

**СОВЕТ БОЛЬШЕКУРГУЗИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**РЕШЕНИЕ
КАРАР**

19 февраль 2018 ел

№127

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Караужа авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең Җирдән файдалану һәм төзү кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында, ул Олы Караужа авыл җирлеге Советының 09.11.2017 ел, №116 карары белән расланган.

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзү кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында Олы Караужа авыл җирлеге башлыгы М. Г. Шакиров мәгълүматын тыңлаганнан һәм тикшергәннән соң Россия Федерациясенә 32 шәһәр төзелеше кодексы, халык алдында тыңлау нәтижәләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасының «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Олы Караужа авыл җирлеге Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне расларга, ул Олы Караужа авыл җирлеге Советының 09.11.2017 ел, №116 карары белән расланды, кушымта нигезендә

2. Әлеге карарны аның кушымталары белән Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр порталы составында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) Интернет челтәрендә һәм территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында (ФГИС ТП) әлеге карар кабул ителгәннән соң ун көннән дә соңга калмыйча.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Олы Караужа авыл җирлеге башлыгы М. Г. Шакировка йөкләргә.

**Олы Караужа авыл җирлеге башлыгы,
Совет рәисе**

М.Г. Шакиров

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ " ОЛЫ КАРАУЖА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӘРЕНӨ
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ

Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлығы боерыгы белән
расланган жир кишәрлекләреннән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре
классификаторы нигезендә башкарылган
2014 елның 1 сентябре, № 540

Расланган
Олы Караужа авыл жирлеге Советы карары белән
№127, 19.02.2018 ел

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	5
ЧАСТЬ I. РЕГУЛИРОВАНИЯ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ НА ОСНОВЕ ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ	9
ГЛАВА 1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ	9
<i>Статья 1. Основные понятия, используемые в настоящих Правилах</i>	9
<i>Статья 2. Основания введения, назначение и состав Правил.....</i>	13
<i>Статья 3. Линии градостроительного регулирования .....</i>	14
<i>Статья 4. Градостроительные регламенты и их применение ..</i>	15
<i>Статья 5. Открытость и доступность информации о землепользовании и застройке. Участие физических и юридических лиц в принятии решений по вопросам землепользования и застройки.....</i>	16
<i>Статья 6. Ответственность за нарушения Правил .....</i>	17
ГЛАВА 2. УЧАСТНИКИ ОТНОШЕНИЙ, ВОЗНИКАЮЩИХ ПО ПОВОДУ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ.....	18
<i>Статья 7. Объекты и субъекты градостроительных отношений</i>	18
<i>Статья 8. Полномочия Совета муниципального образования «Большекургузинское сельское поселение» Зеленодольского муниципального района в области землепользования и застройки .....</i>	18
<i>Статья 9. Полномочия Исполнительного комитета муниципального образования «Большекургузинское сельское поселение» Зеленодольского муниципального района в области землепользования и застройки.....</i>	19
<i>Статья 10. Комиссия по землепользованию и застройке.....</i>	19
ГЛАВА 3. ПРАВА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НЕДВИЖИМОСТИ, ВОЗНИКШИЕ ДО ВВЕДЕНИЯ В ДЕЙСТВИЕ ПРАВИЛ	20
<i>Статья 11. Общие положения, относящиеся к ранее возникшим правам.....</i>	20
<i>Статья 12. Использование и строительные изменения объектов недвижимости, несоответствующих Правилам</i>	2
1	
ГЛАВА 4. РАЗРЕШЕНИЕ НА УСЛОВНО РАЗРЕШЕННЫЙ ВИД ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ИЛИ ОБЪЕКТА КАПИТАЛЬНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА. РАЗРЕШЕНИЕ НА ОТКЛОНЕНИЕ ОТ ПРЕДЕЛЬНЫХ ПАРАМЕТРОВ СТРОИТЕЛЬСТВА, РЕКОНСТРУКЦИИ ОБЪЕКТОВ КАПИТАЛЬНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА	21
<i>Статья 13. Порядок изменения видов разрешенного использования земельных участков и объектов капитального строительства .....</i>	21
<i>Статья 14. Предоставление разрешения на условно разрешенный вид использования земельного участка или объекта капитального строительства .....</i>	22
<i>Статья 16. Проведение публичных слушаний .....</i>	24
ГЛАВА 5. ГРАДОСТРОИТЕЛЬНАЯ ПОДГОТОВКА ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЦЕЛЯХ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ЗАИНТЕРЕСОВАННЫМ ЛИЦАМ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА. ОБЩИЕ	

**ПОЛОЖЕНИЯ О ПОРЯДКЕ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ,
СФОРМИРОВАННЫХ
ИЗ СОСТАВА ГОСУДАРСТВЕННЫХ ИЛИ МУНИЦИПАЛЬНЫХ ЗЕМЕЛЬ**

.....	25
<i>Статья 17. Градостроительная подготовка земельных участков в целях предоставления заинтересованным лицам для строительства</i>	25
<i>Статья 18. Принципы предоставления земельных участков, сформированных из состава государственных или муниципальных земель</i>	26
<i>Статья 19. Особенности предоставления земельных участков</i>	26
<i>Статья 20. Резервирование земельных участков для государственных или муниципальных нужд</i>	2
7	
ГЛАВА 6. УСТАНОВЛЕНИЕ, ИЗМЕНЕНИЕ, ФИКСАЦИЯ ГРАНИЦ ЗЕМЕЛЬ ПУБЛИЧНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ, ИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ	28
<i>Статья 21. Общие положения о землях публичного использования</i>	28
<i>Статья 22. Установление и изменение границ земель публичного использования</i>	28
<i>Статья 23. Фиксация границ земель публичного использования</i>	29
<i>Статья 24. Использование территорий общего пользования и земельных участков, применительно к которым не устанавливаются градостроительные регламенты</i>	3
0	
ГЛАВА 7. СТРОИТЕЛЬНЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ НЕДВИЖИМОСТИ	30
<i>Статья 25. Право на строительные изменения недвижимости и основание для его реализации. Виды строительных изменений недвижимости</i>	30
<i>Статья 26. Подготовка проектной документации</i>	31
<i>Статья 27. Выдача разрешений на строительство</i>	34
<i>Статья 28. Строительство, реконструкция, капитальный ремонт</i>	37
<i>Статья 29. Приемка объекта и выдача разрешения на ввод объекта в эксплуатацию</i>	40
ГЛАВА 8. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ	41
<i>Статья 30. Порядок внесения изменений в настоящие Правила</i>	42
<i>Статья 31. О введении в действие Правил</i>	44
ЧАСТЬ II. КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ. КАРТА ЗОН С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИЙ	4
5	
ГЛАВА 9. КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ	45
<i>Статья 32. Карта градостроительного зонирования муниципального образования «Большекургузинское сельское поселение» Зеленодольского муниципального района</i>	45
<i>Статья 34. Карта зон действия ограничений по условиям охраны культурного наследия</i>	46
ЧАСТЬ III. ГРАДОСТРОИТЕЛЬНЫЕ РЕГЛАМЕНТЫ	47
ГЛАВА 10. ГРАДОСТРОИТЕЛЬНЫЕ РЕГЛАМЕНТЫ В ЧАСТИ ВИДОВ И ПАРАМЕТРОВ	

РАЗРЕШЕННОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НЕДВИЖИМОСТИ	47
<i>Статья 35. Виды территориальных зон, обозначенных на карте градостроительного зонирования</i>	47
ПРИЛОЖЕНИЯ	65
ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РФ ОТ 1 СЕНТЯБРЯ 2014 Г. N 540 "ОБ УТВЕРЖДЕНИИ КЛАССИФИКАТОРА ВИДОВ РАЗРЕШЕННОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ"	6
5	
КЛАССИФИКАТОР ВИДОВ РАЗРЕШЕННОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ.....	66

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Зеленодол муниципаль районының «Олы Карауҗа авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзү кагыйдәләре (алга таба - кагыйдәләр)-Татарстан Республикасы Зеленодол муниципаль районының «Олы Карауҗа авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең норматив-хокукый акты (алга таба-кагыйдәләр) – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Җир кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Зеленодолськ муниципаль районы Уставы (алга таба - Зеленодолськ муниципаль районының «Олы Карауҗа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән, шулай ук Олы Карауҗа авыл җирлегенең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенең төп юнәлешләрен, мәдәни мирасны, әйләнә-тирә мохитне саклауны һәм табигый ресурслардан рациональ файдалануны билгеләүче башка актлар һәм документлар нигезләмәләрен исәпкә алып, Территориаль зоналар төрләрен һәм аларның чикләрен билгели торган, шәһәр төзелеше регламентлары, җирдән файдалануны һәм шәһәр төзелешен зоналаштыру нигезендә биналар.

Әлеге кагыйдәләр территориаль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдәләрне куллану тәртибен һәм гамәлдәге законнар, җирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары нигезендә аларга үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, гармонияле тормыш эшчәнлеге мохитен формалаштыру, планлаштыру, төзү һәм «Олы Карауҗа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен рациональ файдалану шартларын тудыра авыл җирлеге», торак төзелеше, житештерү, социаль, инженер-транспорт инфраструктурасы, табигатьтән сакчыл файдалану программаларын үстерү.

Татарстан Республикасы Зеленодолськ муниципаль районы Олы Карауҗа авыл җирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгы боерыгына нигезләнгән.

2014 елның 1 сентябрәндә Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының № 540 боерыгы (алга таба – 540 боерыгы) белән җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы (алга таба – Классификатор) расланды. Әлеге документ тагын 22.07.2010 елда Россия Федерациясе Җир кодексының 7 статьясындагы 2 пунктының 3 абзацында кертелгән 167 - ФЗ номерлы Федераль законны үтәү йөзеннән кабул ителде. Җир кишәрлекләреннән файдалану төрләренең классификаторын раслау РФ Хөкүмәтенең 01.12.2012 № 2236-р күрсәтмәсе белән расланган «күчемсез мөлкәтне дәүләт кадастр исәбенә алу һәм аның белән алыш-бирешләрне дәүләт теркәвенә алу өлкәсендә дәүләт хезмәтләре сыйфатын арттыру» буенча чаралар планы («юл картасы») белән каралды. Әлеге чараны гамәлгә ашыру 2014 елның августына планлаштырылган иде һәм, «юл картасы» нигезләмәләре буенча, күчемсез милеккә хокукларның бердәм дәүләт реестрындагы күчемсез милек турындагы белешмәләренең сыйфатын һәм аның белән һәм күчемсез милекнең дәүләт кадастрындагы килешүләренең сыйфатын арттыруга юнәлдерелгән иде.

Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 2015 елның 30 сентябрәндәге 709 номерлы боерыгы белән кушымтага үзгәрешләр кертелде, алар шулай ук әлеге җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә исәпкә алынды.

Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының «җир кишәрлекләреннән файдалану төрләренең классификаторын раслау турында» 2014 елның 1 сентябрәндәге 540 номерлы боерыгының тулы тексты белән Татарстан Республикасы Зеленодолськ муниципаль районы Олы Карауҗа авыл җирлегендәге җирдән файдалану һәм төзү кагыйдәләренең «кушымталары» бүлегендә танышырга мөмкин.

Классификатор гамәлгә кәргәнче рөхсәт ителгән куллану төрләре җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең состав өлеше булган шәһәр төзелеше регламенты нигезендә билгеләнә. Бу Классификаторны кабул итү белән, элек расланган барлык классификаторлар үз көчләрен югалттылар.

Боерык бары тик 3 пункттан тора:

- п.1 - жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән төрләрнең классификаторын раслау турында (классификатор);
- п. 2-классификаторның гамәлдә булу чикләрен билгеләү турында;
- п. 3 - боерыкны гамәлгә кертү датасы турында.

Документка бердәнбер кушымта-Классификатор, анда рөхсәт ителгән һәр төр куллану өчен күрсәтелгән:

- исем;
- тасвирлама;
- рөхсәт ителгән куллану төренең коды (сан билгесе).

Классификатор язмалары буенча:

- кашыкларда рөхсәт ителгән төрләрнең тигез исемнәре күрсәтелә;
- рөхсәт ителгән төрләрне тоту классификаторда аерым күрсәтмәсез линия объектын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм региональ эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру һәм эксплуатацияләүгә, саклагыч корылмалар (утыртмалар),мәгълүмати һәм Геодезия билгеләрен урнаштыруга рөхсәт ителә;
- ВРИ текст исеме һәм аның коды (сан билгесе) тигез.

Классификаторда рөхсәт ителгән куллану төрләре 12 шартлы төркемгә бүленәләр, алар тиешле кодлар (санлы билгеләр)белән билгеләнгән:

Яңа классификатор бердәм терминология кертә. ВРИның элеккеге классификациясе төрле документацияләргә, канунның ирекле аңлатмасына китерә. Хәзер исә барлык формулировкалар төгәл һәм аңлаешлы язылган, башка аңлатма инде мөмкин түгел.

Хәзерге вакытта төзелешкә бирелгән рөхсәт кәгазендә төгәл билгеләнәчәк, нәкъ менә бу жирләрдә төзелергә мөмкин, төзүченең үз маневрлары өчен мөмкинлекләре булмагачак.

Классификаторны кабул итү, һичшиксез, мөһим казаныш булып тора, ул жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен билгеләгәндә, мондый төрләрнең исемнәрен унификацияләүне, аларны тасвирлауны һәм эчтөлөгөн кертәп, бердәм алым кертү юлы белән жир-мөлкәт мөнәсәбәтләрен тәртипкә салуда зур роль уйный. Бу шәһәр төзелеше документациясен эшләгәндә терминнар белән чикләнмәгән "уен"ны төшереп калдырырга һәм хокук кулланучылар арасында алга таба ирекле аңлатма бирергә һәм мондый документациядән гавами хакимият органнары карамагында булган карарларны кабул итәргә мөмкинлек бирә.

Классификаторны куллану кагыйдәләре «Россия Федерациясе Жир кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 23 июнәндәге 171-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба шулай ук - 171-ФЗ номерлы Федераль закон) белән беркетелгән. Аерым алганда, жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау көненә кадәр билгеләнгән жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану әлегә классификаторга туры килүенә карамастан дәрәс дип таныла. Шул ук вакытта жирле үзидәрә органнарына жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен Классификатор тарафыннан каралган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләренә китерү өлешендә 2020 елның 1 гыйнварына кадәр жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү бурычы йөкләнгән.

171-ФЗ номерлы Федераль закон белән беркетелгән, Классификатор расланганчыга кадәр билгеләнгән жир кишәрлекләреннән файдалануның рөхсәт ителгән төрләрен таныган кагыйдә, аларның Классификаторга туры килүенә бәйсез рәвештә,

бөтенләй дә рөхсәт ителгән файдалануның мондый төрләрә 2020 елның 1 гыйнварына кадәр төзәтмәскә мөмкин дигәнне аңлатмый. Шәһәр төзелешенең актив үсеше шартларында яңа территорияләрне үзләштерү исәбенә генә түгел, территорияне бер-берсеннән икенчесенә күчерү исәбенә дә жириләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү зарурлығы шактый еш туа.

Рөхсәт ителгән жиір участкаларынан файдалану төрләрә классификаторда бер-бер артлы күчерү юлы белән генә аңлатылмый. Классификатор структурасында рөхсәт ителгән аерым куллану зуррак төркемнәргә берләштерелгән. Әлегә төркем мәгълүмат Классификаторындагы мәгълүматны аңлаешлы кабул итү өчен генә түгел, ә шәһәр төзелеше регламентын әзерләгәндә жиридән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен эшләүче тарафыннан кулланылырга мөмкин. Берничә Классификатор бүлекләрен рөхсәтле куллануның эретелгән төре итеп кулланырга мөмкин. Әгәр рөхсәтле куллануның эреләндерелгән төре төп төр буларак күрсәтелсә, бу аның составына керүче рөхсәт ителгән төр белән каралган теләсә нинди хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру мөмкинлеген аңлата. Шул рәвешле, классификаторның фикеренчә, жиридән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен эшләү эше гадиләштереләчәк: рөхсәт ителгән куллануны төгәл билгеләргә кирәк булса-Классификатор бүлекчәләрен күрсәтергә кирәк, үсешнең гомуми юнәлешен генә билгеләргә кирәк булса – гомумиләштерелгән төрләрне рөхсәт ителгән куллану төре буларак күрсәтергә кирәк .

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, хәтта Классификатор бүлекчәләре дә жиір участогында хокук иясе гамәлгә ашыра ала торган гамәлләр күләмен колачлый, моңа кадәр шәһәр төзелеше регламентында аерым күрсәтергә кирәк булган урнаштыру рөхсәт ителгән объектларны да кертеп.

Классификатор кабул ителү белән, шәһәр төзелеше регламентында территориянең нормаль үсеше һәм эшләве өчен кирәкле объектларны (мәсәлән, автомобиль транспортын вакытлыча саклау өчен билгеләнгән объектлар, торақ төзелешенә хезмәт күрсәтүче объектлар һ.б.) торақ, ижтимагый-эшлекле һәм башка зоналарда рөхсәт ителгән ярдәмче төрләр сыйфатында урнаштырырга кирәкми.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, линия объектларын жиір кишәрлегенең теләсә нинди төре белән берлектә урнаштыру һәм эксплуатацияләү мөмкинлеген ныгыткан Классификаторның әһәмиятле роле, мондый объектларны аерым күрсәтмичә, шәһәр төзелеше регламентларын тоту шактый гадиләштереләчәк, чөнки коммуналь хужалык линия объектларын үз эченә алган рөхсәт ителгән күпсанлы ярдәмче төрләрне күчерү кирәк түгел.

Шулай ук жиридән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре «федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, жиірле әһәмияттәге объектларны территорияль планлаштыру документларында тасвирлау һәм сүрәтләү таләпләрен раслау турында»Россия Федерациясе региональ үсеш министрлығының 2012 елның 30 гыйнварындагы 19 номерлы боерыгын исәпкә алып эшләнде.

Боерык Россия Федерациясенең, Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең территориаль планлаштыру документлары составына керүче карталарда объектларны тасвирлау һәм сүрәтлөү таләпләрен билгели.

Бу таләпләр түбәндәгеләр кулланыла: Россия Федерациясенең, Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең территориаль планлаштыру документларына үзгәрешләр әзерләгәндә һәм керткәндә; шәһәр төзелешә эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмат системаларын һәм территориаль планлаштыру өчен билгеләнгән региональ мәгълүмат системаларын булдырганда; шәһәр төзелешә зоналаштыру документларын эшләгәндә һәм аларга үзгәрешләр керткәндә.

ЧАСТЬ I. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӨ ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШЛӨРНЕ ЖАЙГА САЛУ

Глава 1. Гомуни нигезләмәләр

Статья 1. Бу кагыйдәләрдә кулланылган төп төшенчәләр

Бу кагыйдәләр түбәндәге төп төшенчәләрне куллана:

төзекләндерү – территорияләрне инженерлык әзерләү, юллар төзү, коммуналь челтәрләрне һәм су белән тәэмин итү, канализация, энергия белән тәэмин итү корылмаларын үстерү һ. б. чаралар (территорияне чистарту, киптерү һәм яшелләндерү, микроклиматны яхшырту, һава бассейнын, ачык сулыкларны һәм туфракны пычратудан саклау, санитар чистарту, шау-шу дәрәжәсен киметү һ. б.); теге яки бу территорияне төзелеш һәм билгеләнгән нормаль файдалану өчен яраклы хәлгә китерү, халыкның сәламәт, уңайлы һәм мәдәни тормыш шартларын булдыру максатларында;

милекне рәхсәт ителгән куллану төрләре – законнар, әлеге кагыйдәләр, башка норматив хокукий актлар, Норматив - техник документлар белән билгеләнгән таләпләрне мәжбүри үтәү шарты белән шәһәр төзелеше регламентлары составында әлеге эшчәнлек төрләрен һәм объектларын жир кишәрлекләрендә гамәлгә ашырырга һәм урнаштырырга рәхсәт ителә. Рәхсәт ителгән милек төрләренә рәхсәт ителгән төп куллану, шартлы куллану, рәхсәт ителгән рәхсәт ителгән куллану, рәхсәт ителгән куллану төрләре керә;

рәхсәт ителгән милекне куллануның ярдәм төрләре - эшчәнлек төрләре, объектлар, жир кишәрлекләрендә әлеге эшчәнлек төрләрен һәм объектларны әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составында әлеге территориаль зоналарга карата куллану нигезендә гамәлгә ашырырга һәм урнаштырырга рәхсәт ителә, шул ук вакытта мондый эшчәнлек төрләре күчемсез мөлкәттән рәхсәт ителгән һәм шартлы рәвештә рәхсәт ителгән күчемсез мөлкәттән файдалануның төп төрләренә карата өстәмә сыйфатта гына рәхсәт ителә һәм алар белән берлектә гамәлгә ашырыла;

жирлекнең генераль планы – жирлекнең максатларын, бурычларын һәм территориаль үсеш юнәлешләрен, аны тормышка ашыру этаптарын билгеләүче территориаль планлаштыру документларының жирлек территориясен тотрыклы үстерү максатларында эшләнә торган төре;

жир кишәрлекләрен дөүләт кадастр исәбенә алу - жир кишәрлекләренең бердәм дөүләт реестрында тасвирлау һәм индивидуальләштерү, нәтижәдә һәр жир кишәрлеге шундый характеристикалар ала, алар аны башка жир кишәрлекләреннән аерып алырга һәм аны сыйфатлы һәм икътисадый бәяләүне гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә.;

шәһәр төзелеше документациясе – территориаль планлаштыру документлары, территориаль планлаштыру документларын тормышка ашыру планнары, әлеге кагыйдәләр, территорияне планлаштыру буенча документлар (территорияне планлаштыру проектлары, территорияне межанлау проектлары, жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнары);

шәһәр төзелеше регламенты – тиешле территориаль зона чикләрендә әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән жир кишәрлекләреннән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм өслегендә урнашкан һәм аларны төзү һәм аннан соң капитал төзелеш объектларыннан файдалану процессында кулланыла торган төрләр, жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары, шулай ук жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү;

жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешенә әзерләү – дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, кызыксынган затлар тарафыннан төзелгән жир кишәрлекләренә хокукларны формалаштыру һәм бирү өчен территорияләрне комплекслы үзләштерү һәм үстерү өчен территорияләр чикләрен билгеләү, шулай ук мондый йортлардагы урыннар милекчеләренә күпфатирлы йортларның төзелгән жир кишәрлекләренә гомуми өлешле милек хокукларының күчүе буенча гамәлгә ашырыла торган эшчәнлек;

жир кишәрлегенә шәһәр төзелешә планы – территорияне ызанлау проекты составында яисә жир кишәрлегеннән файдалану рәхсәт ителгән чикләр турында мәгълүматны һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексының 44 статьясындагы 3 өлешә нигезендә башка мәгълүматны үз әченә алган, ул дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан территорияне планлаштыру юлы белән бүлеп бирелгән жир кишәрлеге чикләрен билгеләү, объектны эксплуатациягә кертүгә рәхсәт бирү, рәхсәт бирү өчен проект документациясен эшләү ярдәмендә файдаланыла торган жир кишәрлеге чикләрен билгеләү өчен кулланыла торган документ;

дача төзелешә - граждандә бирелгән яисә ял итү максатларында сатып алынган жир кишәрлегеннән (анда яшәү хокукын, хужалык корылмаларын һәм корылмаларын теркәү хокукыннан, шулай ук жыләк-жимеш, яшелчә, бахчев яисә башка авыл хужалыгы культураларын үстерү хокукы белән) файдалану.

блокланган төзелешнә торак йорты – саны уннан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән берничә блоктан торган, күршә блок яки күршә блоктар белән тоташмыйча, гомуми диварга (гомуми стеналарга) ия булган, аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә чыгу мөмкинлеге булган торак йорт.

су басу - су агымы, сулык яисә жир асты сулары биеклеген күтәрү нәтижәсендә территория кишәрлегендә суның ирекле өсләге барлыкка килү.

жирдән файдаланучылар - даими (вакыты чикләнмәгән) файдалану хокукында яисә түләүсез вакытлы файдалану хокукында жир кишәрлекләренә ия булучы һәм алардан файдаланучы затлар.

жир хужалары - гомерлек мирас итеп биләү хокукында жир кишәрлекләренә ия булучы һәм алардан файдаланучы затлар.

төзүчә-үзенә караган жир кишәрлегендә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны, шулай ук инженерлык эзләнүләрен башкаруны, аларны төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау өчен проект документациясен әзерләүне тәмин итүчә физик яки юридик зат;

заказ бирүчә – төзүчә тарафыннан вәкаләтле физик яки юридик зат, төзелеш, реконструкцияне әзерләгәндә һәм гамәлгә ашырганда төзүчә мәнфәгатьләрен яклый, шул исәптән төзүчә исеменнән башкаручылар, подрядчылар белән килешүләр төзүне, эшләрне башкару һәм кабул итү стадиясендә контрольне гамәлгә ашыруны тәмин итә;

жир кишәрлеге-жир кишәрлекләренә жир кишәрлекләренә хокукларны дәүләти теркәү документларында һәм жир кадастрында чагылдырылган Чикләре, мәйданы, урыны, хокукый статусы һәм башка характеристикалары булган жир өсләгенә бер өлешә

территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналар - Россия Федерациясә халыкларының сакланучы, санитар - сак зоналары, мәдени мирас объектларын саклау зоналары (алга таба-мәдени мирас объектлары), су саклау зоналары, эчә торган су белән тәмин итү чыганакларын саклау зоналары, саклана торган объектлар зоналары, Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган башка зоналар;

инвестор-уртак эшчәнлек турында шартнамә нигезендә төзелә торган һәм юридик затлар берләшмәсенә юридик заты статусына ия булмаган физик һәм юридик затлар, дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, шулай ук эшкуарлык эшчәнлегенә чит ил субъектлары;

капиталь төзелеш объектларын капитал ремонтлау (алга таба-капиталь ремонт) - капитал төзелеш объектларының төзелеш конструкцияләрен яки мондый конструкцияләренә элементларын алмаштыру һәм (яки) торгызу, алып баручы

төзелеш конструкциялареннен тыш, инженер-техник тээмин итү системаларын һәм капиталъ төзелеш объектларын яки аларның элементларын инженер-техник тээмин итү челтэрлэрен алыштыру һәм (яки) торгызу, шулай ук йөкле төзелеш конструкцияларенең аерым элементларын мондый конструкцияларнең күрсәткечлэрен яхшыртуучы элементларга һәм (яки) күрсәтелгән элементларны торгыз;

кызыл сызыклар – территорияне планлаштыру проектлары аша билгеләнә торган һәм гомуми файдаланудагы территорияларнең (шул исәптән юллар, урамнар, юллар, юллар, юллар, майданнар, скверлар, бульварлар, яр буйлары, башка объектлар һәм чикләнмәгән затлар даирәсеннән файдаланучы территорияләр) гамәлдәге (үзгәртелә торган, яңадан төзелә торган) чикләрен, электр линияләре, элемтә линияләре урнашкан жир кишәрлекләре чикләрен (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торбаүткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар (алга таба – сызыклы объектлар);

линия объектлары-электр линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торбалар, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

төзелешне жайга салу линияләре - биналарны, биналарны, корылмаларны урнаштыру урынын билгеләү максатларында кызыл линияләрдән чигенү линияләре.

азкатлы торак төзелеш- 4 катлы катлы торак төзелеш, кагыйдә буларак, фатирларның жир участогы белән турыдан-туры элемтәсен тээмин итеп тора.

жир кишәрлеген межанлау - жир кишәрлегенең урнашу урынын һәм чикләрен билгеләү буенча чаралар.

күп катлы торак төзелеш - биекlege 30 метрга кадәр булган күпфатирлы биналар белән торак төзелеш.

күпфатирлы торак йорт - мөстәкыйль чыгышлары булган ике һәм аннан күбрәк фатирлар яисә торак йорт янындагы жир участогына, яисә мондый йорттагы уртак файдалану бүлмәләренә жыела. Күпфатирлы торак йортта торак законнары нигезендә милекчеләрнең гомуми милке элементлары бар.

индивидуаль торак төзелеш объекты – идәннәр саны өчтән артык булмаган аерым торак йорт, бер гаиләгә яшәү өчен эшләнгән.

капиталь төзелеш объекты - төзелеш төмамланмаган бина, төзелеш, корылма, объектлар (алга таба - төмамланмаган төзелеш объектлары), вакытлыча корылмалардан, киосклардан, түбәләрдән һәм башка шундый корылмалардан кала.

капиталь булмаган төзелеш объектлары- вакытлыча корылмалар, контейнерлар, гаражлар, металл тентлар һәм түбәләр, ваклап сату объектлары, склад бүлмәләре, көнкүреш һәм башка шундый объектлар.

бакчачылык – гражданинга бирелгән яисә ул сатып алган жиләк, яшелчә, бакчачылык яки башка авыл хужалыгы культураларын үстерү өчен бирелгән жир кишәрлегеннән файдалану (территорияне зоналаштырганда билгеләнгән жир кишәрлегеннән файдалануга карап, капиталъ булмаган торак һәм хужалык корылмаларын һәм корылмаларын төзү хокукына яисә хокукыннан башка).

рөхсәт ителгән күчемсез мөлкәттән файдалануның төп төрләре-эшчәнлек төрләре, объектлар, аларны жир кишәрлекләрендә гамәлгә ашыру һәм урнаштыру бу төр эшчәнлек һәм объектларны әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеш регламентлары составында тиешле территориаль зоналарга карата куллану нигезендә рөхсәт ителә, шул ук вакытта мондый эшчәнлек төрләрен һәм объектларны сайлау жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына хокук ияләре тарафыннан техник регламент таләпләрен үтәү шартларында өстәмә рөхсәтләр һәм килештерүләр булмаган килеш мөстәкыйль гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән сайлау хокукы өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка дөүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, дөүләт һәм муниципаль учреждениеләргә, дөүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләргә кагылмый;

саклау зонасы-махсус куллану шартлары булган территория, ул Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән тәртиптә сакны тээмин итү, нормаль эксплуатацияләү шартларын һәм аның тирәсендәге объектларга зыян китерү мөмкинлеген бетерү максатларында билгеләнә;

жир кишәрлекләре, капиталъ төзелеш объектлары хокук ияләре - Жир

кишәрлекләренең, капитал төзелеш объектларының милекчеләре, шулай ук хужалары, файдаланучылар һәм арендаторлары, аларның вәкаләтле затлары.

рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары - шәһәр төзелеше регламенты нигезендә жир кишәрлекләре территориясендә урнаштырылырга мөмкин булган жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының (биналарның, төзелмәләренең һәм корылмаларның) иң чик физик параметрлары.

яр буге яклау полосасы - хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган су объектының су саклау зонасы чикләрендә урнашкан территория.

жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү - шәһәр төзелеше регламенты нигезендә жир кишәрлекләре территориясендә урнаштырылырга мөмкин булган жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының (биналарның, төзелмәләренең һәм корылмаларның) иң чик физик параметрлары.

проект документлары - текст формасындагы һәм карталар (схемалар) рәвешендәге материалларны үз эченә алган һәм капитал төзелеш объектларын һәм (яки) өлешләрән төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны тәмин итү өчен архитектура, функциональ-технологик, конструктив һәм инженер-техник чишелешләрне билгели торган документация.

публичные слушания - законда билгеләнгән очракларда жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлектә яшәүчеләрнең (жәмәгәтчеләкнең) муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу хокукларын гамәлгә ашыру формасы.

милекне рөхсәт ителгән куллану – күчмәсез милекне шәһәр төзелеше регламенты, закон нигезендә билгеләнгән күчмәсез милекне куллануга чикләүләр, шулай ук гавами сервитутлар нигезендә куллану.

бакчачылык – жыләк-жимеш, яшелчә, бакчачылык яки башка авыл хужалыгы культураларын үстерү өчен, шулай ук ял итү өчен (торақ корылмасын төзү хокукы белән яисә андагы һәм хужалык корылмаларында яшәүне теркәү хокукынан башка) граждандга яисә ул сатып алган жир кишәрлегеннән файдалану.

уртача катлы торақ бина-5-8 катлы күпфатирлы биналар өчен торақ бина.

санитар-саклау зонасы-махсус куллану режимы булган махсус территория, ул яшәү тирәлегенә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясаучы объектлар һәм производстволар тирәсендә билгеләнә һәм атмосфера һавасына (химик, биологик, физик) пычрануның гигиена нормативлары белән билгеләнгән кыйммәтләргә кадәр кимүен тәмин итә;

уңайлык шәхси - чит жир кишәрлегеннән чикләнгән файдалану хокукы (сервитут билгеләмичә генә тәмин ителә алмаган кирәкле коммуникацияләрне һәм башка ихтыяжларны узу, салу һәм эксплуатацияләү өчен), суд карары яки килешү нигезендә билгеләнә;

уңайлык жәмәгәт - Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Татарстан Республикасы норматив хокукый акты, Зеленодольск муниципаль районы норматив хокукый акты белән билгеләнгән чит жир кишәрлегеннән файдалану хокукы;

территориаль зона-әлеге Кагыйдәләрдә чикләп билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зона;

гомуми файдаланудагы территорияләр-чикләnmәгән затлар даирәсеннән файдаланучы территорияләр (шул исәптән мәйданнар, урамнар, юллар);

аукционнар-жир участкалары һәм капитал төзелеш объектлары белән идарә итү, файдалану, идарә итү хокукларын, төрле билгеләнештәге капитал төзелеш объектларын төзү хокукларын, аукцион яки конкурс рәвешендә сатып алу өчен шартнамә төзү ысулы;

милекне куллану шартлы рәвештә рөхсәт ителә - Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында һәм әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу һәм техник регламентларның таләпләрен мәжбүри үтәү шарты белән, жир кишәрлекләрендә әлеге эшчәнлек төрләрен һәм объектларын әлеге

Кагыйдэләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составында әлеге эшчәнлек төрлөрөн атау һәм урнаштырырга рөхсәт ителә.

төзекләндерү элементлары – кеше тормышын яхшырту һәм әйләнә-тирә мохитне төзекләндерү өчен хезмәт итүче декоратив һәм хужалык объектлары (декоратив койма, беседка, балалар, спорт һәм хужалык мәйданчыклары жиһазлары, чүп-чар һәм чүп-чар жыючылар, Бакча-парк жиһазлары, пандуслар һәм баскычлар һ.б.).

бинаның катлылыгы - жир өсте катлары (шул исәптән мансардлар) һәм подвал идәне суммасы буларак билгеләнә торган катлар саны (жирнең планлаштыру билгесе дәрәжәсеннән кимендә ике метрга күтәрелгән очракта).

Статья 2. Кагыйдәләрне кертү нигезләре, билгеләү һәм составы

1. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлегендә жирдән файдалануны һәм «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә тотрыклы үсеш, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдени мирас объектларын саклау шартларын булдыру өчен шәһәр төзелешен зоналаштыруга нигезләнгән төзелеш системасын кертә; гражданның хокукларын яклау һәм жирдән файдалану һәм төзелеш уңаеннан барлыкка килгән мөнәсәбәтләрне гамәлгә ашыру процессында физик һәм юридик затларның хокукларын тигезләүне тәмин итү; жир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләре һәм шартлары, аларда капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау турында ачык мәгълүмат тәмин итү; капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү һәм капитал төзекләндерү максатларында дөүләт һәм муниципаль милектә булган жир кишәрлекләрен бирү өчен документлар эзерләү; төзелә торган территорияләрне үстерү; капитал төзелеш объектларын төзү һәм аннан соң файдалану тәмамланган төзүчеләрнең төзелеш ниятләренә шәһәр төзелеше регламентларына туры килүне контрольдә тоту.
2. Жирдән файдалануны һәм шәһәр төзелешен жайга салу системасын кертү максатлары булып тора:
  - муниципаль берәмлекне үстерү планнарын һәм программаларын, инженер, транспорт һәм социаль хезмәт күрсәтү системаларын, әйләнә-тирә мохитне саклау программаларын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;
  - «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территорияләрен планлаштыру өчен шартлар тудыру;
  - күчмәс милек объектларына ия булучыларның һәм күчмәс милек объектларына ия булу, файдалану һәм алар белән эш итү хокукларын алырга теләгән затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү;
  - инвестицияләрне жәлеп итү өчен уңайлы шартлар тудыру, шул исәптән шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә күчмәс милекнең иң нәтижәле төрләрен сайлап алу мөмкинлеге бирү юлы белән дә;
  - гражданның мәгълүматка ирекле үтемләгән һәм аларның жирлек мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашуын тәмин итү, билгеләнгән очракларда халыкка тыңлаулар үткөрү аша үсеш, жирдән файдалану һәм төзелеш;
  - гражданның һәм юридик затларның хокукларын үтәүне тикшереп торуну тәмин итү.
3. Әлеге кагыйдәләр буенча эшчәнлекне регламентлай:
  - физик һәм юридик затларга дөүләт яисә муниципаль жирләр составынан бүлеп бирелә торган территорияләрне һәм жир кишәрлекләрен шәһәр төзелеше эзерләве;
  - жир чикләрен билгеләү, үзгәртү, теркәү һәм алардан файдалану;
  - шәһәр төзелеше эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча ачык тыңлаулар үткөрү;
  - дөүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу, гавами сервитутлар билгеләү турында карарлар кабул итү өчен шәһәр төзелеше нигезләрен эзерләү;
  - проект документларын килештерү;
  - төзелешкә рөхсәт, яңа төзелгән, реконструкцияләнгән объектларны файдалануга

- тапшыруга рөхсәтләр бирү;
- күчәмсез милектән файдалануны һәм төзелеш үзгәрешләрен, законнарда билгеләнгән очрақларда һәм тәртиптә штраф санкцияләрен куллануны тикшереп торырга.
4. Чын кагыйдәләр белән бергә кулланыла:
- техник регламентлар (билгеләнгән тәртиптә үз көченә кәргәнче - «техник җайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар), капитал төзелеш объектларының куркынычсызлыгын һәм куркынычсызлыгын тәмин итү, мөлкәтне саклау, әйләнә-тирә табигый мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклау максатларында законнар нигезендә кабул ителгән;
  - җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча башка муниципаль хокукый актлар белән. Әлеге актлар әлеге Кагыйдәләргә каршы килмәгән өлештә кулланыла.
5. Чын кагыйдәләр:
- аларны куллану һәм күрсәтелгән кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе;
  - шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары;
  - территорияләренә махсус шартлар белән куллану зоналары карталары;
  - шәһәр төзелеше регламентлары;
- 5.1. Чын кагыйдәләр преамбуладан, I, II, III өлешләрдән һәм кушымталардан тора.
6. Бу кагыйдәләр дөүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, «Олы Карауҗа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыручы, көйлөчә һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан үтәләргә тиеш.
7. Бу кагыйдәләр «Олы Карауҗа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә барлык территориясендә, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасын (кушымта) исәпкә алып, гамәлдә.

Статья 3. Шәһәр төзелешен көйләү линияләре

1. Шәһәр төзелешен җайга салу линияләре территорияләренә планлаштыру һәм межанлау проектлары, шулай ук санитар-саклау зоналары проектлары, тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен саклау зоналары проектлары һ. б. белән билгеләнә.
2. Җирлек территориясендә шәһәр төзелеше җайга салу буенча түбәндәге линияләр эшли:
  - кызыл сызыклар;
  - төзелеш көйләү линияләре;
  - гамәлдәге һәм проектлаштырыла торган инженер корылмаларының һәм коммуникацияләренә техник (саклау) зоналары чикләре;
  - җирлектә саклана торган (шул исәптән табигый) ландшафт зоналары чикләре.
3. Шәһәр төзелешен җайга салу линияләрен билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару өчен нигез булып территорияне планлаштыру буенча расланган документлар тора.
4. Шәһәр төзелеше җайга салу линияләре законнарда һәм әлеге Кагыйдәләрдә расланган тәртиптә территорияне планлаштыру буенча документларны үтәү өчен мәҗбүри.
5. «Олы Карауҗа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты (Алга таба-Башкарма комитет) шәһәр төзелешен җайга салуның барлык гамәлдәге линияләрен топографик планнарда кертүне һәм сорала торган территориядә шәһәр төзелешен җайга салу линияләре турында тулы мәгълүматны үз эченә алган кызыксынган юридик һәм физик затларга топографик планнар бирүне тәмин итә.

Статья 4. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булу чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы белән билгеләнә.
2. Шәһәр төзелеше регламентлары исәпкә алып билгеләнә:

- территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан файдалану;
  - жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле территориаль зонасы чикләрендә берләштерү мөмкинлекләре;
  - Олы Карауҗа авыл жирлегә Генераль планында билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеш характеристикалары;
  - территориаль зоналар төрләре;
  - мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча саклаулы табигый территорияләрне, башка табигый объектларны саклау таләпләре.
3. Шәһәр төзелеше регламенты жир кишәрлекләренәң хокукый режимын билгели, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм астындагы бар нәрсә кебек, аларны төзү һәм аннан соң капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла. Шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелеше зоналары картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына тигез дәрәҗәдә кагыла.
4. Россия Федерациясә шәһәр төзелеше кодексы нигезендә шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы жир кишәрлекләренә кагылмый:
- Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләр) бердәм дәүләт реестрына кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары булып ачылган һәйкәлләр яки ансамбльләр территорияләре чикләрендә, реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм җайлаштыру режимнары турында яңа ачылган карарлар, мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә мирас;
  - гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;
  - сызыклы объектларны урнаштыру өчен һәм (яки) сызыклы объектлар белән мәшгуль;
  - минераль казу өчен бирелгән.
5. Шәһәр төзелеше регламенты үз эченә ала:
- жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;
  - рөхсәт ителгән куллану параметрлары-жир кишәрлекләренәң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары;
  - жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануны чикләү.
6. Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллану төрләре:
- 1) рөхсәт ителгән төп куллану;
  - 2) шартлы куллану төрләре;
  - 3) рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән төп куллану төрләренә һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләренә карата гына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла.
7. Төзекләндерү объектлары, инженер-техник объектлар, корылмалар һәм коммуникацияләр күчәмсез милектән файдалануны гамәлгә ашыруны тәэмин итә, аларның техник регламентларына туры килү шарты белән һәрвакыт рөхсәт ителә (ә билгеләнгән тәртиптә алар үз көченә кергәнчә – «техник җайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар).
- Планлаштыру структурасының бер яки берничә элементы территориясә чикләрендә капиталъ төзелеш объектларының эшләвен һәм нормаль эксплуатациясен тәэмин итү өчен билгеләнгән инженер-техник объектлар, корылмалар, санитария - саклау, башка саклау зоналарын билгеләү белән аерым жир участогы таләп итә торган, территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә.
8. Шәһәр төзелеше регламентында каралмаган куллану төрләре тыела.
9. Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллану параметрлары үз эченә ала:
- жир кишәрлекләренәң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре, шул исәптән

- аларның майданы һәм сызыклы күләмнәре (минималь һәм/яки максималь), урамнар фронты буенча участкаларның чик киңлегенә һәм участкаларның чик тирәнлегенә сызык үлчәмнәре;
- биналар, биналар, корылмалар төзү тыелган биналарны, корылмаларны урнаштыру урыннарын билгеләү максатыннан җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенү;
  - идәннәрнең чик (минималь һәм/яки максималь) саны яки биналарның, корылмаларның (минималь һәм/яки максималь) биеклеге;
  - җир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь проценты, төзелергә мөмкин булган җир кишәрлегенә гомуми майданына карата;
  - торак квартал территорияләре, урта белем бирү учреждениеләре өчен балалар бакчалары һәм спорт майданчыклары өчен яшелләндерүнең минималь проценты;
  - рөхсәт ителгән ярдәм төрләре өчен бүлмә майданының гомуми күрсәткечләре (минималь һәм/яки максималь) ;
  - башка күрсәткечләр.
10. Җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәтле куллану төрләре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары нигезендә куллану, реконструкция, законнарда билгеләнгән шәһәр төзелеше чикләүләрен үтәү шарты белән рөхсәт ителә.
11. Аерым очракларда норматив-хокукый актлар белән территорияль зоналардан яисә аларның өлешләрәннән өстәмә юнәлешләр буенча файдалануга махсус шәһәр төзелеше таләпләре билгеләнергә мөмкин:
- төзелешнең архитектура-сәнгать йөзе (стиль бердәмлеге; материал һәм конструкция; түбә характеры; фасадларның төсле чишелеше; мансардалы катлар урнаштыру; Җир асты урбанизациясә дәрәжәсе; торак йортларның торак булмаган беренче катларын урнаштыру);
  - инженерлык әзерләү һәм инженерлык белән тәэмин итү (су белән тәэмин итү; өстән су бүлү; коммуникация коридорлары; үзәкләштерелгән тормыш белән тәэмин итү системалары; автоном тормыш белән тәэмин итү системалары һ. б.);
  - төзекләндерү һәм яшелләндерү (төзекләндерү элементлары материалы; егәрлек материалы; зур утырту материалын куллану һ. б.);
  - визуаль мәгълүмат һәм реклама (булган конструкцияләргә кулланып биналарда урнаштыру; аерым реклама бирүчеләргә куллану; витриналарны, фасадларны бизәүдә төс һәм светодинамик чишелеш таләпләре);
  - шәһәр төзелеше процессын оештыруның аерым шартлары (конкурс нигезендә проектлау һәм төзү; территорияләргә комплекслы үзләштерү, җәмәгатьчелек фикерен өйрәнү өчен кондоминиумнар (ширкәтләр) булдыру).
12. «Олы Карауҗа авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше регламентларының барлык субъектлары тарафыннан үтәлергә тиеш.

Статья 5. Җирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклыгы һәм булуы. Физик һәм юридик затларның җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашуы

1. Әлеге кагыйдәләр, алар составына кергән барлык картографик һәм башка документларны да кертеп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук хакимият һәм идарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук жирле үзидарә органнарының шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарның үтәлешен контрольдә тотучы органнар өчен ачык.
2. Башкарма комитет әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген бирә:
  - бу кагыйдәләрне жирле массакуләм мөгълүмат чараларында бастыру, аларны махсус тираж белән бастыру һәм кызыксынган кешеләргә ачык сату;
  - әлеге кагыйдәләрне муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштыру
  - Олы Караужа авыл жирлегенә яисә Яшел Үзән муниципаль районы "Интернет" челтәрендә;
  - составына керүче картографик һәм башка документларның тулы комплекты белән, жирлектән файдалану һәм жирлектә төзелеш алып бару өлкәсендә вәкаләтле башка органнар һәм оешмалар белән танышу өчен мөмкинлекләр булдыру;
  - физик һәм юридик затларга әлеге кагыйдәләрдән өземтәләр, шулай ук кирәкле күчәрмәләренә, шул исәптән жирдән файдалану һәм аерым жир участкаларына һәм планлаштыру структурасы элементларына карата төзелеш шартларын характерлаучы картографик документларның һәм аларның фрагментларының күчәрмәләрен бирү мөмкинлеген тәмин итү. Күрсәтелгән хезмәтләренә бәясе Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләгән тәртиптә билгеләнә.
3. Гражданныр гамәлдәге законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашырга хокуклы.
4. Гражданныр, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар, шәһәр төзелеше документларын раслаганчы, «Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча фикер алышырга, тәкъдимнәр кертергә һәм карарлар әзерләүдә катнашырга хокуклы.
5. Гражданнырның, аларның берләшмәләрененә һәм юридик затларның шәһәр төзелеше эшчәнлегенә өлкәсендәге карарлар турында фикер алышуда һәм кабул итүдә катнашуы түбәндәге формаларда гамәлгә ашырыла:
  - гражданнырның жыелышларында (жыеннарында) катнашу;
  - гавами тыңлауларда катнашу;
  - үз акчалары хисабына шәһәр төзелеше документларына бәйсез экспертизалар үткөрү;
  - гамәлдәге законнарда билгеләнгән башка формаларда.
6. Гражданнырның, аларның берләшмәләрененә һәм юридик затларның шәһәр төзелеше эшчәнлегенә гамәлгә ашыруда катнашу тәртибенә Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары, Зеленодольск муниципаль районының муниципаль һәм башка хокукый актлары, жирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка актлары белән билгеләнә.
7. Башкарма комитет үз компетенциясә чикләрендә гражданнырның, аларның берләшмәләрененә һәм юридик затларның жирдән файдалану һәм аларның мәнфәгатләренә кагылышлы төзелеш мәсьәләләре буенча гаризаларын һәм башка мөрәжәгатләрен карый һәм билгеләнгән срокларда аларга нигезле жаваплар бирә.
8. Гражданныр, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә аларның мәнфәгатләренә кагылса яки бозса, гамәлдәге законнар нигезендә үз хокукларын административ яисә суд тәртибендә яклауны таләп итәргә хокуклы.

Статья 6. Кагыйдәләрне бозган өчен жаваплылык

1. Әлеге кагыйдәләренә бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары нигезендә жаваплылыкка тартылар.

Глава 2. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча барлыкка килгән мөнәсәбәтләрдә катнашучылар

Статья 7. Шәһәр төзелеше объектлары һәм субъектлары

1. “Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары булып тора:
  - Зеленодольск муниципаль районы “муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренә территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында” 31.01.2005 ел, № 42-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән чикләрдә жирлек территориясе (ТР законнары кертелгән үзгәрешләр белән);
  - “Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясе;
  - жир-мөлкәт комплекслары;
  - жир;
  - капитал төзелеш объектлары.
2. Жирлек территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары булып дөүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, вазыйфаи затлар, физик һәм юридик затлар тора.
3. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләренә барлык субъектлары да Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе законнары һәм шәһәр төзелеш эшчәнлегенә өлкәсендә Татарстан Республикасы законнары таләпләрен, алар нигезендә кабул ителгән законга нигезләнгән норматив хокукий актлар, техник регламентлар, төзелеш һәм башка махсус нормалар һәм кагыйдәләр, Зеленодольск муниципаль районы Уставы, Зеленодольск муниципаль районы референдумында кабул ителгән хокукий актлар таләпләрен, Зеленодольск муниципаль районы муниципаль һәм Зеленодольск муниципаль район Советының башка хокукий актлары, Зеленодольск муниципаль районы Башлыгы, «Олы Караужа авыл жирлегенә» Уставы, «Олы Караужа авыл жирлегенә» референдумында кабул ителгән хокукий актлар, «Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Советының һәм «Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге башлыгының муниципаль һәм башка хокукий актлары, шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнар һәм әлегә Кагыйдәләр нигезендә кабул ителгән.

Статья 8. Зеленодольск муниципаль районының “Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Советының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәгә вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Советы (алга таба - совет) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәгә вәкаләтләргә керә:
  - Олы Караужа авыл жирлегенә генераль планын, «Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, шәһәр төзелеш проектлауның жирле нормативларын раслау, әлегә документларга үзгәрешләр кертү;
  - «Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендәгә жир кишәрлекләре белән идарә итү һәм алар белән эш итү тәртибен жир законнары нигезендә билгеләү;
  - жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары тарафыннан Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле әһәмияттәгә мәсьәләләренә хәл итү вәкаләтләрен башкаруны тикшереп тору;
  - төзелгән территорияләренә үстерү турында карарлар кабул итү;
  - гамәлдәгә законнар һәм «Олы Караужа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру.

Статья 9. Зеленодольск муниципаль районы «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләре

1. Башкарма комитетның жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:
  - жирлекнең генераль планын эшләүне, жирлектән файдалану һәм төзелешнең генераль планы нигезендә эзерләнгән территорияне планлаштыру документларын эшләүне оештыру, аларны гамәлгә ашыруны тәмин итү, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактардан тыш, шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларыннан тыш;
  - муниципаль ихтыяждар өчен «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә жир кишәрлекләрен бирү, резервлау һәм алу, шул исәптән сатып алу юлы белән дә;
  - дәүләт яисә муниципаль милектәге жирләрдән жир кишәрлекләрен сату буенча сатулар (конкурслар, аукционнар) яки жир кишәрлекләрен арендау килешмәләре төзү хокукларын оештыру һәм үткөрү, төзелгән территорияне үстерү турында шартнамә төзү хокукына;
  - «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, үзгәртеп корганда, капитал ремонтлаганда объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү;
    - «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрен, жирле әһәмияттәге су объектларын, гомуми таралган файдалы казылма ятмаларын, жирле әһәмияттәге жир асты корымаларын төзү өчен жир асты байлыкларын куллануны тикшереп тору;
  - «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карарлары нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру.

2. Башкарма комитетның жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләре, әлеге статьяда закон яисә килешү буенча күрсәтелгән вәкаләтләр Зеленодол муниципаль районының жирле үзидарә органнарына, шәһәр төзелеше эшчәнлеге, муниципаль милек, жир ресурслары белән идарә итү мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләренә гамәлгә ашыручы тапшырылырга мөмкин.

Статья 10. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча Комиссия

1. «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзү комиссиясе (алга таба – Комиссия) әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, жирлек территорияләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәрне карау һәм эзерләү, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр эзерләү максатыннан төзелә һәм Башкарма комитет житәкчесе каршында даими эшләүче консультатив орган булып тора. Зеленодольск муниципаль районы (Алга таба – Башкарма комитет житәкчесе).
2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге кагыйдәләргә, Башкарма комитет житәкчесе раслаган комиссия турындагы Нигезләмә нигезендә алып бара.
3. Комиссия:
  - әлеге Кагыйдәләрнең 16 статьясында билгеләнгән очрактарда һәм тәртиптә ачык тыңлаулар үткөрүне оештыра;
  - әлеге Кагыйдәләрнең 14 статьясында билгеләнгән тәртиптә жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә файдалану рөхсәт ителүгә рөхсәт бирү турындагы гаризаларны карый;
  - әлеге Кагыйдәләрнең 15 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы гаризаларны карый;

- әлеге Кагыйдәләрнең 33 статьясында билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәрне кире кагу турында Башкарма комитет Житәкчесенә тәкъдимнәр әзерли;
- әлеге кагыйдәләрне тормышка ашыру һәм куллану белән бәйлә Муниципаль хокукий актлар проектларын, башка документларны әзерләүне оештыра;
- кирәкле мәгълүматны сорый;
- башка вәкаләтләр башкара.

Глава 3. Законнар кабул ителгәнче барлыкка килгән күчәмсез милекне куллану хокуклары

Статья 11. Әлек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы Гомуми нигезләмәләр

1. «Олы Карауҗа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча әлеге кагыйдәләргә гамәлгә кәргәнче кабул ителгән муниципаль һәм башка хокукий актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.
  2. Физик һәм юридик затларга бирелгән төзелеш рәхсәтләре бу кагыйдәләргә кертелгәнче гамәлдә.
  3. Әлеге кагыйдәләргә гамәлгә кәргәнче яки әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәнче законлы рәвештә булган күчәмсез милек объектлары бу объектлар булган очрақларда әлеге кагыйдәләргә туры килми:
    - 1) тиешле территорияль зоналар өчен рәхсәт ителмәгән куллану төре (төрләре) бар;
    - 2) тиешле территорияль зоналар өчен рәхсәт ителгән дип аталган, ләкин санитария-саклау зоналарында һәм су саклау зоналарында урнашкан, алар чикләрендә тиешле объектларны урнаштыру каралмаган;
    - 3) җир кишәрлекләренә мөйданы һәм сызыклы күләнмәләре, корылмаларның кишәрлек чикләреннән чигенүе) яки зуррак (төзелеш тыгызлыгы - корылмаларның биелеге/катлылыгы, төзелеш проценты, җир кишәрлегеннән файдалану коэффициентлары) параметрлары бар, алар тиешле территорияль зоналарга карата әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән кыйммәтләрдән тора.
1. Әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану әлеге Кагыйдәләрнең 12 статьясы, Россия Федерациясә шәһәр төзелеш кодексының 36 статьясындагы 8-10 өлешләре нигезендә билгеләнә:
    - 1) шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган җир участкалары яки капитал төзелеш объектлары, рәхсәт ителгән куллану төрләре, чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм иң чик параметрлары, аларны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү срогын билгеләмичә файдаланырга мөмкин, моннан тыш, мондый җир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану кеше торышы яки сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мөхит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч;
    - 2) әлеге статьяның 4 өлешендәге 1 пункттың күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны шәһәр төзелеш регламентына туры китереп яисә аларны рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкциянең чик параметрларына туры килмәү юлы белән генә гамәлгә ашырыла ала. Әлеге җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны җир кишәрлекләреннән һәм шәһәр төзелеш регламенты белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләренә яраштыру юлы белән башкарылырга мөмкин;
    - 3) әлеге статьяның 4 өлешендәге 1 пункттың күрсәтелгән җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллану кеше торышы яки сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мөхит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен дәвам итсә, федераль законнар нигезендә мондый җир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануны тыю кертеләргә мөмкин;

1. Жир кишәрлекләрен үз белдеге белән шөгильләнү, үз белдеге белән мәшгуль жир кишәрлекләреннән файдалану, үз белдеге белән төзелеш алып бару, үз белдеге белән бирелгән корылмалардан файдалану турындагы мөнәсәбәтләр гамәлдәге законнар белән жайга салына.

Статья 12. Кагыйдәләргә туры килмәгән күчәмсез милек объектларын куллану һәм төзү

1. Статъяның 3 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәннән соң әлеге кагыйдәләргә туры килмәгән күчәмсез милек объектлары, аларны әлеге кагыйдәләргә туры китерү срогын билгеләмичә генә, файдаланылырга мөмкин.

«Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар булган һәм кешеләр тормышы һәм сәламәтлеге өчен, әйләнә – тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары булган капитал төзелеш объектлары бер үк вакытта әлеге кагыйдәләргә дә, техник регламентларга да туры килми. Бу объектларга карата федераль законнар нигезендә аларны куллануны дәвам итүне тыю салынырга мөмкин.

2. Капитал төзелеш объектларының әлеге кагыйдәләренә туры килми торган барлык үзгәрешләр, төрләрне һәм аларны куллану интенсивлыгын, төзелеш параметрларын үзгәртү юлы белән башкарыла, аларны әлеге кагыйдәләргә туры китереп кенә башкарыла ала.

Әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 3 өлешенәң 1, 2 пунктларында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының мәйданын һәм төзелеш күләмен арттыру рәхсәт ителми. Әлеге объектларда, кулланыла торган технологияне куркынычсызлык таләпләренә туры китермичә, житештерү эшчәнлегенә күләмен һәм интенсивлыгын, техник регламентлар белән билгеләнә торган куркынычсызлык таләпләренә (ә билгеләнгән тәртиптә аларның үз көченә керүенә кадәр – «техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар) арттырырга ярамый.

Әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 3 өлешенәң 3 пункттында күрсәтелгән, төзелеш параметрлары буенча әлеге кагыйдәләргә туры килми торган (норматив узу, рәхсәт ителгән чикләр белән чагыштырганда мәйданнан һәм биэлектән югары булу мөмкинлеген кыенлаштыручы яки блоклаучы Корылмалар һ.б.) капитал төзелеш объектлары хуплана һәм әлеге гамәлләр мондый объектларның әлеге кагыйдәләргә туры килмәү дәрәжәсен арттырмау шарты белән кулланыла. Төзелешкә рәхсәт нигезендә башкарыла торган әлеге объектларга карата гамәлләр мондый объектларның әлеге кагыйдәләргә туры килмәвен бетерүгә юнәлдерелергә тиеш.

Күчәмсез милекне файдалануның әлеге кагыйдәләргә туры килми торган төрән башка төр куллану рәхсәт ителми.

Глава 4. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә куллану өчен рәхсәт. Капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт

Статья 13. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрән мондый файдалануның башка төрөнә үзгәртү, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла..

2. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре, дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, өстәмә рәхсәтсез һәм килештермичә генә сайлана.
3. Шәһәр төзелеше регламентлары кагылмаган яки шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән бер төрне үзгәртү турында карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.
4. Жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын файдалануның бер төрен икенчесенә үзгәртү хокукына ия:
  - 1) бу участокларда урнашкан биналарның, биналарның, корылмаларның милекчеләре булган жир участкалары милекчеләре;
  - 2) аренда хокукында жир участкаларына ия булган биналар, корылмалар, корылмалар хужалары;
  - 3) аренда хокукында жир кишәрлекләренә ия булган затлар, аренда килешүе нигезендә, ким дигәндә биш ел тәшкил итә (гомуми файдаланудагы жирләрдән максатчан файдалануның конкрет төре өчен бирелгән жир кишәрлекләреннән тыш);
  - 4) срогы биш елдан ким булган аренда хокукында жир кишәрлекләренә ия булган затлар, ләкин милекченең аренда килешүендә жир кишәрлекләреннән һәм башка күчемсез милек объектларыннан рәхсәт ителгән бер төрне үзгәртүгә ризалык булганда (гомуми файдаланудагы жирләр составыннан конкрет максатчан файдалану өчен бирелгән жир кишәрлекләреннән тыш);
  - 5) милекченең аренда килешүендә күчемсез милек объектларыннан рәхсәт ителгән башка төргә үзгәртүгә ризалык булганда, Биналарга, корылмаларга, аларның өлешләренә ия булган затлар аренда хокукында;
  - 6) күпфатирлы йортларда фатир хужалары – бер үк вакытта түбәндәге шартлар булган һәм түбәндәге таләпләр үтәлгән очракларда:
    - 6.1) күпфатирлы йортлар территорияль зоналарда урнашкан, анда әлеге Кагыйдәләр белән беренче катларда урнашкан биналарның торак булмаган урынына торак билгеләнешен үзгәртү мөмкинлеге каралган;
    - 6.2) мондый фатирларга аерым керү, бүлмәләр (күпфатирлы йортларның гомуми файдалану бүлмәләрен минуя) таләпләре тәэмин ителә;
    - 6.3) Куркынычсызлык Техник регламентларының таләпләре үтәлә(ә аларны гамәлгә керткәнче – төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре, башка мөһүрү таләпләр).
5. Хокукның әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гамәлләр тәртибе жирле үзидарәнең норматив-хокукый акты белән билгеләнә.

Статья 14. Жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануга рәхсәт бирү

1. Жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалану рәхсәт ителүгә рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат (алга таба - шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт) шартлы рәвештә комиссиягә рәхсәт бирү турында гариза жиберә.

2. Комиссиягә шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турында гариза кәргән көннән өч көн эчендә мондый гаризаның күчәрмәсе жир кишәрлегеннән яки капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның фаразланган төренә туры килү турындагы Бәяләмәне техник регламентларга, закон таләпләренә һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлкәсендәге норматив хокукый актларга әзерләү өчен Башкарма комитетның структур бүлекчесенә жиберелә. Бәяләмә комиссиядән гариза күчәрмәсен алган көннән бер ай эчендә әзерләнә һәм комиссиягә жиберелә.

3. Шартлы рәвештә файдалануга рәхсәт бирү турындагы мәсьәлә шәһәр төзелеш законнары, «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы һәм «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган гавами тыңлауларда җир кишәрлеге яки капитал төзелеш объекты чикләрендә урнашкан территориаль зона чикләрендә яшәүче гражданныр катнашында тикшерелергә тиеш рәхсәт. Җир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә файдалануның рәхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый алса, халык алдында тыңлаулар җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының мондый тискәре йогынты куркынычы астында булуы хокукына ия кешеләр катнашында үткәрелә.
4. Комиссия җир кишәрлеге белән уртак чикләре булган, җир кишәрлеге белән уртак чикләре булган җир кишәрлекләренә хокук ияләренә, җир кишәрлеге белән уртак чикләре булган җир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына хокук ияләренә һәм биналарның хокук ияләренә шартлы рәвештә файдалану рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча ачык тыңлаулар үткәрү турында хәбәрләр җибәрә, капитал төзелеш объектның бер өлеше, аңа карата әлеге рәхсәт сорала. Күрсәтелгән хәбәрләр шартлы куллану төренә рәхсәт бирү турында кызыксынган затка гариза кергәннән соң ун көннән дә соңга калмыйча җибәрелә.
5. Халык алдында тыңлауларда катнашучылар шартлы рәвештә рәхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча халык алдында тыңлаулар беркетмәсенә кертү өчен комиссиягә күрсәтелгән мәсьәләгә кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм искәрмәләрен тапшырырга хокуклы.
6. Шартлы рәвештә куллану төренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча халык алдында тыңлауларның нәтижеләре турында бәяләмә муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырылырга тиеш һәм «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә яки Зеленодольск муниципаль районының "Интернет"челтәрәндәге рәсми сайтында урнаштырыла.
7. «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә халык алдында тыңлауларны үткәрү вакыты һәм урыны турында гавами тыңлаулар үткәрү срогы халык алдында тыңлауларның нәтижеләре турында бәяләмә бастырылган көнгә кадәр " Олы Караужа авыл җирлеге «муниципаль берәмлеге Уставы һәм (яисә)» Олы Караужа авыл җирлеге «муниципаль берәмлеге Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.
8. Комиссия, Башкарма комитет бәяләмәсен исәпкә алып, шартлы рәвештә рәхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча халык алдында тыңлауларның нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, шартлы рәвештә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында рекомендацияләр әзерли һәм аларны Башкарма комитет Җитәкчесенә җибәрә.
9. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә Башкарма комитет җитәкчесе мондый рекомендацияләр кертелгәннән соң өч көн эчендә шартлы рәвештә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырылырга тиеш һәм «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә яки Зеленодольск муниципаль районының "Интернет"челтәрәндәге рәсми сайтында урнаштырыла.
10. Шартлы куллану төренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча Җәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат йөртә.

11. Жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануның рәхсәт ителгән төре шартлы рәвештә куллану төренә рәхсәт бирү белән кызыксынучы физик яки юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар үткәргәннән соң, кагыйдәләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә шәһәр төзелеше регламентына кертелгән очракта, мондый затка шартлы рәвештә куллану төренә рәхсәт бирү турында карар халык алдында тыңлауларсыз кабул ителә.

12. Физик яки юридик зат суд тәртибендә шартлы рәвештә куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны бәхәсләшергә хокуклы.

Статья 15. Рәхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт алу тәртибе

1. Шәһәр төзелеше Регламенты тарафыннан билгеләнгән минималь жир кишәрлекләре күләмнәреннән кимрәк булган яки инженер-геологик яисә башка характеристикалары төзелеш өчен уңайсыз булган конфигурация булган жир кишәрлекләренә хокук ияләре рәхсәт сорап рәхсәт сорап, рәхсәт алырга хокуклы.

2. Рәхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылу техник регламентларның таләпләрен үтәгәндә аерым жир участогы өчен рәхсәт ителә.

3. Рәхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт алу өлеге Кагыйдәләрнең 14 статьясында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Статья 16. Гавами тыңлаулар үткәру

1. «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советының бу Кагыйдәләргә, территорияне планлаштыру проектларына һәм территорияне планлаштыру проектларына, территорияне планлаштыру документлары составында эзерләнгән территорияне межанлаштыру проектларына үзгәрешләр кертү турында карар проекты, жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануга рәхсәт бирү, рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан тайпылышка рәхсәт бирү мәсьәләләре, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге халкы катнашындагы гавами тыңлауларда каралырга тиеш.
2. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында Россия Федерациясе субъекты законнары, «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы һәм «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советы карары нигезендә билгеләнә. Өлеге статьяның 1 пункттында күрсәтелгән карарлар проекты шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарда һәм аның нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукый актларында каралган килештерүне таләп иткән очракта, вәкаләтле орган белән мондый килештерүне «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан өлеге кагыйдәләр буенча карар кабул ителгәнче гамәлгә ашырырга кирәк.

Глава 5. Кызыксынучы затларга төзелеш өчен бирү максатларында жир кишәрлекләрен шәһәр төзелеше эзерлеге. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан төзелгән жир кишәрлекләрен бирү тәртибе турында гомуми нигезләмәләр

Статья 17. Кызыксынучы затларга төзелеш өчен жир кишәрлекләрен шәһәр төзелеше эзерлеге

1. Территорияләрне, жир участокларының шәһәр төзелешенә эзерләү – шәһәр төзелеше законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган гамәлләр:
  - 1) дәүләт яисә муниципаль жирләргә, территорияләргә территорияләрне планлаштыру буенча документлар эзерләү юлы белән бүленмәгән территорияләр - планлаштыру проектлары, межалау проектлары:
    - а) жир төзелеше эшләрен уздыру өчен файдаланыла торган жир кишәрлекләренә шәһәр төзелеше планнары, төзелгән жир кишәрлекләренә өченче затлары хокукларынан ирекле рәвештә файдалану турында карарлар кабул итү;
    - б) планлаштыру структурасының беренче тапкыр төзелә торган элементлары - кварталлар, микрорайоннар чикләрендә жир участкаларының шәһәр төзелеше планнары - төзелеш максатларында комплекслы үзләштерү өчен;
  - 2) Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 44 статьясындагы 3 һәм 4 өлешләре нигезендә характеристикалар (жир кишәрлекләренә элек билгеләнгән чикләреннән тыш), мондый планнарны кулланып, жир кишәрлекләренә шәһәр төзелеше планнарын (мөстәкыйль документларны – территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләмичә) эзерләү юлы белән физик һәм юридик затларга караган дәүләт кадастр исәбен алуны алдан формалаштырган, узган Документлар.
2. Физик, юридик затларның жир кишәрлекләренә хокукларын алу нормаларга туры китереп гамәлгә ашырыла:
  - жир законнары – күрсәтелгән хокуклар физик һәм юридик затларга өченче зат хокукларынан азат булган, дәүләт хакимияте органнары яисә жирле үзидарә органнары тарафыннан вәкаләтле дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан эзерләнгән һәм формалашкан жир кишәрлекләренә бирелә торган очракларда;
  - граждандык һәм жир законнары – күрсәтелгән хокукларны бер физик, юридик зат икенче физик, юридик заттан алган очракларда;
  - торақ һәм жир законнары-милекчеләр күпфатирлы йортларда күпфатирлы йортлар урнашкан жир участкаларына хокук алган очракта.
3. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан формалашкан жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешенә эзерләү һәм физик һәм юридик затларга бирү тәртибе шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнар, Жир һәм торақ законнары, өлеге кагыйдәләр, шулай ук өлеге Кагыйдәләр нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар нигезендә билгеләнә.
4. Әгәр Татарстан Республикасы законы белән башкача билгеләнмәгән булса, «Олы Карауҗа авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органнары жир законнары нигезендә һәм үз вәкаләтләре чикләрендә, законнарда билгеләнгән тәртиптә физик һәм юридик затларның милек хокуклары, шулай ук Россия Федерациясә милек хокукы теркәлгән жир кишәрлекләреннән тыш, «Олы Карауҗа авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре белән эш итәләр яисә Татарстан Республикасы.
5. Алар бу гамәлләрне башкарган вакытта жир кишәрлекләрен бүлөп бирү хокукынан файдаланмаган һәм бу биналар, корылмалар, күпфатирлы йортларны да кертөп, бу биналардан, корылмалардан файдалану өчен кирәк булган жир участкаларына хокукларны рәсмиләштермәгән, янәшә урнашкан биналарның, корылмаларның (аларның өлешләренә, фатирларның да кертөп) милекчеләрнең хокукларын исәпкә алмыйча шәһәр төзелеше эзерлеген һәм жир участкалары белән эш итүне гамәлгә ашырырга рөхсәт ителми.

Күрсәтелгән хокуklar мәжбүри рәвештә шәһәр төзелешә эшчәнлегә турындагы законнар нигезендә һәм әлегә Кагыйдәләр белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла торган территорияләрне планлаштыру буенча гамәлләрне башкару юлы белән исәпкә алына.

6. Дәүләт яисә муниципаль милектәгә жирләрдән формалашкан жир кишәрлекләре, өченчә затларның хокуklarыннан Азат һәм әйләнәштән алынмаган очракта гына, төзелеш өчен бирелергә мөмкин.
7. Дәүләт яки муниципаль жирләр составыннан физик һәм юридик затларга бары тик формалашкан жир кишәрлекләре генә бирелә ала. Физик, юридик затларга бирү максатыннан формалашкан жир участогы аңа карата кулланыла:
  - 1) территорияне планлаштыру буенча гамәлләр (планлаштыру проектын яисә межанлау проектын әзерләү) ярдәмендә расланган чикләрдәгә жир кишәрлегенә өченчә затларның хокуklarыннан азат булуы (гавами сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләрен билгеләү белән бәйлә өченчә затларның хокуklarы белән мәшгуль булу мөмкинлегеннән тыш)әлегә Кагыйдәләр белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә;
  - 2) " Олы Караужа авыл жирлегә»муниципаль берәмлегә территориясен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы нигезендә тиешле жир кишәрлегенә территорияль зонасының шәһәр төзелешә регламентына күрсәткеч буларак рәхсәт ителгән;
  - 3) капитал төзелеш объектның инженер-техник тәминат чөлтәрләренә тоташтыруның техник шартлары (канализация, су, жылылык, электр белән тәмин итү һәм элементә буенча) һәм инженер-техник тәминат чөлтәрләренә тоташтыруга түләүләр билгеләнә;
  - 4) жир кишәрлегенә чикләре билгеләнә;
  - 5) дәүләт кадастр исәбе башкарылды.

Статья 18. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан төзелгән жир кишәрлекләрен бирү принциплары

Жирлектә дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан төзелгән жир кишәрлекләрен физик һәм юридик затларга бирү принциплары булып тора:

- билгеләнгән тәртиптә расланган территорияне планлаштыру документлары нигезендә жир кишәрлекләрен формалаштыру;
- төзелеш өчен жир кишәрлекләре бирү яки төзелеш өчен жир кишәрлекләре бирү турында Карар кабул ителгәнчә, территорияне планлаштыру буенча эшләр үткөрү;
- аукционнарда торак төзелешә өчен жир кишәрлекләре бирү;
- жир кишәрлекләрен сату үткәрмичә, жир законнары нигезендә бирү, мондый жир кишәрлегә гражданнырга яки юридик затларга файдалануга бирелмәгән һәм (яки) файдалануга бирелмәгән очракта, төзеләп беткән территория чикләрендә түзү өчен бирелә, аңа карата үсеш турында Карар кабул ителгән;
- РФ жир законнарында каралган очрактан тыш, объектларны урнаштыру урынын алдан килештерү процедурасы буенча жир кишәрлекләре бирүгә юл куймау.

Статья 19. Жир кишәрлекләрен бирү үзенчәлекләре

1. Физик һәм юридик затларга дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан формалашкан жир кишәрлекләрен бирү тәртибә жир законнары һәм аның нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

2. Капитал төзелеш объектлары урнашкан жир кишәрлекләрен формалаштыру максатыннан күпфатирлы йортта биналар милекчеләренә гомуми өлешле милкәнә күчү торак һәм жир законнары нигезендә түләүсез башкарыла.

3. Биналар, корылмалар, корылмалар милекчеләренә формалашкан жир кишәрлекләренә хокук бирү тәртибә жир законнары белән билгеләнә.

4. Башкарма комитет инициативасы белән формалаштырылган булган төзелеш территорияләрендә жир кишәрлекләре, физик яки юридик затлар түзү өчен жир законнары һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә бирелә.

Мондый жир кишәрлекләренә хокуklar, әлегә статьяның 3 абзацында һәм 5

өлешендә каралган очрақлардан тыш, сатуларда физик, юридик затларга бирелә. Объектны урнаштыру урынын алдан килештермичә төзелеш өчен бирелә торған дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җир кишәрлекләре, гражданның яисә юридик затның җир кишәрлеген бирү белән кызыксынучы гаризасы нигезендә, сату (конкурслар, аукционнар) үткәрмичә, җир кишәрлеген төзү эшләрән башкарганнан соң арендага тапшырылырга мөмкин. Җир кишәрлекләрен торғлар (конкурслар, аукционнар) үткәрмичә генә арендага бирү, әгәр бер генә заявка булса, мондый тапшыру өчен тәкъдим ителә торған җир кишәрлекләре булу турындагы хәбәрнең алдан һәм алдан ук басылып чыгуы шарты белән рәхсәт ителә.

5. Капиталь төзелеш объектлары милекчеләре инициативасы буенча булган төзелеш территорияләрендә җир кишәрлекләре бирү, тиешле территорияләрдә күчәмсез милек объектларына ия булмаган затлар инициативасы буенча төзелгән территорияләрне үстерү максатыннан, шулай ук Башкарма комитет җир законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль милектә булган җир кишәрлекләре яисә дәүләт милке чикләнмәгән һәм файдалануга һәм (яки) файдалануга тапшырылмаган җир кишәрлекләре гражданның яки юридик затларга карата төзелгән территория чикләрендә төзү өчен бирелә, аңа карата төзелгән территорияне үстерү турында килешү төзелгән затка, аның белән каралган затка, милеккә яки арендага түләүсез рәвештә. Күрсәтелгән җир кишәрлеге өчен аренда түләве күләме тиешле җир кишәрлеге өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җир салымы күләмендә билгеләнә.

Җир кишәрлекләренә хокуклар төзелгән территорияләрне үстерү турында шартнамәләр төзөгән затларга, билгеләнгән тәртиптә территория бушатылганнан соң бирелә, аңа карата сатуларсыз өченче затларның хокукларыннан бушлай үсеш турында Карар кабул ителә.

6. Төзелеп бетмәгән, өченче затларның хокукларыннан азат булган территорияләрдә, комплекслы үзләштерү һәм төзү максатыннан, Башкарма комитет инициативасы буенча, физик яки юридик затларга җир кишәрлекләре бирү җир законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Капиталь булмаган төзелеш объектларын төзү өчен гомуми файдаланудагы территорияләр составыннан җир кишәрлекләре бирү халыкка хезмәт күрсәтү өчен җир законнары һәм башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 20. Дәүләт яки муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлекләрен резервлау

1. «Олы Карауҗа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендәге җирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен Генераль планда билгеләнгән җир кишәрлекләре муниципаль ихтыяҗлар өчен резервта булырга мөмкин.
2. Муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлеген резервлау турындагы карар Башкарма комитет җитәкчесе карары рәвешендә кабул ителә.

3. Жирлекнең генераль планы, территорияне планлаштыру документлары муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау турындагы күрсәтмәне кабул итү өчен нигез булып тора.

4. Территорияне планлаштыру документларында билгеләнгән чикләр куелган, шулай ук дөүләт кадастр исәбенә куелган жир кишәрлекләре резервка алына.

5. Сакланган жир кишәрлекләрен бирү һәм куллану жир законнары белән көйләнә.

6. Физик яисә юридик затлар милкендәге һәм муниципаль ихтыяжлар өчен сакланган жир кишәрлекләре, шулай ук күрсәтелгән жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектлары Россия Федерациясе законнары нигезендә алынырга (шул исәптән сатып алу юлы белән).

Глава 6. Ижтимагый куллану чикләрен билгеләү, үзгәртү, төзәтү, аларны куллану

Статья 21. Халык алдында куллану жирләре турында Гомуми нигезләмәләр

1. Агрономик документлар – жир участкалары составына кертелә торган жирләр:

- 1) хосусыйлаштырылырга тиеш булмаган һәм чикләнмәгән даирәдән файдаланучы гомуми файдаланудагы территорияләр, аларның чикләре кызыл линияләр аша территорияне планлаштыру проектларында күрсәтелә;
- 2) чикләнмәгән затлар даирәсе (узу, йөрү, челтәрләргә һәм инженерлык тээминаты объектларына хезмәт күрсәтү өчен) каршылыксыз файдаланган жир кишәрлекләренең гомуми файдалану территорияләре составына кертелмәгән өлешендә, гавами сервитутлар гамәлдә булу зоналары чикләре аша күрсәтелгән жир кишәрлекләренең территорияләрен планлаштыру документларында күрсәтелгән.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пункттында күрсәтелгән жир кишәрлекләренең хокукка ияләре гавами сервитутлар билгеләү турында Башкарма комитетның хокукый акты нигезендә жир салымын түләүдән тулысынча яисә өлешчә аренда түләвеннән азат ителергә мөмкин.

Әлеге хокукый акты кабул итү тәртибе «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый акты нигезендә билгеләнә.

3. Халык алдында куллану жирләре чикләре:

- 1) әлеге Кагыйдәләрнең 22 статьясы белән билгеләнгән очракларда билгеләнә һәм үзгәртелә;
- 2) бу Кагыйдәләрнең 23 статьясы белән билгеләнгән очракларда теркелә.

Төзелгән территорияне планлаштыру рөхсәт ителми (капиталь төзелеш объектлары урнашкан жир кишәрлекләренең чикләрен, физик һәм юридик затларга төзелеш өчен буш жир кишәрлекләренең хокуклары чикләрен кертәп) фактта гамәлдә булган жирләрнең чикләрен ачыкламыйча, шулай ук халык алдында куллануның жир чикләрен билгеләү яки үзгәртү турында тәкъдимнәр кертмичә.

4. Гомуми файдаланудагы территорияләрдән, шулай ук шөһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләрдән файдалану өлеге Кагыйдәләрнең 24 статьясы нигезендә билгеләнә.

Статья 22. Ижтимагый куллану жирләренең чикләрен билгеләү һәм үзгәртү

1. Ачык куллану жирләренең чикләрен билгеләү һәм үзгәртү территорияне планлаштыру буенча документация эзерләү юлы белән башкарыла:

1) үзләштерелергә тиешле территорияләрдә беренче тапкыр урнаштырыла торган кызыл линияләр ярдәмендә гомуми файдаланудагы (элек булмаган) территорияләренең чикләре һәм алар белән бер үк вакытта – планлаштыру структурасы (кварталлар, микрорайоннар) элементлары чикләре билгеләнә;

2) гавами сервитутларның эш зоналары чикләрен билгеләмичә һәм үзгәртмичә кызыл линияләр үзгәрә;

3) ижтимагый уңайлыklar зоналары чикләрен билгеләү, үзгәртү белән кызыл сызыклар үзгәрә;

4) кызыл сызыклар үзгәрми, ләкин ачыкланган уңайлыklar зоналары чикләре үзгәртелә.

2. Үзләштерелергә тиешле һәм төзелгән территорияләрдә жир чикләрен ачыклаганда һәм үзгәртелгәндә халык алдында тыңлаулар предметы һәм территорияне планлаштыру буенча документларны раслау мәсьәләсе булып тора:

- 1) кызыл сызыклар аша бүлеп бирелә һәм үзгәртелә торган Гомуми кулланыштагы территорияләрнең булуы һәм житәрлек булуы;
- 2) кызыл сызыкларны үзгәртү һәм мондый үзгәрешнең нәтижәләре;
- 3) ачыкланган, үзгәртелә торган ижтимагый уңайлыklar зоналары чикләре;
- 4) планлаштыру структурасы – кварталлар, микрорайоннар элементлары чикләрендә планлаштырылган капитал төзелеш объектларын урнаштыру зоналары чикләре;
- 5) планлаштыру структурасы элементлары чикләрендәге жир кишәрлекләре чикләре, шул исәптән күпфатирлы йортлар урнашкан жир кишәрлекләре чикләре.

Статья 23. Халык алдында куллану жирләренең чикләрен билгеләү

1. Гавами файдалану жирләренең чикләрен теркәү – планлаштыру структурасы (кварталлар, микрорайоннар) элементлары һәм гомуми файдалану территориясен планлаштыру проектлары, башка документлар булмау сәбәпле, аларга карата кызыл линияләр урнаштырылмаган фактта төзелеш белән тормышка ашырылган элементлар чикләрен кызыл линияләр рәвешендә күрсәтү.

Жирләрне ачык куллану чикләрен билгеләү Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы нигезендә жирлек территориясен тәртипкә салуның вакытлыча коралы буларак кулланылырга мөмкин. Күрсәтелгән вакыттан соң әлегә Кагыйдәләрнең 21 статьясы нигезендә территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү юлы белән ачык куллану жирләрен билгеләү һәм үзгәртү тәртибе кулланыла.

2. Жир чикләрен ачыклаганда төзелгән территорияләргә карата куллану буенча килештерү һәм раслау предметы булып тора:

1) кызыл сызыклар,

2) гавами сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләре-аларны урнаштырган очракта.

3. Килештерү субъектлары чиктәш урнашкан жир кишәрлекләренә, капитал төзелеш объектларына, шулай ук гавами сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләрен билгеләгән жир кишәрлекләренә хокук ияләре булып торалар.

4. Башкарма комитет әлегә статьяның 3 өлешендәге билгеләнгән хокук ияләренә хәбәр жибәрә, анда күрсәтелә:

1) кызыл линияләр проекты рәвешендә эзерләнгән территорияне планлаштыру документлары белән танышу урыны;

2) телефон, электрон почта күрсәтмәсе белән килештерү үткөрү өчен җаваплы кеше;

3) кызыл сызык проектына карата язма бәяләмәләр жибәрү мөмкин булган вакыт вакыты.

Килештерүнең максималь озынлыгы хәбәрләр жибәрелгәннән соң утыз көннән артып китә алмый, башкасы муниципаль хокукий акт белән билгеләнмәгән булса да, алтмыш көннән артык түгел.

5. «Олы Караужа авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге башлыгы, кызыксынган затларның язма бәяләмәләрен кабул итүнең соңгы көннән соң, Башкарма комитет тәкъдиме буенча, кызыл линияләр проектына расларга, эшләп бетерергә яки кире кагарга мөмкин.

Статья 24. Гомуми файдаланудагы территорияләрден һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләреннән файдалану

1. Гомуми файдаланудагы территорияләрден һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләреннән файдалану законнар нигезендә аларның билгеләнүе белән билгеләнә.
2. "Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориаль зоналардан тыш күрсәтелгә мөмкин:
  - 1) шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләр, җир кишәрлекләре;
  - 2) шәһәр төзелеше регламентлары – аеруча саклаулы табигый территорияләр җирләре, башка җирләр билгеләнмәгән җирләр (территорияләр).
3. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән территорияләрне, җир кишәрлекләрен күрсәтү Башкарма комитетның территорияне планлаштыру проектларын эзерләргә һәм расларга йөкләмәсенә ия:
  - Кызыл линияләрне теркәү, билгеләү, үзгәртү аша күрсәтелгән территорияләрнең, җир кишәрлекләренең, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләрнең хокукий статусын тәмин итәчәкләр;
  - күрсәтелгән территорияләрнең, җир кишәрлекләренең төрле максатларын билгеләячәкләр.

Глава 7. Күчемсез милек төзелеше

Россия Федерациясенә шәһәр төзелеше кодексы нигезендә әлеге бүлек нормалары мәдәни мирасның күчемсез объектлары булмаган җир кишәрлекләренә һәм башка күчемсез милек объектларына кагыла.

Мәдәни мирасның күчемсез һәйкәлләре булып торган күчемсез милек объектларына карата проект документларын эзерләү, реставрацияләү һәм башка эшләрне гамәлгә ашыру гамәлләре мәдәни мирас объектларын саклау турындагы законнар белән җайга салына.

Статья 25. Күчемсез милекне төзү хокукы һәм аны тормышка ашыру өчен нигез. Төзелеш күчемсез милек төрләре

Җир кишәрлекләре, күчемсез мөлкәтнең башка объектлары, аларның ышанычлы затлары күчемсез милекнең төзелеш үзгәрешләрен башкарырга хокукы. Күчемсез милекнең төзелеш үзгәрешләре дигәндә яңа төзелеш, реконструкция, янкорма төзү, капитал төзелеш объектларын сүтү, капитал ремонт объектларының конструктив һәм ышанычлылыгына һәм куркынычсызлыгына кагылышлы башка характеристикалар, капитал төзелеш объектларының башка шундый үзгәрешләре аңлашыла.

Күчемсез милекнең төзелеш үзгәрешләренә хокук, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән очрактардан тыш, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар һәм әлеге Кагыйдәләрнең 27 статьясы нигезендә бирелә торган төзелешкә рөхсәт булганда гамәлгә ашырылырга мөмкин.

1. Күчемсез милек төзүгә рөхсәт биерү таләп ителми:
  - 1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда физик затка бирелгән җир кишәрлегендә гараж төзү;
  - 2) бакчачылык, дача хужалыгы өчен бирелгән җир участогында төзелеш;
  - 3) капитал төзелеш объектлары булмаган объектларны (киосклар, түбәләр һәм башкалар) төзү, реконструкцияләү;
  - 4) Төзелеш җир участогында ярдәмче файдалану корылмалары һәм корылмалары;
  - 5) капитал төзелеш объектларының һәм (яки) аларның өлешләренең үзгәрүе, әгәр мондый үзгәрешләр иминлекнең конструктив һәм башка характеристикаларына тәэсир итмәсә, рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкция шәһәр төзелеше регламенты

белән билгеләнгән иң чик параметрлардан артмый.

Шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында Татарстан Республикасы Законнда төзелешкә рәхсәт алу таләп ителмәгән күчмәсез милек объектларының өстәмә исемлегенә билгеләнергә мөмкин.

Моннан тыш, түбәндәге шартлар булганда, бер үк вакытта рәхсәт ителгән милекне куллануның башка төрөнә үзгәрешләр кертү өчен төзелеш рәхсәте дә кирәк түгел:

- мөлкәт хокукына ия булып сайланучы тарафыннан рәхсәт ителгән күчмәсез милек төре өскә Кагыйдәләренң 11 бүлегендә төп яки ярдәмче (шәһәр төзелеш зоналау картасында билгеләнгән тиешле территория зона өчен) билгеләнгән;

- планлаштырылган гамәлләр киңлек параметрларын һәм корылманың алып баручы конструкцияләрен үзгәртүгә бәйлә түгел һәм куркынычсызлык (янгын, санитария-эпидемиология һ.б.) таләпләрен бозуга китермәчәк.

Төзелешкә рәхсәт таләп итмәгән гамәлләр башкаручы затлар закон нигезендә мондый гамәлләренә башкару нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин булган нәтижәләр өчен җаваплы. Күрсәтелгән затлар «Олы Карауҗа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенң норматив хокукый акты белән билгеләнгән тәртиптә, алар тарафыннан планлаштырылган гамәлләр төзелешкә рәхсәт таләп итми дигән Башкарма комитет бәяләмәсен ике атна эчендә дә сорарга хокуклы.

Статья 26. Проект документларын әзерләү

1. Проект документациясен билгеләү, составы, әчтәлегенә, әзерләү һәм раслау тәртибенә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнар, шулай ук Россия Федерациясә Хөкүмәтенң норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 3 өлешенә нигезендә индивидуаль торак төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капитал ремонтлаганда проект документларын әзерләү таләп ителми. Күрсәтелгән очрақларда төзүчә үз инициативасы белән индивидуаль торак төзелеш объектларына карата проект документациясен әзерләүне тәмин итәргә хокуклы.

2. Җир кишәрлегенң шәһәр төзелеш планына туры килү нигезендә, шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнарда билгеләнгән һәм өскә Кагыйдәләренң 27 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән очрақлардан тыш, төзелешкә рәхсәт бирелә.

3. Проект документлары биналарга, төзелмәләргә, корылмаларга һәм аларның өлешләренә карата төзекләндерелә торган, төзелгән җир кишәрлегенә чикләрендә шәһәр төзелеш планы нигезендә төзелә торган җир кишәрлекләренә карата әзерләнә.

4. Проект документларын төзүчә (заказчы) яисә төзүчә (заказ бирүчә) тарафыннан шартнамә нигезендә җәлеп ителә торган физик яки юридик затлар (проект документларын башкаручылар, алга таба өскә статьяда – башкаручылар) әзерли, алар архитектура-төзелеш проектлауны гамәлгә ашыручы затларга карата закон таләпләренә туры килә.

Төзүчеләр (заказ бирүчеләр) һәм башкаручылар арасындагы мөнәсәбәтләр граждандык законнары белән көйләнә.

Төрле объектларга карата проект документларын әзерләү турындагы шартнамәләренә үтәү кысаларында әзерләнә торган документлар, материаллар составы шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнар, Россия Федерациясә Хөкүмәтенң норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

5. Проект документациясен әзерләү төзүчә яки заказчы заданиесенә (шартнамә нигезендә башкаручы тарафыннан проект документларын әзерләгәндә) нигезендә башкарыла.

Төзүчә (заказчы) башкаручыга бирергә тиеш:

- башкаручыга шәһәр төзелеш регламентларын, Кызыл линияләренә, гавами сервитутларның гамәлдәге зоналары чикләрен, җир кишәрлегенң шәһәр төзелеш планының башка таләпләрен мәҗбүри үтәүне күрсәтеп, җир кишәрлегенң шәһәр

төзелеше планы;

- инженер эзләнүләре нәтижәләре яки башкаручыга инженерлык эзләнүләрен башкару бурычы;

- проектлана торган объектны инженер-техник тәминат челтәрләренә тоташтыруның техник шартлары (мондый тоташудан башка объектның эшләвен тәмин итә алмаган очракта) яки башкаручыга техник шартлар алу йөкләмәсе.

Төзүченең (заказ бирүченең) биреме төзүченең (заказ бирүченең) проектлаштырылган объектка карата ниятен чагылдыра торган текст һәм график материалларны үз эченә ала. Күрсәтелгән материаллар законнар белән билгеләнгән документларга каршы килә алмый, бу өлеш проект документларын эзерләү турындагы биремне үтәү өчен башкаручыга бирелә торган мәжбүри документлар.

6. Проект документациясен эзерләү өчен Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 47 статьясында билгеләнгән тәртиптә инженерлык эзләнүләре башкарыла.

Тиешле инженерлык эзләнүләреннән башка проект документларын эзерләү һәм тормышка ашыру рөхсәт ителми.

Инженерлык эзләнүләре нәтижәләрен чагылдыра торган документларның составы һәм формалары шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнар нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Инженерлык эзләнүләре төзүче яки килешү нигезендә төзүче (заказ бирүче) тарафыннан жәлеп ителгән физик яки юридик зат (башкаручы) тарафыннан башкарыла, бу инженерлык эзләнүләрен башкаручы затларга карата закон таләпләренә туры килә.

Төзүчеләр (клиентлар) һәм инженерлык тикшеренүләрен башкаручылар арасындагы мөнәсәбәтләр гражданлык законнары белән көйләнә.

Инженерлык эзләнүләрен башкаручы затлар закон нигезендә проект документларын эзерләгәндә һәм төзелешне гамәлгә ашырганда кулланыла торган инженерлык эзләнүләре нәтижәләре өчен җаваплылыкка тартыла.

7. Техник шартлар эзерләнә:

- физик һәм юридик затларга дөүлэт яисә муниципаль җирләр составынан формалашкан җир кишәрлекләренә хокук биргәндә;

- җир кишәрлекләренә хокуклары булган һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләргә теләгән затларның сораулары буенча.

Капиталь төзелеш объектларын инженер-техник тәминат челтәрләренә тоташтыру срокларын һәм максимал йөкләнешне һәм срокларны, техник шартларның гамәлдә булу срогын күздә тотып торган техник шартлар, шулай ук тоташтыру өчен түләү турында мәгълүмат, Башкарма комитет сорауы буенча ундүрт көн эчендә түләү алмыйча, инженер-техник тәминат челтәрләреннән файдаланучы оешмалар тарафыннан бирелә.

Бирелгән техник шартларның гамәлдә булу срогы һәм тоташтыру өчен түләү срогы инженер - техник тәминат челтәрләреннән кимендә ике елга файдаланучы оешмалар тарафыннан билгеләнә, моннан тыш, законнарда каралган очраклардан тыш. Җир кишәрлегенә хокук иясе техник шартлар һәм тоташтыруга түләү турында мәгълүмат алганнан соң бер ел дөвамында аңа бирелгән техник шартлар чикләрендә инженер-техник тәминат челтәрләренә кирәкле тоташтырыла торган йөкләнешне билгеләргә тиеш.

Инженер-техник тәминат челтәрләрен эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешма җир кишәрлегенә хокукына ия булучыга төзелгән яки реконструкцияләнгән капитал төзелеш объектны инженер-техник тәминат челтәрләренә техник шартлар һәм җир кишәрлегенә хокукына ия булучыга бирелгән тоташу өчен түләү турындагы мәгълүмат нигезендә билгеләнгән срокларда тоташтыруны тәмин итәргә тиеш.

Башкарма комитет, тиешле сәүдә үткөрү турында Карар кабул ителгән көнгә кадәр утыз көннән дә соңга калмыйча, яисә дөүлэт яисә муниципаль милектә булган җир кишәрлегенә бирү турында Карар кабул ителгән көнгә кадәр,

төзелеш өчен кызыксынган затларга инженер-техник тәминат челтәрләренә кушылуның техник шартларын бирә, капитал төзелеш объектны инженер-техник

тәэминат челтәрләренә тоташтыру срогы, техник шартларның гамәлдә булу срогы, шулай ук тоташтыруга түләү турында мәгълүмат бирә.

Техник шартларны билгеләү һәм бирү һәм тоташтыру өчен түләү билгеләү тәртибе, шулай ук Капиталь төзелеш объектын инженер-техник тәэмин итү челтәрләренә тоташтыру тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнергә мөмкин.

8. Төзелешкә рөхсәт алу өчен проект документациясенә составы, рәсмиләштерү һәм тапшыру тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән һәм аның нигезендә башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

Капиталь төзелеш объектарының проект документлары составына, линия объектарының проект документларыннан тыш, түбәндәге бүлекләр кертелә:

- 1) архитектура-төзелеш проектлау, капитал төзелеш объектарын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, шул исәптән инженерлык эзләнүләре нәтижәләре, техник шартлар өчен чыганақ мәгълүматлар белән аңлатма;
- 2) жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы нигезендә башкарылган жир кишәрлеген планлаштыру схемасы;
- 3) архитектура чишелешләре;
- 4) конструктив һәм күләмле планлаштыру чишелешләре;
- 5) инженерлык жиһазлары, инженерлык-техник тәэмин итү челтәрләре турында мәгълүматлар, инженер-техник чаралар исемлегә, технологик чишелешләрнең эчтәлегә;
- 6) капитал төзелеш объектарын төзүне оештыру проекты;
- 7) капитал төзелеш объектарын, аларның өлешләрен сүтү яки демонтажлау эшләрен оештыру проекты (капиталь төзелеш объектарын сүтү яки сүтү кирәк булганда, аларның өлешләрен төзү, башка капитал төзелеш объектарын реконструкцияләү өчен);
- 8) әйләнә-тирә мохитне саклау, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча чаралар исемлегә;
- 9) Сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял, спорт объектарына һәм социаль - мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге башка объектарга, транспорт, сәүдә, жәмәгать туклануы объектарына, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәге объектарга, торак фонды объектарына инвалидларның үтемлеләген тәэмин итү чаралары исемлегә (тиешле проект документларын әзерләгән очракта);
- 10) тиешле бюджет акчалары хисабына финанслана торган капитал төзелеш объектарын төзүгә, реконструкцияләүгә, капитал ремонтлауга смета;
- 11) энергетика нәтижәлегә таләпләрен һәм биналарның, корылмаларның энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазландырылуы таләпләрен үтәүне тәэмин итү буенча чаралар исемлегә;
- 12) федераль законнарда каралган очрақларда бүтән документлар.

Капиталь төзелеш объектарының төрле төрләренә, шул исәптән линия объектарына кагылышлы проект документлары бүлекләренә составы һәм эчтәлегенә таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган Атом энергиясенән файдалану объектарының (шул исәптән атом-төш жайланмаларының, атом материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларының), куркыныч житештерү объектарының, аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы, уникаль объектарның, оборона һәм куркынычсызлык объектарының проект документларында шулай ук гражданның оборонасы буенча чаралар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлегә булырга тиеш.

9. Проект документлары нигезендә эшләнә:

- тиешле жир кишәрлеге урнашкан территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы;
  - техник регламентлар (билгеләнгән тәртиптә үз көченә кәргәнче - «техник җайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар);
  - инженер эзләнүләре нәтижәләре;
- проектлана торган объектны инженер-техник тәэмин итүнең майданнан тыш челтәрләренә тоташтыруның техник шартлары (проектлана торган объектның эшләве мондый тоташудан башка тәэмин ителмәгән очракта).

10. Проект документлары төзүче яки клиент тарафыннан раслана. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясында каралган очракларда, проект документларын раслаганчы төзүче яки заказчы аны дәүләт экспертизасына җибәрә. Шул ук вакытта проект документлары дәүләт экспертизасының уңай бәяләмәсе булганда төзүче яки заказчы тарафыннан раслана.

Статья 27. Төзелешкә рөхсәт бирү

1. Төзелешкә рөхсәт проект документларының жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы таләпләренә туры килүен раслаучы һәм төзүчегә капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, шулай ук аларны капитал ремонтлау хокукын бирә торган документ, Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән очраклардан тыш.
2. «Олы Караужа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә төзелешкә рөхсәт Башкарма комитет тарафыннан бирелә.
Төзелешкә рөхсәтләр бирү федераль башкарма хакимият органы яисә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы тарафыннан планлаштырылган төзелешкә, үзгәртеп коруга, капитал ремонт ясауга карата Россия Федерациясенә шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән очраклар искәrmә булып тора:
  - аларга шәһәр төзелеше регламенты кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламенты билгеләнмәгән (гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм муниципаль милектәге жир кишәрлекләрендә урнашкан линия объектларыннан тыш);
  - Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы ихтыяжлары өчен Капиталь төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм алар өчен жир кишәрлекләрен алу рөхсәт ителә.
3. Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы нигезендә капитал төзелеш объектларының проект документлары һәм мондый проект документларын эзерләү өчен башкарыла торган инженерлык эзләнүләре нәтижәләре, капитал төзелеш объектларының проект документларыннан тыш, дәүләт экспертизасына тиешле:
  - 1) бер гаиләгә яшәү өчен билгеләнгән (индивидуаль торак төзелеш объектлары) катлары саны өчтән артмаган аерым торучы торак йортлар;
  - 2) берничә блоктан торган, саны уннан артмаган һәм һәрберсе бер гаилә яшәр өчен билгеләнгән, күрше блок яки күрше блоklar белән ачылмыйча уртақ стенага (гомуми стеналарга) ия, аерым жир участогында урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә чыгу мөмкинлеге булган өч катлы торак йортлар (блокланган төзелеш торак йортлары);
  - 3) идәннәре өчтән артык булмаган күпфатирлы йортлар, саны дүрттән артмаган блок-секцияләрдән тора, аларның һәрберсендә берничә фатир һәм гомуми кулланылыштагы биналар бар һәм аларның һәрберсенә гомуми файдалану территориясенә чыгу өчен аерым подъезды бар;
  - 4) гомуми майданы 1500 кв. метрдан артмаган һәм гражданныр яшәве һәм житештерү эшчәнлеген башкару өчен билгеләнмәгән, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48.1 статьясы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яки уникаль объектлардан тыш, ике каттан артык булмаган һәм гомуми майданы 1500 кв. метрдан артмаган аерым торучы капитал төзелеш объектлары;
  - 5) ике катлы аерым торучы капитал төзелеш объектлары, гомуми майданы 1500 квадрат метрдан артмаган. житештерү эшчәнлеген гәмәлгә ашыру өчен билгеләнгән

Һәм алар өчен санитар-сак зоналарын билгеләү таләп ителми торган яисә мондый объектлар урнашкан жир кишәрлекләре чикләрендә санитар-сак зоналары билгеләнгән яки, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48.1 статьясы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яки уникаль объектлардан тыш, мондый зоналарны билгеләү таләп ителми торган.

Төзүче яисә заказчы белән шартнамә нигезендә проект документларын эзерләүче зат проект документациясен һәм мондый проект документларын эзерләү өчен башкарылган инженерлык эзләнүләре нәтижәләрен Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә аккредитацияләнгән оешмалар тарафыннан шартнамә нигезендә үткәрелә торган дөүләтнеке булмаган экспертизага жиберә ала.

4. Проект документациясенәң дөүләт экспертизасы нәтижәсе булып, проект документларының техник регламентларның таләпләренә һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 13 өлеше нигезендә каралган проект документлары бүлекләренәң эчтәлегенә туры килүе (уңай бәяләмә) яки туры килмәве (тискәре бәяләмә), шулай ук инженерлык эзләнүләре нәтижәләренәң техник регламентларның таләпләренә туры килүе турында бәяләмә тора (очракта, әгәр инженерлык тикшеренүләре нәтижәләре проект документлары белән бергә дөүләт экспертизасына жиберелгән булса). Инженерлык тикшеренүләре нәтижәләре Дөүләт экспертизасына проект документларын дөүләт экспертизасына жибергәнче дөүләт экспертизасына жиберелгән очракта, дөүләт экспертизасы нәтижәсе-инженерлык эзләнүләре нәтижәләренәң техник регламентларның таләпләренә туры килүе (уңай бәяләмәсе) яки инженерлык эзләнүләре нәтижәләренәң туры килмәве (тискәре бәяләмәсе).

5. Проект документациясенә һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә дөүләт экспертизасын оештыру һәм үткәрү тәртибе, Проект документларына һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә дөүләт экспертизасын үткәргән өчен түләү күләме һәм аны алу тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

6. Төзүче проект документларын раслый һәм төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза жиберә, аңа түбәндәге документлар бирелә:

- 1) жир кишәрлегенә хокукий документлар;
- 2) жир кишәрлегенәң шәһәр төзелеше планы;
- 3) проект документларындагы материаллар:

- аңлатма язмасы;
- жир кишәрлегенәң шәһәр төзелеше планы нигезендә, биналар, корылмалар, подъезд корылмалары, үтеп керү урыннары, гавами һәм шәхси сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләрен билгеләү белән үтәлгән планлаштыру схемасы;
- жир кишәрлеген планлаштыру схемасы, линия объектларына карата шәһәр төзелеше документлары белән расланган кызыл линияләр чикләрендә линия объектының урнашуын раслый;
- архитектура чишелешләрен күрсәтүче схемалар;
- инженерлык жиһазлары турында мәгълүматлар, проектлана торган капитал төзелеш объектын инженер-техник тәэминат челтәрләренә тоташтыру урыннарын билгеләүче инженер-техник тәэминат челтәрләренәң жыелма планы;
- төзелешне оештыру проекты;
- капитал төзелеш объектларын, аларның өлешләрен сүтү яки сүтү эшләрен оештыру проекты;

- 4) Дәүләт экспертизасының уңай бәяләмәсе – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясында каралган объектларның проект документларына карата куллану;
- 5) рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт (әгәр төзүчегә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы нигезендә мондый рәхсәт бирелгән булса);
- 6) мондый объект реконструкцияләнгән очракта капитал төзелеш объектының барлык хокукларына ия булучыларның ризалыгы.

Гаризага шулай ук проект документларына дәүләтнеке булмаган экспертизаның уңай бәяләмәсе дә кушылырга мөмкин.

7. Индивидуаль торак төзелеше объектын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау максатларында төзүче вәкаләтле органга төзелешкә рәхсәт бирү турында органга гариза бирә. Күрсәтелгән гаризага түбәндәге документлар теркәлә:
  - 1) жир кишәрлегенә хокукий документлар;
  - 2) жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы;
  - 3) индивидуаль торак төзелеше объектын урнаштыру урынын билгеләүче жир кишәрлеген планлаштыру схемасы.
8. Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, әлеге статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә күрсәтелгән документлардан тыш, төзелешкә рәхсәт бирү өчен башка документлар таләп итү рәхсәт ителми.
9. Башкарма комитет, төзелешкә рәхсәт бирү турында гариза алган көннән ун көн эчендә:
  - гаризага теркәлә торган документларның булу-булмавын һәм тиешле рәсмиләштерелүен тикшерә;
  - индивидуаль торак төзелеше объектын урнаштыру урынын билгеләүче жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы таләпләренә, кызыл линияләргә туры килү-килмәвен проект документациясенең яки жир кишәрлеген планлаштыру схемасының туры килүен тикшерә. Рәхсәтле төзелеш, реконструкциянең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт булган очракта, проект документациясен яки жир кишәрлеген планлаштыруның күрсәтелгән схемасын рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт ителгән таләпләргә туры килүгә тикшерү үткәрелә;
  - төзелешкә рәхсәт бирә яисә баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп мондый рәхсәт бирүдән баш тарта.
10. Төзүче гаризасы буенча башкарма комитет төзелешнең, реконструкциянең аерым этапларына рәхсәт бирә ала.
11. Төзелеш этабы дигәндә, бер жир кишәрлегендә төзүгә, реконструкцияләргә планлаштырылган капитал төзелеш объектлары арасынан капитал төзелеш объектын төзү яки реконструкцияләү аңлашыла, әгәр мондый объект автоном рәвештә файдалануга тапшырылырга һәм эксплуатацияләнәргә (ягъни әлеге жир кишәрлегендә башка капитал төзелеш объектларын төзүгә, үзгәртеп коруга карамастан), шулай ук Капиталь төзелеш объектының бер өлешен төзү яки реконструкцияләү, ул файдалануга тапшырылырга һәм автономияле рәвештә эксплуатацияләнәргә мөмкин(ягъни бу капитал төзелеш объектының башка өлешләрен төзүгә, реконструкцияләүгә карамастан).
12. Төзелешкә рәхсәт бирүдән баш тарту төзүче тарафыннан суд тәртибендә шикаят бирелергә мөмкин.
13. Төзелеш рәхсәте бушлай бирелә.
14. Төзүче төзелешкә рәхсәт алынганнан соң ун көн эчендә Башкарма комитетка бер нөсхә инженерлык эзләнүләре материалларының күчәрмәләрен, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмат системасында урнаштыру өчен проект документларын тапшырырга тиеш.
15. Төзелешкә рәхсәт капитал төзелеш объектын төзүне оештыру проектында каралган вакытка бирелә. Индивидуаль торак төзелеше рәхсәте ун елга бирелә.

16. Жир кишәрлегенә һәм капиталъ төзелеш объектларына хокук күчкәндә төзелешкә рөхсәт бирүнең гамәлдә булу срогы саклана.

17. Дәүләт серен тәшкил иткән күчемсез милек объектлары төзелешенә рөхсәт Россия Федерациясенең дәүләт сере турындагы законнары нигезендә бирелә.

Статья 28. Төзелеш, реконструкция, капиталъ ремонт

1. Төзүне, реконструкцияләүне, капиталъ ремонтны гамәлгә ашыручы затлар төзүче яисә төзүче яки заказчы тарафыннан шартнамә нигезендә жәлеп ителә торган физик яки юридик зат (алга таба – төзелешне башкаручы затларга карата Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килә) булырга мөмкин.
2. Төзүче яки заказчы белән шартнамә нигезендә төзүне башкаручы зат тарафыннан капиталъ төзелеш объектын һәм реконструкция яки капиталъ ремонт өчен Капиталъ төзелеш объектын төзегәндә, үзгәртеп корганда яки капиталъ ремонт өчен Капиталъ төзелеш объектын төзегәндә, үзгәртеп корганда, капиталъ төзекләндерү өчен жир участогы эзерләргә, шулай ук төзелешне башкаручы затка инженерлык эзләнүләре материалларын, проект документациясен, төзелешкә рөхсәт бирергә тиеш. Эшләрне туктату яки туктату кирәк булса, алты айдан артык вакыт эчендә төзүче яки клиент капиталъ төзелеш объектын саклауны тәмин итәргә тиеш.
3. Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы нигезендә капиталъ төзелеш объектын төзүне, үзгәртеп коруны, капиталъ ремонтлауны гамәлгә ашырганда дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашырганда, төзүче яки заказчы алдан, ләкин капиталъ төзелеш объектын төзи, реконструкцияли, капиталъ ремонтлый башлаганчы жиде эш көненнән дә соңга калмыйча, башкарма хакимиятнең федераль органы дәүләт төзелеш күзәтчелеген тормышка ашыруга вәкаләтле органнарга жибәергә тиеш, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы (алга таба - Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнары) мондый эшләр башлану турында хәбәрнамә, аңа түбәндәге документлар кушып бирелә:
  - 1) төзелеш рөхсәтенең күчермәсе;
  - 2) тулы күләмдә, ә төзелешнең, реконструкциянең аерым этабына рөхсәт бирелгән очракларда төзелешнең тиешле этабын гамәлгә ашыру өчен кирәкле күләмдә проект документлары;
  - 3) жирлеккә кызыл линияләрдән чигенү линияләрен чыгару турындагы документның күчермәсе (разбивочный рәсем);
  - 4) эшләрне башкару исәбе алып барыла торган гомуми һәм махсус журналлар;
  - 5) капиталъ төзелеш объектынның проект документлары дәүләт экспертизасына тиешле очракта, проект документларына дәүләт экспертизасының уңай бәяләмәсе.
4. Төзүне башкаручы зат төзүче яки заказчы заданиесе нигезендә капиталъ төзелеш объектын төзүне, реконструкцияләүне, капиталъ ремонтлауны (шартнамә нигезендә төзүне, реконструкцияләүне, капиталъ ремонтлауны гамәлгә ашырган очракта), проект документлары, жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планы таләпләре, техник регламентларның таләпләре нигезендә һәм шул ук вакытта өченче затлар һәм әйләнә-тирә мохит өчен эш куркынычсызлыгын тәмин итәргә, хезмәт куркынычсызлыгы таләпләрен үтәүне, мәдәни объектларның сакланышын мирас. Төзелешне башкаручы зат шулай ук Капиталъ төзелеш объектын төзү, реконструкцияләү, капиталъ ремонтлау башкарыла торган территориягә, төзүче яки заказчы вәкилләренә, дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнары вәкилләренә кирәкле документлар бирергә, төзелеш контролен үткәергә, башкарма документацияне алып баруны тәмин итәргә, төзүче яки заказчыга, эшләрне тәмамлау сроклары турында Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнары вәкилләренә хәбәр итәргә тиеш., ачыкланган житешсезлекләренә бетерүне тәмин итәргә һәм ачыкланган житешсезлекләренә бетерү турында актлар төзүгә кадәр эшне давам итәргә, кулланылуы төзелеш материалларының сыйфатын тикшереп торуну тәмин итәргә.
5. Мондый объектны төзү, реконструкцияләү, капиталъ ремонтлау процессында ачыкланган проект документациясеннән капиталъ төзелеш объектынның

параметрларын төзүчө яисә заказчы тарафыннан расланган проект документлары нигезендә, аңа Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле башкарма хакимиятнең федераль органы билгеләгән тәртиптә тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң гына кире кагу рәхсәт ителә.

6. Мәдәни мирас объекты билгеләренә ия булган объект төзелеш, реконструкция, капитал ремонт процессында ачыкланган очракта, төзелешне, реконструкцияне, капитал ремонтны башкаручы зат мондый объектның табылуы турында Россия Федерациясенә мәдәни мирас объектлары турындагы законнарында каралган органнарга хәбәр итәргә тиеш.
7. Төзекләндерү, капитал ремонт өчен җир участкаларын һәм капитал төзелеш объектын төзү өчен эзерләүгә таләпләр, башкарма документацияне алып бару составы һәм тәртибе, эшләрне башкару исәпкә алына торган гомуми һәм махсус журналларны алып бару формасы һәм тәртибе, төзелешне, реконструкцияне, капитал ремонтны гамәлгә ашыру тәртибе, капитал төзелеш объектын консервацияләү тәртибе Россия Федерациясенә норматив хокукый актлары белән билгеләнергә мөмкин.
8. «Олы Карауҗа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә норматив хокукый акты белән мондый сервитутның эчтәлеген тасвирлап, гавами сервитут билгеләнмәгән булса, чиктәш урнашкан җир кишәрлекләрен яисә гомуми файдаланудагы территорияләрен төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау процессында шартнамә, шулай ук шәхси сервитут нигезендә куллану мөмкин.
9. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт процессында үткәрелә:
  - законнар нигезендә һәм әлегә статьяның 10 өлешендә Дәүләт төзелеш күзәтчеләге:
    - 1) проект документлары дәүләт экспертизасына тиешле яки типик проект документлары яки аның модификациясе булган капитал төзелеш объектларын төзү;
    - 2) капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә, капитал ремонтлауга проект документлары дәүләт экспертизасына тиешле булса, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, капитал ремонтлау;
      - капитал төзелешнең барлык объектларына карата төзелеш контроле
      - законнар нигезендә һәм әлегә статьяның 11 өлешендә.
10. Дәүләт төзелеш күзәтчеләге әлегә статьяның 9 өлешендә күрсәтелгән объектларга карата гамәлгә ашырыла. Дәүләт төзелеш күзәтчеләге предметы булып капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау процессында эшләрнең һәм кулланылуы төзелеш материалларының үтәлешен, шулай ук мондый эшләрнең нәтижәләрен техник регламентларның, проект документларының таләпләренә, шул исәптән энергетика нәтижәләгә таләпләренә һәм капитал төзелеш объектынның энергия ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәэмин ителешен таләпләренә, төзелешкә рәхсәт булу-булмавына тикшерү тора, Россия Федерациясе шәһәр төзелеш кодексының 52 статьясындагы икенче һәм өченче өлешен таләпләрен үтәү.

"Олы Карауҗа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә чикләрендә Дәүләт төзелеш күзәтчеләге федераль башкарма хакимиятнең вәкаләтле органнары һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Дәүләт төзелеш күзәтчеләген гамәлгә ашыручы вазифаи затлар Дәүләт төзелеш күзәтчеләге гамәлгә керткән барлык капитал төзелеш объектларына тоткарлыксыз керү хокукына ия.

Үткәрелгән тикшерү нәтижәләре буенча Дәүләт төзелеш күзәтчеләге органы тарафыннан төзелешне гамәлгә ашыручы затка ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү өчен нигез булып торган акт төзелә. Күрсәтмәдә бозу төре, норматив хокукый актка, техник регламентка, таләпләре бозылган Проект документларына сылтама күрсәтелә, шулай ук ачыкланган бозуларны бетерү срогы билгеләнә. Капитал төзелеш объектын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау күрсәтелгән вакытка Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында каралган дәүләт төзелеш

күзәтчелегеннән тыш, Капиталь төзелеш объектларын төзөгәндә, үзгәртеп корганда, капитал ремонтлаганда башка төр дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

Дәүләт төзелешен күзәтү тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә. Төзелеш контроле проект документациясенә башкарыла торган эшләрнең, техник регламентларның таләпләренә, инженерлык эзләнүләренә нәтижеләренә, жир кишәрлегенә шөһәр төзелеш планы таләпләренә туры килүен тикшерү максатыннан капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау процессында үткәрелә.

Төзелеш контролен төзелешне башкаручы зат башкара. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт башкарылган очракта, килешү нигезендә төзелеш контроле төзүче яки заказчы тарафыннан да үткәрелә. Төзүче яки заказчы, үз инициативасы белән, башкарылган эшләрнең проект документларына туры килүен тикшерү өчен, проект документларын әзерләүче затны жәлеп итә ала.

Төзелешне башкаручы зат капитал төзелеш объектында авария хәлләре барлыкка килүнең һәр очрагы турында Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнарына хәбәр итәргә тиеш.

Капиталь төзелеш объекттын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау процессында (төзелешне башкаручы зат һәм төзүче яки заказчы тарафыннан, шартнамә нигезендә капитал төзекләндерү, капитал ремонт башкарылган очракта) капитал төзелеш объектының куркынычсызлыгына йогынты ясаучы һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясе нигезендә, башка эшләр башкарылганнан соң үткәрелә алмаган эшләрнең үтәлешенә контроль үткәрелергә тиеш, шулай ук, төзелеш контролен үткөрү процессында ачыкланган житешсезлекләргә бетерү инженер-техник тәмин итү чөптәренә башка төзелеш конструкцияләрен һәм участокларын сүтмичә яки зыян китермичә, күрсәтелгән эшләрнең, конструкцияләренә һәм участокларның техник регламентларның һәм проект документларының таләпләренә туры килү-килмәвеннән башка мөмкин булмаса, инженер-техник тәминат чөптәренә төзелеш конструкцияләренә һәм участокларының куркынычсызлыгына бәйлә. Төзелеш конструкцияләренә куркынычсызлыгын контрольдә тотканчы, мондый конструкцияләренә куркынычсызлыгына йогынты ясый торган һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясе нигезендә, башка эшләр башкарылганнан соң башкарылмаган барлык эшләрнең үтәлешенә контроль үткәрелергә тиеш, шулай ук проект документларында, техник регламентларның таләпләрендә каралган очрактарда мондый конструкцияләренә сынаулары үткәрелергә тиеш. Күрсәтелгән эшләрнең үтәлешен, күрсәтелгән конструкцияләренә, инженер-техник тәмин итү чөптәргә участокларының куркынычсызлыгын тикшереп торы нәтижеләргә буенча күрсәтелгән эшләрне, конструкцияләргә, инженер-техник тәмин итү чөптәргә участокларын тикшерү актлары төзелә.

Контроль үткөрү нәтижеләргә буенча инженер-техник тәминат чөптәренә эш, конструкцияләр, участоклары житешсезлекләргә ачыклаганда, төзүче яки заказчы күрсәтелгән эшләрнең үтәлешен, күрсәтелгән конструкцияләренә куркынычсызлыгын, инженер-техник тәмин итү чөптәренә участокларын ачыкланган житешсезлекләргә бетергәннән соң кабат тикшереп торыны таләп итә ала. Мондый эшләрне, конструкцияләргә, инженер-техник тәмин итү чөптәргә участокларын тикшерү актлары әлегә статьяның 11 өлешендәгә дүртенче абзацында күрсәтелгән житешсезлекләргә бетергәннән соң гына төзелергә тиеш.

Тиешле контроль тәмамланганнан соң алты айдан артык вакыт узгач, капитал төзелеш объектының куркынычсызлыгына йогынты ясаучы һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясе нигезендә, башка эшләр башкарылганнан соң, шулай ук инженер-техник тәмин итү чөптәренә төзелеш конструкцияләренә һәм участокларының куркынычсызлыгын тикшереп торы эшләргә башкарылырга тиеш, әгәр дә төзелеш контролен үткөрү процессында ачыкланган житешсезлекләргә бетерү башка төзелеш конструкцияләргә һәм инженерлык-техник тәмин итү чөптәренә участокларын сүтмичә яки бозмыйча мөмкин булмаса, тиешле актлар төзү белән кабат башкарылырга тиеш.

Төзүчө яки заказчы тарафыннан төзелеш контролен үткөрү өчен проект документларын эзерлөүчө затларны жэлеп итэ торган, капитал төзелеш объектын төзөгөндө, үзгөртеп корганда, капитал ремонтлаганда эшлөрне башкаруның житешсизлеклөре турында кисәтүлөр язмача рәсмиләштерелергә тиеш. Күрсәтелгән житешсизлеклөрне бетерү турында акт төзелә, ул күрсәтелгән кимчелеклөр турында кисәтүлөр ясаган кеше һәм төзелешне башкаручы зат тарафыннан имзаланана.

Төзелеш контролен үткөрү тәртибе Россия Федерациясенөң норматив хокукий актлары белән билгеләнергә мөмкин.

Статья 29. Объектны кабул итү һәм объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү

1. Объектны кабул итү законнар нигезендө башкарыла.
2. Объектны кабул итү актына кул куйганнан соң, төзүчө яки ул вөкаләт биргән зат, төзелешкө рөхсәт биргән Башкарма комитетка объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турында гариза жибәрә.
3. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 3 өлөшө нигезендө объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турындагы гаризага түбөндөгө документлар кушып бирелә:
  - 1) жир кишәрлегенә хокукий документлар;
  - 2) жир кишәрлегенөң шәһәр төзелеше планы;
  - 3) төзелеш рөхсәте;
  - 4) Капиталь төзелеш объектын кабул итү акты (шартнамө нигезендө төзелеш, реконструкция, капитал ремонт башкарылган очракта);
  - 5) төзелгән, үзгөртеп корылган, ремонтланган капитал төзелеш объектынның техник регламентларның таләплөрөнө туры килүен раслаучы һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан имзаланган документ;
  - 6) төзелгән, үзгөртеп корылган, ремонтланган капитал төзелеш объектынның проект документациясе параметрларының, шул исәптән энергетика нәтижәлелеге таләплөрөнө һәм капитал төзелеш объектарының кулланылуы энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәмин ителешө таләплөрөнө туры килүен раслый торган һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат (төзүне башкаручы зат һәм төзүчө яисә заказчы тарафыннан шартнамө нигезендө капитал ремонт башкарылган очракта)имзаланган документ, индивидуаль торак төзелешө объектарын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау очрактарыннан тыш;
  - 7) төзелгән, үзгөртеп корылган, ремонтланган капитал төзелеш объектынның техник шартларга туры килүен раслаучы һәм инженер-техник тәминат чөлтәрлөрөн эксплуатацияләүчө оешмалар вөкиллөрө тарафыннан имзаланган документлар (алар булганда);
  - 8) төзелгән, реконструкциялөнгән, ремонтланган капитал төзелеш объектынның урнашуын, жир кишәрлеге чиклөрөндө инженер - техник тәминат чөлтәрлөрөнөң урнашуын һәм жир кишәрлеген планлаштыруны күрсәтүчө һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат (төзүне башкаручы зат һәм төзүчө яки заказчы тарафыннан шартнамө нигезендө капитал ремонт башкарылган очракта)имзаланган схема;
  - 9) төзелгән, үзгөртеп корылган, ремонтланган капитал төзелеш объектынның техник регламентларның һәм проект документларының таләплөрөнө, шул исәптән энергетика нәтижәлелеге таләплөрөнө һәм капитал төзелеш объектынның файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәмин ителешө таләплөрөнө ярашуы турында Дөүләт төзелеш күзөтчөлегө органы бөяләмәсө (Дөүләт төзелеш күзөтчөлеген гамәлгә ашыру күздө тотылган очракта) , Россия Федерациясе шәһәр төзелешө кодексының 54 статьясындагы 7 өлөшөндө каралган.
4. Башкарма комитет объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турында гариза кергән көннән ун көн эчөндө әлегө статьяның 3 өлөшөндө күрсәтелгән документларның булу-булмавын һәм дөрөс рәсмиләштерелүен тикшерүне, капитал төзелеш объектын карауны тәмин итөргө һәм кабул ителгән

карарның сәбәпләрен күрсәтеп, объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирү турында гариза бирүчегә карар кабул итәргә тиеш.

5. Объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора:

- өлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән документлар булмау;
- капитал төзелеш объектының жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы таләпләренә туры килмәве;
- капитал төзелеш объектының төзелешкә рәхсәт бирүдә билгеләнгән таләпләргә туры килмәве;
- төзелгән, реконструкцияләнгән, ремонтланган капитал төзелеш объектының проект документлары параметрлары туры килмәве. Өлеге нигез индивидуаль торак төзелеше объектларына карата кулланылмый.

Өлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгәннән тыш, объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып төзүче тарафыннан Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 51 статьясындагы 18 өлешендә каралган таләпләрне үтәмәү тора. Бу очракта объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт, төзелешкә, майдан турында, планлаштырылган капитал төзелеш объектының биеклегә һәм катлылыгы турында, инженер-техник тәэминат челтәрләре турында, инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә бер нөсхәсә һәм 2,8-10 пунктларда каралган проект документлары бүлекләренә күчермәләренә бер нөсхәсә турында белешмәләр тапшырганнан соң гына бирелә 11.1 Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 12 өлеш, яисә индивидуаль торак төзелеше объектны урнаштыру урынын билгеләүче жир участогын планлаштыру оешмасы схемасының бер нөсхәсә күчермәсә.

Бу очракта объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт төзелешкә рәхсәт биргән органга, инженерлык эзләнүләре материалларының һәм проект документларының күчермәләрен тапшырганнан соң гына бирелә.

6. Объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирүдән баш тарту суд тәртибендә бәхәслә булырга мөмкин.

7. Объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт төзелгән капитал төзелеш объектны дәүләт учетына кую, реконструкцияләнгән капитал төзелеш объектны дәүләт исәбенә алу документларына үзгәрешләр кертү өчен нигез булып тора.

Объектны файдалануга тапшыруга рәхсәттә капитал төзелеш объекты турында белешмәләр аның дәүләт кадастр исәбен башкару өчен кирәкле күләмдә булырга тиеш. Мондый белешмәләренә составы " күчемсез мөлкәтнең дәүләт кадастры турында» 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә билгеләнгән белешмәләренә составына техник планың график һәм текст өлешләрендә таләпләргә туры килергә тиеш.

8. Объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт формасы Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

Глава 8. Йомгаклау нигезләмәләре

Статья 30. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Әлеге Кагыйдәләрнең үзгәрешләре булып шәһәр төзелеш зоналаштыру картасын, шәһәр төзелеш регламентларын яисә әлеге Кагыйдәләрнең текстын үзгәртү санала.
2. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр проектын әзерләү турындагы карар Башкарма комитет җитәкчесе тарафыннан карар рәвешендә кабул ителә, ә әлеге вәкаләтләрне тапшырган очракта, карар Зеленодол муниципаль районының җирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә, аңа әлеге вәкаләтләр тапшырылган.

Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен Башкарма комитет җитәкчесе карау өчен нигез булып тора:

  - әлеге кагыйдәләр нигезләмәләрен Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарындагы, Яшел Үзән муниципаль районы һәм «Олы Караужа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка хокукый актларына туры китерү, шулай ук, төзелеш һәм җирдән файдалану буенча, шул исәптән физик һәм юридик затлар инициативасы буенча күрсәтелә торган тәкъдимнәрне гамәлгә ашыру зарурлыгына бәйле рәвештә, әлеге кагыйдәләр нигезләмәләрен яраштырырга кирәк.
  - әлеге Кагыйдәләрнең аңа үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән «Олы Караужа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә генераль планына туры килмәвә;
  - территорияль зоналар чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеш регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр килү.
3. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр җибәрелә:
  - федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан, әгәр дә әлеге кагыйдәләр федераль әһәмияткә ия капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачаулый алса;
  - әлеге кагыйдәләр төбәк әһәмиятендәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачаулый алган очракларда, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;
  - Зеленодольск муниципаль районы җирле үзидарә органнары тарафыннан, әлеге кагыйдәләр муниципаль районның җирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачаулый алса;
  - «Олы Караужа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда җирле үзидарә органнары тарафыннан;
  - физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә бу кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә җир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян килсә, җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаса.
4. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр комиссия утырышында алдан карала.
5. Комиссия составына әлеге кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында тәкъдим керткәннән соң утыз көн эчендә Комиссия бәяләмә әзерли, анда керткән кагыйдәләргә үзгәреш кертү тәкъдиме яисә кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, мондый тәкъдимне кире кагу турында күрсәтмәләр бар һәм нәтижәне Башкарма комитет җитәкчесенә җибәрә.
6. Башкарма комитет җитәкчесе, комиссия бәяләмәсендәге тәкъдимнәрне исәпкә алып, утыз көн дәвамында әлеге кагыйдәләргә үзгәреш кертү яки кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кагыйдәләргә үзгәреш кертү турындагы тәкъдимне кире кагу турында проект әзерләү турында Карар кабул итә һәм мондый карарның күчermәсен мөрәҗәгать итүчегә җибәрә.
7. Башкарма комитет җитәкчесе кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү турында Карар кабул ителгәннән соң ун көннән дә соңга калмыйча, мондый карарны муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны һәм күрсәтелгән хәбәрне «Олы Караужа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә яки Зеленодольск муниципаль

районының "Интернет" челтәрендә урнаштыруны тәэмин итә. Мондый карар кабул итү турында хәбәр радио һәм телевидение аша да киң таралырга мөмкин.

8. Башкарма комитет комиссия тарафыннан тәкъдим ителгән кагыйдәләргә техник регламентларның таләпләренә, «Олы Карауҗа авыл җирлегә» муниципаль берәмлегенә генераль планына, Яшел Үзән муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасына, Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасына, Россия Федерациясенә территориаль планлаштыру схемаларына үзгәрешләр кертү проектын тикшерә.
  9. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән нәтижәләр буенча Башкарма комитет «Олы Карауҗа авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге башлыгына яисә аның әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәвә ачыкланган очракта, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эшләп бетерү өчен комиссиягә җибәрә.
  10. "Олы Карауҗа авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге башлыгы, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты Башкарма комитетыннан алынганда, мондый проектны алган көннән ун көннән дә соңга калмыйча, мондый проект буенча ачык тыңлаулар үткәру турында Карар кабул итә, шулай ук проектны, әгәр ул шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнарда һәм Россия Федерациясә Хөкүмәтенә аңа туры килерлек норматив хокукый актларында каралган булса, килештерү өчен җибәрелә.
  11. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ачык тыңлаулар Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 28 статьясы һәм әлеге статьяның 12 һәм 13 өлешләре нигезендә «Олы Карауҗа авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы һәм (яисә) «Олы Карауҗа авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә комиссия тарафыннан үткәрелә.
  12. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ачык тыңлауларның озынлыгы мондый проект бастырылганнан соң ким дигәндә ике һәм дүрт айдан да артык түгел.
  13. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре эзерләнгән очракта, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты буенча җәмәгать тыңлаулары җирлек яки шәһәр округы территориясә чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм (яки) капитал төзелеш объектларына хокук ияләре катнашында үткәрелә. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеш регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә үзгәрешләр эзерләнгән очракта, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү буенча халык алдында тыңлаулар территориаль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен шундый шәһәр төзелеш регламенты билгеләнә. Бу очракларда Җәмәгать тыңлауларын үткәру вакыты бер айдан артык була алмый
  14. Законнарда үзгәрешләр кертү һәм килештерү алу проекты буенча ачык тыңлаулар тәмамланганнан соң, Комиссия мондый гавами тыңлауларның нәтижәләрен исәпкә алып, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектына үзгәрешләр кертүне тәэмин итә һәм күрсәтелгән проектны Башкарма комитет җитәкчесенә тәкъдим итә. Кагыйдәләр проектына мәҗбүри кушымталар булып вәкаләтле орган белән килештерү турында бәяләмә, халык алдында тыңлауларның беркетмәләре һәм халык алдында тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмә тора.
  15. Башкарма комитет җитәкчесә аңа кагыйдәләр проектын һәм әлеге статьяның 14 өлешендә күрсәтелгән мәҗбүри кушымталар проектын тапшырганнан соң ун көн эчендә әлеге проектны «Олы Карауҗа авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге Советына җибәрү яки кагыйдәләр проектын кире кагу турында Карар кабул итәргә тиеш.
- Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү «Олы Карауҗа авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан раслана. Кагыйдәләр проектына мәҗбүри кушымталар булып күрсәтелгән проект буенча җәмәгать тыңлаулары протоколлары һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә тора.

16. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәндә «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы каравына тапшырыла:
- нигезләү документлары белән үзгәрешләр кертү турында комиссия тарафыннан әзерләнгән карар проекты;
  - шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендә вәкаләтле Башкарма комитетның структур бүлекчәсе белән үзгәрешләрне Килештерү;
  - Комиссия бәяләмәсе;
  - мондый килешүне алу Шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарда һәм аның нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң норматив хокукий актларында каралган очракта, вәкаләтле орган бәяләмәсе;
  - гавами тыңлаулар протоколлары һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә.
17. «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы кагыйдәләргә һәм аңа мәжбүри кушымталарга үзгәрешләр кертү проектын карау нәтижәләре буенча кертелә торган үзгәрешләрне раслый яки күрсәтелгән проект буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре нигезендә Башкарма комитет Житәкчесенә үзгәрешләр кертү проектын жибәрә ала.
18. Әлеге кагыйдәләргә кертелгән үзгәрешләр муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырылырга тиеш, алар имзаланганнан соң жиде көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә һәм «Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенәң яки Зеленодольск муниципаль районының «Интернет»челтәрәндәгә рәсми сайтында урнаштырыла.
19. Физик һәм юридик затлар суд тәртибендә кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы карарны бәхәсләшергә хокуклы.
20. Россия Федерациясә дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, жирдән файдалану кагыйдәләре һәм Россия Федерациясә законнарына төзү, шулай ук Россия Федерациясенәң территориаль планлаштыру схемалары, әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр расланганчы расланган Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемалары туры килмәгән очракта, суд тәртибендәгә кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы карарны раслау турында бәхәсләшергә хокуклы.

Статья 31. Кагыйдәләр кертү турында

1. Әлеге кагыйдәләр муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылганнан соң үз көченә керә.
2. Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукий актларга каршы килми торган өләштә гамәлдә.

ЧАСТЬ II. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. ТЕРРИТОРИЯЛӘРНЕ МАХСУС КУЛЛАНУ ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР КАРТАСЫ

Глава 9. Территорияне шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында:

- 1) территорияль зоналар урнаштырылган-35 статья,
- 2) территорияләрне махсус куллану шартлары булган зоналар - 10 бүлекнең мәгълүматларын күрсәтү;
- 3) гомуми файдаланудагы төп территорияләр (парклар, скверлар, бульварлар) һәм шәһәр төзелеше регламентлары – аеруча саклаулы табигый территорияләр, урман фонды жирләре, су фонды жирләре, башкалар күрсәтелергә мөмкин.

Гомуми файдаланудагы төп территорияләргә һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләргә карата әлеге Кагыйдәләрнең 13 бүлегендә булган мәгълүматларны билгеләү мөмкин.

Статья 32. Яшел Үзән муниципаль районы " Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы

1. Зеленодольск муниципаль районының " Олы Караужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеген шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы (кушымта) әлеге Кагыйдәләрнең состав график өлеше булып тора, анда территорияль зоналар чикләре билгеләнә, шулай ук территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре күрсәтелә.
2. Территорияль зоналар чикләре һәр жир участогының бер генә Территорияль зонага ия булу таләбенә җавап бирергә тиеш. Төрле территорияль зоналарда урнашкан берничә жир участогыннан бер жир кишәрлеге формалаштыру рәхсәт ителми. Территорияль зоналар, кагыйдә буларак, бер жир участогына карата билгеләнми.
3. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәҗбүри рәвештә территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре күрсәтелә. Күрсәтелгән зоналарның чикләре аерым карталарда күрсәтелергә мөмкин.
4. Территорияль зоналар чикләре исәпкә алып билгеләнә:
  - жир кишәрлекләреннән файдалануның төрле төрләре булган бер территорияль зона чикләрендә берләштерү мөмкинлекләре;
  - муниципаль районның территорияль планлаштыру схемасы, Олы Караужа авыл жирлеге Генераль планында билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрлары;
  - Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән территорияль зоналар;

- территорияне һәм булган җирдән файдалануны планлаштыру;
- төрле категориядәге җир чикләрен территорияль планлаштыру документларына һәм территорияне планлаштыру документларына ярашлы рәвештә үзгәртү планлаштырыла;
- чиктәш җир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау.

5. Территорияль зоналар чикләре билгеләнә:

- каршы юнәлешләрдәге транспорт агымнарын аеручы магистральләр, урамнар, юллар линияләре
- җирлек чикләренә;
- Кызыл сызыкларга;
- җир кишәрлекләре чикләренә;
- табигый объектларның табигый чикләре;
- башка Нигезләнгән чикләргә.

6. Территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территорияль зоналар чикләренә туры килмәскә мөмкин.

7. Җир кишәрлекләренә, әлеге карталарның II өлешендә күрсәтелгән башка күчәмсез милек объектларына һәр картада шәһәр төзелеше регламентлары кулланыла.

8. Әлеге картада чагылган мәгълүмат шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарының этаплап эзерләнүен һәм фрагментларын кабул итүне исәпкә алып кулланыла.

Статья 33. Зеленодольск муниципаль районы “Олы Караужа авыл җирлегә” муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның аерым шартлары булган зоналар картасы

«Зеленодольск муниципаль районының “Олы Караужа авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның аерым шартлары булган зоналар картасы:

1. СанПиН нигезендә урнаштырылган җитештерү объектларының һәм башка объектларның санитар-сак зоналары 2.2.1/2.1.1.1200-03 " санитар-сак зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясә» (изм белән. 09.09.2010 ел).
2. 42.13330.2011 «шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү».
3. Россия Федерациясә Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы тарафыннан расланган биологик калдыкларны җыю, утильләштерү һәм юк итүнең ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән үлөт базларының санитария-саклау зоналары 04.12.1995 ел, № 13-7-2/469.
4. Су саклау зоналары, су объектларының яр буйлары һәм яр буйлары:
  - Россия Федерациясә Су кодексы нигезендә алып барыла торган су объектларының дәүләт реестрына кертелгән;
  - Россия Федерациясә Су кодексының 6 һәм 65 статьялары белән билгеләнгән күләмнәр.
5. СанПиН 2.1.4.1110-02 «эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын һәм суүткәргечләрне санитар саклау зоналары», " майданнан тыш чөлтөрләр һәм корылмалар.
6. Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы күрсәткелләре нигезендә билгеләнгән мелиорацияләне торган авыл хужалыгы җирләре зоналары.

Статья 34. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләр гамәлдә булу зоналары картасы

Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләр гамәлдә булу зоналары картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналары бүлөп бирелергә мөмкин. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләр гамәлдә булу зоналары чикләре тиешле карталарда теркәлө, алар эшкөртөлөп, аларга рәсми расланган документларга статус биргәндә, аларга үзгәрешләр кертү тәртибендә әлегә кагыйдөлөргә кертелө.

ЧАСТЬ III. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

Глава 10. Күчемсез милек төрлөрөнөң һәм параметрларының өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары

Статья 35. Шәһәр төзелеше зоналары картасында билгеләнгән территорияль зоналар төрләре

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияль зоналарның түбәндәге төрләре бүлеп бирелгән:

Обозначения	Наименование территорияльных зон
	ЖИЛЫЕ ЗОНЫ
Ж-1	Зона индивидуальной жилой застройки
Ж-2	Зона садоводств и огородничества
ЖЗ	Зона жилой застройки
	ОБЩЕСТВЕННО-ДЕЛОВЫЕ ЗОНЫ
ОД-1	Многофункциональная общественно-деловая зона
	ПРОИЗВОДСТВЕННО-КОММУНАЛЬНЫЕ ЗОНЫ
ПК-1	Зона производственно-коммунальных объектов IV-V класса опасности
	ЗОНЫ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ
СХ-1	Зона размещения объектов агропромышленного комплекса и объектов обслуживания объектов агропромышленного комплекса
ЛПХ-1	Зона размещения личных подсобных хозяйств для производства сельскохозяйственной продукции без права возведения объектов капитального строительства
	ЗОНА ИНЖЕНЕРНО-ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ
ИТ-1	Зона размещения объектов инженерной инфраструктуры
	ЗОНЫ РЕКРЕАЦИОННОГО НАЗНАЧЕНИЯ
Р-1	Зона природных ландшафтов
Р-2	Зона рекреационных территорий
	ЗОНЫ СПЕЦИАЛЬНОГО НАЗНАЧЕНИЯ
СН-1	Зона специального назначения
СН-2	Зона размещения скотомогильника
СН-3	Зона озеленения специального назначения

Шәһәр төзелеш регламентлары. Торак зоналары.

1. Торак зоналар күп катлы торак йортлар, кече һәм урта катлы торак йортлар, шәхси торак йортлар төзү өчен билгеләнгән.
2. Рәхсәт ителгән төп куллану объектлары территориянең ким дигәндә 60% должны биләргә тиеш. Территориянең 40% До кадәр рәхсәт ителгән объектларның төп төрләренә карата ярдәмче куллану өчен файдаланырга рәхсәт ителә.

Ж-1. Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы.

Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы торак районнарын формалаштыруның хокукий шартларын тәэмин итү өчен торак йорт яны жир кишәрлекләре булган яисә алардан башка жирле эһәмияттәге минималь рәхсәт ителгән хезмәтләр жыелмасы белән аерым һәм бикләнгән индивидуаль торак йортлардан бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре:

Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
2.1	индивидуальные жилые дома;
2.2	индивидуальные жилые дома с приусадебными земельными участками для ведения личного подсобного хозяйства;
2.3	блокированные жилые дома;
3.1	В соответствии с п.7 Ст.4

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре:

- аерым торучы яки торак йортларга кертелгән гаражлар яисә ачык автостоянкалар: индивидуаль кишәрлеккә 2 машина урыны;
- Жүңел автомобильләренә куя өчен урыннар;
- кече судноларны саклау өчен гаражлар;
- хужалык корылмалары, ишегалды корылмалары;
- бакчалар, бакчалар, бакчалар;
- теплица, оранжерея;
- хайваннар һәм кош-корт тоту өчен төзелеш (яхшы күршелек мөнәсәбәтләрен үтәү шарты белән);
- су саклау өчен индивидуаль резервуарлар;
- Су жыю өчен скважиналар, индивидуаль коелар (жир асты суларының якланганлыгы дәрәжәсенә карап, кимендә 30 м һәм 50 м ераклыкта санитария саклау зонасы оештырылса);
- бассейннар индивидуаль;
- индивидуаль мунчалар, сауналар, душ, бәдрәфләр;
- янғын саклау объектлары (гидрантлар, резервуарлар, янғынга каршы сулыклар);
- ашламалар саклау өчен мөйданчыклар, компост мөйданчыклары, чокырлар яисә әржәләр;
- чүп жыю өчен мөйданчыклар;
- коймалар.
- **Шартлы куллану төрләре:**

чыршы биекlege 4 каттан артык булмаган, фатир яны участоклары булган яисә алардан башка күпфатирлы торак йортлар;

Ижтимагый-эшлекле төзелеш объектларына кагылышлы күчемсез милек объектларын төзү һәм (яки) куллану, әгәр аларны урнаштыру әйләнә-тирә мохиткә тәэсир итмәсә, халыкка уңайсызлыklar тудырмаса, санитар яки сак зонасы булдыруны таләп итми, ә аталган объектлар астындагы жир кишәрлекләре майданы территориянең 20% тан артмый, шул исәптән:

- гомуми майданы 150 кв.м дан артмаган беренче зарурлык товарлары кибетләре;
- кер юу һәм химик чистарту пунктлары;
- вакытлыча сәүдә һәм халыкка хезмәт күрсәтү объектлары;
- офислар, банклар бүлекчәләре;
- клублар (мәдәният йортлары);
- китапханә;
- балалар бакчалары, мәктәпкәчә тәрбиянең башка объектлары;
- башлангыч һәм урта мәктәпләр;
- культ объектлары;
- даруханәләр;
- гомуми майданы 600 кв метрдан артмаган амбулатор-поликлиника учреждениеләре;
- фельдшер-акушерлык пунктлары;
- ветлечебницада хайваннарны даими карап тормыйча;
- спорт майданчыклары, теннис кортлары;
- спорт заллары, рекреация заллары;
- эш вакыты буенча чикләнгән күпмаксатлы һәм махсуслаштырылган клублар;
- бүлекчәләр, полициянең участок пунктлары;
- Элемтә бүлеге;
- торак-эксплуатация һәм авария-диспетчерлык хезмәтләре;
- хезмәт күрсәтүче һәм коммерция куллану объектлары алдында машина кую урыны;
- кәрәзле, радиореле һәм иярчен элементә антенналары;
- кабул итү пунктлары һәм вак көнкүреш ремонты буенча остаханәләр (аяк киеме, киём-салым, зонт, сәгать һ.б.);
- тегү ательесы һәм остаханәсе 100 кв.м.
- чәчтарашханә, косметик салоннар, матурлык салоннары;
- һәйкәлләр һәм истәлекле билгеләр.

Капиталь төзелеш объектларының һәм жир участокларының иң чик параметрлары:

Виды параметров и единицы измерения		Значения параметров применительно ко основным разрешенным видам использования недвижимости	
		Отдельно стоящий индивидуальный жилой дом	Жилая единица на одну семью в блокированном жилом доме
Минимальная площадь участка	кв.м.	600	600
Максимальная площадь участка	кв.м.	5000	5000
Минимальная ширина участка вдоль фронта улицы (проезда)	М	18	18
Максимальный процент застройки участка	%	55	45

Минимальный отступ строений от красной линии улицы (в случаях,	М	3	3
---	---	---	---

если иной показатель не установлен линией регулирования застройки)			
Минимальные отступы строений от боковых границ участка	м	а)1 – при обязательном наличии брандмауэрной стены; б)3 – в иных случаях.	а) 0 – в случаях примыкания к соседним блокам; б) 3 – в иных случаях
Минимальный отступ строений от задней границы участка	м	3	3 (если иное не определено линией регулирования застройки)
Максимальная высота строений (до конька крыши)	м	15	15
Максимальная высота ограждений земельных участков	м	2	2

Ж-2. Бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы

Бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы торак пунктлар чикләрендә авыл хужалыгы культураларын ял итү һәм үстерү максатларында халык файдалана торган кишәрлекләре урнаштыру өчен бүлөп бирелгән

Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
1.5	садоводство
3.1	В соответствии с п.7 Ст.4

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре:

- бакчалар, бакчалар;
- каралты бәдрәфләр;
- ишек алды корылмалары (остаханәләр, сарайлар, теплицалар, мунчалар һәм башкалар);
- су саклау өчен индивидуаль резервуарлар;
- 1-2 жиңел автомобильдә йорт яны кишәрлегендә индивидуаль гаражлар;
- 1-2 жиңел автомобильгә торак йортка төзелгән гараж;

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- янгын саклау объектлары (гидрантлар, резервуарлар, янгынга каршы сулыклар);
- су саклау өчен резервуарлар;
- Чүп жыю өчен майданчыклар.

Жир кишәрлекләре һәм рөхсәт ителгән төзелеш параметрларының иң чик күрсәткелләре әлеге бүлеккә аларны эшләгән саен кертеләчәк. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларын эшләгәнче, аларны билгеләү жир кишәрлегенә

шәһәр төзелеш планының тиешле бүлгә белән гамәлгә ашырыла.

Ж3. Торак төзелеш зонасы

Торак төзелеше зонасы планлаштырылганга, территорияль планлаштыру документлары нигезендә, шәхси ярдәмче кишәрлекләре булган яисә алардан башка жирле әһәмияттәге хезмәтләрнең минималь рөхсәт ителгән жыелмасы булган аерым һәм блокланган индивидуаль торак йортлар төзү өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
2.0	жилая застройка

Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре:

- аерым торучы яисә торак йортларга төзелгән гаражлар яисә ачык автостоянкалар: индивидуаль участокка 2 машина урыны;
- Жиңел автомобильләре кую өчен урыннар;
- кече судноларны саклау өчен гаражлар;
- хужалык корылмалары, ишегалды корылмалары;
- бакчалар, бакчалар, бакчалар;
- теплица, оранжерея;
- хайваннар һәм кош-корт тоту өчен төзелеш (яхшы күршелек мөнәсәбәтләрен үтәү шарты белән);
- су саклау өчен индивидуаль резервуарлар;
- Су жыю өчен скважиналар, индивидуаль коелар (жир асты суларының якланганлыгы дәрәжәсенә карап, кимендә 30 м һәм 50 м ераклыкта санитария саклау зонасы оештырылса);
- бассейннар индивидуаль;
- индивидуаль мунчалар, сауналар, душ, бәдрәфләр;
- янгын саклау объектлары (гидрантлар, резервуарлар, янгынга каршы сулыклар);
- ашламалар саклау өчен майданчыклар, компост майданчыклары, чокырлар яисә әржәләр;
- чүп жыю өчен майданчыклар;
- коймалар.

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- биекlege 4 каттан артмаган, фатирлар тирәсендәге яки алардан башка күпфатирлы торак йортлар;

Ижтимагый-эшлекле төзелеш объектларына карый торган күчемсез милек объектларын төзү һәм (яисә) алардан файдалану, әгәр аларны урнаштыру әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясамаса, халыкка уңайсызлыklar тудырмаса, санитария яки сак зонасы билгеләүне таләп итми, ә атап үтелгән объектлар астындагы жир участокларының майданы территория майданының 20%ыннан артмый, шул исәптән:

- гомуми майданы 150 кв.м дан артмаган беренче зарурлык товарлары кибетләре;
- кер юу һәм химик чистарту пунктлары;
- вакытлыча сәүдә һәм халыкка хезмәт күрсәтү объектлары;
- офислар, банклар бүлекчәләре;

- клублар (мәдәният йортлары);
- китапханә;
- балалар бакчалары, мәктәпкәчә тәрбиянең башка объектлары;
- башлангыч һәм урта мәктәпләр;
- культ объектлары;
- Аптека;

- гомуми майданы 600 кв метрдан артмаган амбулатор-поликлиника учреждениеләре;
- фельдшер-акушерлык пунктлары;
- ветлечебницада хайваннарны даими карап тормыйча;
- порт майданчыклары, теннис кортлары;
- спорт заллары, рекреация заллары;
- эш вакыты буенча чиклэнгән күпмаксатлы һәм махсуслаштырылган клублар;
- бүлекчәләр, полициянең участок пунктлары;
- элементә бүлеге;
- торак-эксплуатация һәм авария-диспетчерлык хезмәтләре;
- файдалануның хезмәт күрсәтү һәм коммерцияле төрләре объектлары алдында парковкалар;
- кәрәзле, радиореле һәм иярчен элементә антенналары;
- кабул итү пунктлары һәм вак көнкүреш ремонты буенча остаханәләр (аяк киеме, киём-салым, зонт, сәгать һ.б.);
- тегү ательесы һәм остаханәсе 100 кв.м.
- чәчтарашханә, косметик салоннар, матурлык салоннары;
- һәйкәлләр һәм истәлекле билгеләр.

Капиталь төзелеш объектларының һәм җир участокларының иң чик параметрлары:

Виды параметров и единицы измерения		Значения параметров применительно основным разрешенным видам использования недвижимости	
		Отдельно стоящий индивидуальный жилой дом	Жилая единица на одну семью в блокированном жилом доме
Минимальная площадь участка	кв.м.	600	600
Максимальная площадь участка	кв.м.	5000	5000
Минимальная ширина участка вдоль фронта улицы (проезда)	м	18	18
Максимальный процент застройки участка	%	55	45
Минимальный отступ строений от красной линии улицы (в случаях, если иной показатель не установлен линией регулирования застройки)	м	3	3
Минимальные отступы строений от боковых границ участка	м	а)1 – при обязательном наличии брандмауэрной стены; б)3 – в иных случаях.	а) 0 – в случаях примыкания к соседним блокам; б) 3 – в иных случаях

Минимальный отступ строений от задней границы участка	м	3	3 (если иное не определено линией регулирования)
---	---	---	--

			застройки)
Максимальная высота строений (доконька крыши)	м	15	15
Максимальная высота ограждений земельных участков	м	2	2

ОД-1. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона

ОД-1 күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зонасы жирлекнең жирле үзәкләрен формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен, халыкның ихтыяжларын канәгатьләндерүгә һәм сәламәтлек саклау, мәдәният һәм спорт, сәүдә, көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларын, шулай ук мәгариф һәм фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, административ һәм мәдәни биналарны урнаштыруга юнәлтелгән административ, эшлекле, ижтимагый, хезмәт күрсәтүче һәм коммерциячел функцияләрнең киң спектры булган жирлекнең жирле үзәкләрен булдыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлөп бирелгән. Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләрен үзара яраштыру СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 билгеләгән норматив таләпләрне үтәгән очракта гына мөмкин.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
4.1, 4.5,	- многофункциональные деловые и обслуживающие здания;
3.6	- объекты культуры и искусства; - майданы
3.2	- объекты социального обслуживания;.
3.7	- объекты религиозного назначения;
3.4, 3.4.1, 3.4.2	- объекты здравоохранения;
3.1	- объекты коммунального обслуживания
4.2, 4.3, 4.4	- объекты торговли;
4.6	- предприятия общественного питания;
3.3	- объекты бытового обслуживания;
5.1	- объекты физкультуры и спорта
3.5, 3.5.1,3.5.2	- объекты образования и просвещения

4.7	- гостиничное обслуживание
4.8	- объекты развлечения

3.10.1	– ветлечебницы без содержания животных;
2.7, 2.7.1.1, 3.1	В соответствии с п.7 Ст.4

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре:

- Жиңел автотранспортны вакытлыча саклау өчен автостоянкалар (кунакчыл, ачык, жир асты һәм ярымжир асты, күпкатлы)
- хезмәт транспорты гаражлары;
- Төзекләндерү, яшелләндерү
- ижтимагый бәдрәфләр;
- элементә предприятиеләре
- Беренче медицина ярдәме күрсәтү пунктлары
- даруханәләр;
- укыту-житештерү остаханәләре;
- Бүлек, полиция участок пунктлары;

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- кече һәм урта катлыктагы торак йортлар;
- тулай торак;
- балалар майданчыклары, ял итү майданчыклары;
- хужалык майданчыклары;
- торгызылган-кушып төзелгән хезмәт күрсәтү объектлары;
- вакытлыча сәүдә объектлары;
- индивидуаль жиңел автомобиль гаражлары (жир асты, ярымжир асты, күпкатлы, төзелгән яисә төзелгән);
- мотодром, картинглар;

Капиталь төзелеш объектларының һәм жир участюкларының иң чик параметрлары:

Виды параметров и единицы измерения		Значения параметров применительно к основным разрешенным видам использования недвижимости
Площадь земельного участка	кв.м.	Согласно градостроительного плана земельного участка
Максимальный процент застройки участка	%	60
Минимальные размеры озелененной территории участка	%	15
Отступы строений от боковых границ участка	м	а) 0 - в случаях примыкания к соседним блокам (при обязательном наличии брандмауэрных стен); б) в иных случаях – в соответствии с действующими техническим регламентами, но не менее 3 м

Максимальная высота здания	м	75
Минимальное количество машино –мест для хранения индивидуальногоавтотранспорта на территории земельного участка	м/место	В соответствии с СП 42.13330.2011 «СНиП 2.07.01-89* Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений»
Минимальное количество мест напогрузочно- разгрузочных площадках на территории земельныхучастков	м/место	В соответствии с СП 42.13330.2011 «СНиП 2.07.01-89* Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений»

Шәһәр төзелеше регламентлары. Житештерү-коммуналь зоналары

ПК-1. IV-V класслы хәвефлелектәге житештерү-коммуналь объектлар зонасы

ПК-1 куркынычының IV-V класслы житештерү-коммуналь объектлары зонасы 100 м һәм 50 м санитар-яклау зоналары булган, тавыш һәм пычрану дәрәжәсе түбән булган IV-V класслы куркыныч коммуналь-житештерү предприятиеләрен һәм склад базаларын формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлеп бирелгән. Житештерү эшчәнлеген озата баручы коммерцияле хезмәтләрнең киң спектры бирелә. Бердәм зонада күчәмсез милекнең рөхсәт ителгән төрле төрләрен кушу норматив санитария таләпләрен үтәгән очракта гына мөмкин.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
3.1, 6.9, 6.4	<ul style="list-style-type: none"> - коммунально-складские и производственные предприятия IV-V классов опасности различного профиля; - объекты складского назначения различного профиля;
1.1	<ul style="list-style-type: none"> - теплицы для выращивания цветов, декоративных растений при условии исключения выращивания в них продукции для употребления в пищу и сырья для производства пищевых продуктов;

4.9, 7.2

- гаражи боксового типа, многоэтажные, подземные и наземные гаражи, автостоянки на отдельном земельномучастке;
- гаражи и автостоянки для постоянного

	<p>хранения грузовых автомобилей;</p> <ul style="list-style-type: none"> - станции технического обслуживания автомобилей, авторемонтные предприятия;
3.9	<ul style="list-style-type: none"> - проектные, научно-исследовательские, конструкторские и изыскательские организации и лаборатории;

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре:

- автомобильләрне кыска сроклы саклау урыннары;
- Йөк автомобильләрен вакытлыча саклау өчен автостоянкалар.
- авыл хужалыгы машиналарын һәм автомобильләрен ремонтлау, аларга техник хезмәт күрсәтү һәм саклау буенча кимендә 10 посттан (урыннан) артык булмаган предприятие;
- авыл хужалыгы ветеринария учреждениеләре,
- күрсәтелгән зона объектларының эчке һәм тышкы элементләрен тәэмин итүче төп предприятиеләр белән бәйлә транспорт, энергетика объектлары
- предприятиеләрнең үзләре житештергән товарларны сату буенча күпләп, вак товар сату предприятиеләре һәм ваклап сату кибетләре;
- административ корпуслар;
- транспорт чараларын даими һәм вакытлыча саклау өчен корылмалар;
- Персоналга ял итү өчен мәйданчыклар;
- билгеләнгән очракларда киртәләр;
- төзекләндерү, яшелләндерү;
- транспорт чараларын даими һәм вакытлыча саклау өчен корылмалар;
- янгын саклау объектлары;
- Чүп жыючылар өчен мәйданчыклар.

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- АЗС
- Киосклар, лотка сәүдәсе, ваклап сату һәм халыкка хезмәт күрсәтү өчен вакытлыча павильоннар;
- спорт мәйданчыклары, предприятиеләр персоналы өчен ял мәйданчыклары;
- житештерү һәм сәнәгать предприятиеләренә турыдан-туры хезмәт күрсәтү белән бәйлә жәмәгать туклануы предприятиеләре (кафе, ашханә, буфетлар);
- даруханәләр;
- көнкүреш хезмәте күрсәтүнең аерым торган объектлары;
- сәнәгать территорияләрен һәм санитар-яклау зоналарын яшелләндерү өчен үсемлек питомниклары;
- ветеринария кабул итү пунктлары;
- кәрәзле, радиореле, иярчен элементә антенналары.

Капиталь төзелеш объектларының һәм жир участокларының иң чик параметрлары:

Виды параметров и единицы измерения		Значения параметров применительно к основным разрешенным видам использования недвижимости
Площадь земельного участка	кв.м.	Согласно градостроительного плана земельного участка
Максимальный процент застройки участка	%	80
Минимальные размеры озелененной территории участка	%	15
Отступы строений от боковых	м	а) 0 - в случаях примыкания к

границ		соседним
--------	--	----------

участка		блокам (при обязательном наличии брандмауэрных стен); б) в иных случаях – в соответствии с действующими техническим ирегламентами, но не менее 3 м
Максимальная высота здания	м	Не ограничена
Минимальное количество машино –мест для хранения индивидуальногоавтотранспорта на территории земельного участка	м/ме с то	в соответствии с <u>СП</u> <u>42.13330.2011</u> «СНиП 2.07.01-89* Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений»
Минимальное количество мест напогрузочно- разгрузочных площадках на территории земельныхучастков	м/ме с то	в соответствии с <u>СП</u> <u>42.13330.2011</u> «СНиП 2.07.01-89* Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельскихпоселений»

Шәһәр төзелеше регламентлары. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге зоналар

СХ-1. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрде агросәнәгать комплексы объектларын һәм агросәнәгать комплексы объектларына хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру зонасы

СХ-1 зонасы авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрде агросәнәгать комплексы объектларын урнаштыру өчен кулланыла торган территорияләрне төзүнең хокукый шартларын тәэмин итү максатларында, СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 таләпләре нигезендә санитар-яклау зоналарын һәм әйләнә-тирә мохит сыйфаты нормалары күрсәткечләрен үтәгән очракта, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрде агросәнәгать комплексы объектларын урнаштыру өчен кулланыла торган территорияләрне булдыруның хокукый шартларын тәэмин итү максатларында бүлөп бирелде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенногоиспользования земельного участка
1.7, 1.8, 1.11	- животноводческие предприятия;
1.10	- птицеводческие предприятия;
1.9	- звероводческие предприятия;
1.12	- пасеки;
1.13	- рыбохозяйственные предприятия;
1.3	- тепличные хозяйства

1.15	- предприятия по хранению и переработке сельскохозяйственной продукции;
1.18	- обеспечение сельхозпроизводства
3.1	В соответствии с п.7 Ст.4

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре:

- компостирование майданчыклары;
- авыл хужалыгы машиналарын һәм автомобильләрне ремонтлау, техник хезмәт күрсәтү һәм саклау предприятиеләре;
- авыл хужалыгы ветеринария учреждениеләре;
- материал складлар,
- күрсәтелгән зона объектларының эчке һәм тышкы элементларен тәэмин итә торган төп предприятиеләр белән бәйлә транспорт, энергетика объектлары;
- транспорт чараларын даими һәм вакытлыча саклау өчен корылмалар;
- чүп-чар жыючылар өчен майданчыклар;
- билгеләнгән очрақларда киртәләр;
- төзекләндерү, яшелләндерү;
- янғын саклау объектлары;

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- минераль ашламалар һәм үсемлекләргә яклау чаралары складлары;
  - АЗС.
- Киосклар, лот сәүдәсе, ваклап сату вакытлыча павильоннары һәм халыкка хезмәт күрсәтү, 150 кв. метрга кадәр майданда вак сугару сәүдәсе кишетләре;

Капиталь төзелеш объектларының һәм җир участокларының иң чик параметрлары:

Виды параметров и единицы измерения		Значения параметров применительно к основным разрешенным видам использования недвижимости
Площадь земельного участка	кв.м.	Согласно градостроительного плана земельного участка
Максимальный процент застройки участка	%	80
Минимальные размеры озелененной территории участка	%	15
Отступы строений от боковых границ участка	м	а) 0 - в случаях примыкания к соседним блокам (при обязательном наличии брандмауэрных стен); б) в иных случаях – в соответствии с техническим регламентами, но не менее 3 м
Максимальная высота здания	м	25
Минимальное количество машино –мест для хранения индивидуального автотранспорта на территории земельного участка	м/место	в соответствии с СП 42.13330.2011 «СНиП 2.07.01-89* <u>Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений</u> »
Минимальное количество мест на погрузочно- разгрузочных площадках на территории земельных участков	м/место	в соответствии с СП 42.13330.2011 «СНиП 2.07.01-89* <u>Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений</u> »

житештерү өчен капитал төзелеш объектларын төзү хоқуқыннан башка урнаштыру зонасы.

Шәхси ярдәмче хужалыклар авыл хужалыгы продукциясен житештерү өчен хосусый ярдәмче хужалыклар урнаштыру өчен файдаланыла торган территорияләрне төзүнең хокукий шартларын тәэмин итү максатларында капитал төзелеш объектларын төзү хокукынан башка гына бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
1.1 6	– ведение личного подсобного хозяйства на полевых участках;

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре:

- хужалык корылмалары;
- бакчалар, бакчалар, бакчалар;
- теплицалар;
- хайваннар һәм кошлар тоту өчен капитал корылмалар түгел (яхшы күршелек мөнәсәбәтләре сакланган очракта);
- су саклау өчен индивидуаль резервуарлар;
- Су жыю өчен скважиналар, индивидуаль коелар (жир асты суларының якланганлыгы дәрәжәсенә карап, кимендә 30 м һәм 50 м ераклыкта санитария саклау зонасы оештырылса);
- ашламалар саклау өчен мөйданчыклар, компост мөйданчыклары, чокырлар яисә эржәләр;
- чүп жыю өчен мөйданчыклар;
- коймалар.

Капитал төзелеш объектларының һәм жир участокларының иң чик параметрлары:

Виды параметров и единицы измерения		Значения параметров применительно к основным видам использования недвижимости
Площадь земельного участка	кв.м.	Согласно градостроительного плана земельного участка
Максимальный процент застройки участка	%	80
Минимальные размеры озелененной территории участка	%	15

Отступы строений от боковых границ участка	м	а) 0 - в случаях примыкания к соседним блокам (при обязательном наличии брендмаурных стен); б) в иных случаях – в соответствии с действующими техническим и регламентами, но не менее 3 м
Максимальная высота здания	м	25
Минимальное количество машино –	м/мес	в соответствии с <u>СП</u> 42.13330.2011

мест для хранения индивидуального автотранспорта на территории земельного участка	то	«СНиП 2.07.01-89* Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений»
Минимальное количество мест на погрузочно-разгрузочных площадках на территории земельных участков	м/ме с то	в соответствии с СП 42.13330.2011 «СНиП 2.07.01-89* Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений»

Шәһәр төзелеше регламентлары. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы зонасы

Инженерлык-транспорт инфраструктурасы зонасы инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен, шулай ук мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен, техник регламентлар таләпләре нигезендә билгеләнгән.

ИТ-1 Инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру зонасы

Инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру зонасы ИТ-1 инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен бүлөп бирелгән, территориядән файдалану режимы махсус нормативлар һәм кагыйдәләр таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
6.7	- объекты электроснабжения
6.8	- объекты связи
11.2, 11.3	- водные объекты
3.1	- объекты коммунального обслуживания

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре:

- автомобильләренә кыска сроклы саклау урыннары;
- Йөк автомобильләрен вакытлыча саклау өчен автостоянкалар
- билгеләнгән очрақларда киртә;
- мәгълүмат билгеләре урнаштыру;
- билгеләнгән очрақларда территорияне төзекләндерү;

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- корылмалар, коммуникацияләр һәм башка объектлар төзү һәм реконструкцияләү;
- Жир казу һәм башка эшләр.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Рекреацион файдалану зоналары

Рекреацион файдаланудагы зоналар составына территорияләр чикләрендә урнашкан зоналар керә, алар гамәлдәге табигать ландшафтын саклап калу һәм алардан файдалану, халык сәламәтлеген мәнфәгатьләрендә экологик чиста әйләнә-тирә мохит булдыру, урманнарны саклап калу һәм яңадан торгызу, алардан рациональ файдалануны тәмин итү, шулай ук кыска вакытлы ял итү, халыкка ял итү максатларында кулланыла торган парклар, скверлар, бульварлар оештыру өчен шартлар үтәлә.

Р-1. Табигать ландшафтлары зонасы.

Р-2 табигать ландшафтлары зонасы - ачык болын киңлекләрен, ясалма сулыкларны, чокырларны, саклана торган ландшафтларны үз эченә алган яшелләндерелгән территорияләр участоклары.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
9.1	- луга; - овраги; - болота;
3.1	- В соответствии с п.7 ст. 4

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре:

- спорт мәйданчыклары;
- Уен һәм спорт инвентарен прокатка алу
- ижтимагый бәдрәфләр;

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- беренче медицина ярдәме күрсәтү пунктлары;
- ваклап сату һәм хезмәт күрсәтү вакытлы павильоннары;
- парковкалар;

Р-2. Ял итү территорияләре зонасы

Р-1 рекреация территорияләре зонасы урман парклары, лугопарклар, скверлар, парклар, бакчалар, бульварлар белән шөгыльләнүче территорияләр чикләрендә, шулай ук ял итү, туризм, физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен файдаланыла торган һәм билгеләнгән башка территорияләр чикләрендә кыска вакытлы ял итү объектлары булган кишәрлекләрдән файдалануның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
---	--

5.0

- лесопарки, лугопарки;
- скверы, парки;
- сады;
- бульвары;

11.1	– пляжи.
3.1	– В соответствии с п.7 ст. 4

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре:

- ярдәмче бүлмәләр һәм ял итү өчен инфраструктура;
- балалар майданчыклары, ял итү майданчыклары;
- жәмәгать туклануы предприятиеләренең салым булмаган төзелешләре;
- Сезонлы хезмәт күрсәтү объектлары;

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- спорт майданчыклары;
- сәламәтлек саклау учреждениеләре;
- социаль яклау учреждениеләре;
- шифаханә-курорт һәм савыктыру, ял һәм туризм учреждениеләре;
- спорт-тамаша һәм физкультура-савыктыру корылмалары;
- конфессиональ объектлар;
- вакытлыча сәүдә объектлары;
- жәмәгать туклануы предприятиеләре;
- спорт-рекреацион инвентарьны прокатка бирү базасы;
- ачык типтагы индивидуаль жиңел автомобильләрне вакытлыча саклау өчен автостоянкалар;
- Туристлык автобусларын вакытлыча саклау өчен автостоянкалар

Капиталь төзелеш объектларының һәм жир участокларының иң чик параметрлары:

Виды параметров и единицы измерения		Значения параметров применительно косновным разрешенным видам использования недвижимости
Площадь земельного участка	кв.м.	Согласно градостроительного плана земельного участка
Максимальный процент застройки участка	%	80
Минимальные размеры озелененной территории участка	%	15
Отступы строений от боковых границ участка	М	а) 0 - в случаях примыкания к соседним блокам (при обязательном наличии брандмауэрных стен); б) в иных случаях – в соответствии с действующими техническим ирегламентами, но не менее 3 м
Максимальная высота здания	М	25

<p>Минимальное количество машино –мест для хранения индивидуальногоавтотранспорта на территории земельного участка</p>	<p>м/ме с то</p>	<p>в соответствии с <u>СП</u> <u>42.13330.2011</u> <u>«СНиП</u> <u>2.07.01-89*</u> <u>Градостроительство. Планировка и</u> <u>застройка городских</u> <u>и</u> <u>сельских</u></p>
--	----------------------	--

		<u>поселений»</u>
Минимальное количество мест на погрузочно-разгрузочных площадках на территории земельных участков	м/мес то	в соответствии с <u>СП 42.13330.2011 «СНиП 2.07.01-89* Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений»</u>

Шәһәр төзелеше регламентлары. Махсус билгеләнештәге СН-1 Зоналары

Махсус билгеләнештәге зона СН-1 ритуаль билгеләнештәге объектларны, урнаштыру башка территорияль зоналарда ярамый торган куллану калдыкларын, биокалдыкларны һәм башка объектларны кушу һәм күмү объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
12.1	– кладбища; – крематории; – здания-колумбарии;
3.3	– похоронные бюро;
12.2	– свалки; – полигоны ТБО;
3.1	– В соответствии с п.7 ст. 4

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре:

- билгеләнгән очракларда киртәләр;
- мәгълүмат билгеләре;
- Зиратлар территорияләрендә ижтимагый бәдрәфләр; су өчен резервуарлар;
- административ биналар; культ объектлары; ритуаль кирәк-яраклар эзерләү остаханәләре;
- ваклап сату һәм халыкка хезмәт күрсәтү өчен вакытлыча павильоннар;
- Кунакчыл автостоянкалар, парковкалар;
- төзекләндерү объектлары;
- аллея, скверлар;
- Жәназа хезмәте күрсәтү бюросы-кибете;

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:

- даруханәләр;

- янғын саклау объектлары.

СН-2 Үлем базларын урнаштыру зонасы

СН-3 зонасы биотермик чоқырлар һәм сибиреязвалы үлэт базларыннан файдалануның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
12. 2	- скотомогильники; - биотермические ямы;

Рөхсәт ителгән файдалануның төрле төрләре:

- махсус билгеләнештәге яшелләндерү (табигый үсемлекләр).

СН-3. Махсус билгеләнештәге яшелләндерү зонасы

СН-2 зонасы санитар-яклау, техник зоналар, инженерлык объектлары һәм коммуникацияләр участокларын оештыру һәм төзекләндерү өчен билгеләнгән гамәлдәге нормативлар.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре:

Коды вида разрешенного использования земельного участка (В соответствии с классификатором, утвержденным приказом Минэкономразвития РФ от 01.09.2014 г. №540)	Перечень основных видов разрешенного использования земельного участка
1.17	- питомники для воспроизводства объектов озеленения специального назначения;

Рөхсәт ителгән куллануның ярдәм төрләре:

- махсус максатлы яшелләндерү;

Шартлы куллану төрләре:

- энергетика, жылылык белән тәэмин итү, элемтә объектлары;
- ведомство карамагындагы хезмәт күрсәтү объектлары;
- төзекләндерү объектлары;
- транспорт объектлары.

КУШЫМТА

"Жир кишәрлекләрәннән файдалану төрләрә классификаторын раслау турында"
2014 елның 1 сентябрәдәге 540 номерлы РФ Икътисадый үсеш министрлыгы
боерыгы

ГАРАНТ:

О разъяснении норм настоящего приказа см. письма Минэкономразвития России от 30 июня 2015 г. N Д23и-3029, от 2 июля 2015 г. N Д23и-3075, от 3 июля 2015 г. N Д23и-3107 и от 31 июля 2015 г. N ОГ-Д23-10238

Россия Федерациясе Жир кодексының 7 статьясындагы 2 пункты нигезендә (Россия Федерациясе законнары жыелышы, 2001, N 44, ст. 4147; 2003, N 27, ст. 2700; 2004, N 27, ст. 2711; N 41, ст. 3993; N 52, ст. 5276; 2005, N 1, ст. 15, 17; N 10, ст. 763; N 30, ст. 3122, 3128; 2006, N 1, ст. 17; N 17, ст. 1782; N 23, ст. 2380; N 27, ст. 2880, 2881; N 31, ст. 3453; N 43, ст. 4412; N 50, ст. 5279, 5282, 5498; 2007, N 1, ст. 23, 24; N 10, ст. 1148; N 21, ст. 2455; N 26, ст. 3075; N 31, ст. 4009; N 45, ст. 5417; N 46, ст. 5553; 2008, N 20, ст. 2251, 2253; N 29, ст. 3418; N 30, ст. 3597, 3616; N 52, ст. 6236; 2009, N 1, ст. 19; N 11, ст. 1261; N 29, ст. 3582, 3601; N 30, ст. 3735; N 52, ст. 6416, 6419, 6441; 2010, N 30, ст. 3998; 2011, N 1, ст. 47, 54; N 13, ст. 1688; N 15, ст. 2029; N 25, ст. 3531; N 27, ст. 3880; N 29, ст. 4284; N 30, ст. 4562, 4563, 4567, 4590, 4594, 4605; N 48, ст. 6732; N 49, ст. 7027, 7043; N 50, ст. 7343, 7365, 7359, 7366; N 51, ст. 7446, 7448; 2012, N 26, ст. 3446; N 31, ст. 4322; N 53, ст. 7643; 2013, N 9, ст. 873; N 14, ст. 1663; N 30, ст. 4080; 2014, N 26, ст. 3377) боерам:

1. Жир кишәрлекләрән файдалану төрләрә классификаторын расларга.
2. Элеге Боерыкның 1 пункты белән расланган Классификатор нигезендә элеге боерык үз көченә кергәннән соң билгеләнә торган жир кишәрлекләрәннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрә билгеләнә дип билгеләргә.
3. Чын боерык рәсми басылып чыкканнан соң 90 көн узгач үз көченә керә.

Министр

А. Улюкаев

Зарегистрировано в Минюсте РФ 8 сентября 2014 г.
Регистрационный N 33995

Информация об изменениях:

Приказом Минэкономразвития России от 30 сентября 2015 г. N 709 в приложение внесены изменения

См. текст приложения в предыдущей редакции

**Россия Федерациясе Икътисадый үсеш
министрлыгының 2014 елның 1 сентябрәдәге
540 номерлы боерыгына кушымта**

Классификатор

видов разрешенного использования земельных участков

Наименование вида разрешенного использования земельного участка*	Описание вида разрешенного использования земельного участка**	Код (числовое обозначение) вида разрешенного использования земельного участка***
1	2	3
Сельскохозяйственное использование	Ведение сельского хозяйства. Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 1.1-1.18, в том числе размещение зданий и сооружений, используемых для хранения и переработки сельскохозяйственной продукции	1.0
Растениеводство	Осуществление хозяйственной деятельности, связанной с выращиванием сельскохозяйственных культур. Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 1.2-1.6	1.1
Выращивание зерновых и иных сельскохозяйственных культур	Осуществление хозяйственной деятельности на сельскохозяйственных угодьях, связанной с производством зерновых, бобовых, кормовых, технических, масличных, эфиромасличных, и иных сельскохозяйственных культур	1.2
Овощеводство	Осуществление хозяйственной деятельности на сельскохозяйственных угодьях, связанной с производством картофеля, листовых, плодовых, луковичных и бахчевых сельскохозяйственных культур, в том числе с использованием теплиц	1.3
Выращивание тонирующих, лекарственных, цветочных культур	Осуществление хозяйственной деятельности, в том числе на сельскохозяйственных угодьях, связанной с производством чая, лекарственных и цветочных культур	1.4
Садоводство	Осуществление хозяйственной деятельности, в том числе на сельскохозяйственных угодьях, связанной с выращиванием многолетних плодовых и ягодных культур, винограда, и иных многолетних культур	1.5
Выращивание льна и конопли	Осуществление хозяйственной деятельности, в том числе на сельскохозяйственных угодьях, связанной с выращиванием льна, конопли	1.6

Животноводство	Осуществление хозяйственной деятельности, связанной с производством продукции животноводства, в том числе сенокошение, выпас сельскохозяйственных животных, разведение племенных животных, производство и использование племенной продукции (материала), размещение зданий, сооружений, используемых для содержания и разведения сельскохозяйственных животных, производства, хранения и первичной переработки сельскохозяйственной продукции.	1.7
----------------	--	-----

	Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 1.8-1.11	
Скотоводство	Осуществление хозяйственной деятельности, в том числе на сельскохозяйственных угодьях, связанной с разведением сельскохозяйственных животных (крупного рогатого скота, овец, коз, лошадей, верблюдов, оленей); сенокошение, выпас сельскохозяйственных животных, производство кормов, размещение зданий, сооружений, используемых для содержания и разведения сельскохозяйственных животных; разведение племенных животных, производство и использование племенной продукции (материала)	1.8
Звероводство	Осуществление хозяйственной деятельности, связанной с разведением в неволе ценных пушных зверей; размещение зданий, сооружений, используемых для содержания и разведения животных, производства, хранения и первичной переработки продукции; разведение племенных животных, производство и использование племенной продукции (материала)	1.9
Птицеводство	Осуществление хозяйственной деятельности, связанной с разведением домашних пород птиц, в том числе водоплавающих; размещение зданий, сооружений, используемых для содержания и разведения животных, производства, хранения и первичной переработки продукции птицеводства; разведение племенных животных, производство и использование племенной продукции (материала)	1.10
Свиноводство	Осуществление хозяйственной деятельности, связанной с разведением свиней; размещение зданий, сооружений, используемых для содержания и разведения животных, производства, хранения и первичной переработки продукции; разведение племенных животных, производство и использование племенной продукции (материала)	1.11
Пчеловодство	Осуществление хозяйственной деятельности, в том числе на сельскохозяйственных угодьях, по разведению, содержанию и использованию пчел и иных полезных насекомых; размещение ульев, иных объектов и оборудования, необходимого для пчеловодства и разведения иных полезных насекомых; размещение сооружений используемых для хранения и первичной переработки продукции	1.12

	пчеловодства	
Рыбоводство	Осуществление хозяйственной деятельности, связанной с разведением и (или) содержанием, выращиванием объектов рыбоводства (аквакультуры); размещение зданий, сооружений, оборудования, необходимых для осуществления рыбоводства (аквакультуры)	1.13

Научное обеспечение сельского хозяйства	Осуществление научной и селекционной работы, ведения сельского хозяйства для получения ценных с научной точки зрения образцов растительного и животного мира; размещение коллекций генетических ресурсов растений	1.14
Хранение и переработка сельскохозяйственной продукции	Размещение зданий, сооружений, используемых для производства, хранения, первичной и глубокой переработки сельскохозяйственной продукции	1.15
Ведение личного оподсобного хозяйства на полевых участках	Производство сельскохозяйственной продукции без права возведения объектов капитального строительства	1.16
Питомники	Выращивание и реализация подраста деревьев и кустарников, используемых в сельском хозяйстве, а также иных сельскохозяйственных культур для получения рассады и семян; размещение сооружений, необходимых для указанных видов сельскохозяйственного производства	1.17
Обеспечение сельскохозяйственного производства	Размещение машинно-транспортных и ремонтных станций, ангаров и гаражей для сельскохозяйственной техники, амбаров, водонапорных башен, трансформаторных станций и иного технического оборудования, используемого для ведения сельского хозяйства	1.18
Жилая застройка	Размещение жилых помещений различного вида и обеспечение проживания в них. К жилой застройке относятся здания (помещения в них), предназначенные для проживания человека, за исключением зданий (помещений), используемых: <ul style="list-style-type: none"> - с целью извлечения предпринимательской выгоды из предоставления жилого помещения для временного проживания в них (гостиницы, дома отдыха); - для проживания с одновременным осуществлением лечения или социального обслуживания населения (санатории, дома ребенка, дома престарелых, больницы); - как способ обеспечения непрерывности производства (вахтовые помещения, служебные жилые помещения на производственных объектах); - как способ обеспечения деятельности режимного учреждения (казармы, караульные помещения, места лишения свободы, содержания под стражей). Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 2.1-2.7.1 	2.0

Для индивидуального жилищного строительства	Размещение индивидуального жилого дома (дом, пригодный для постоянного проживания, высотой не выше трех надземных этажей); выращивание плодовых, ягодных, овощных, бахчевых или иных декоративных или сельскохозяйственных культур; размещение индивидуальных гаражей и подсобных сооружений	2.1
Малоэтажная	Размещение малоэтажного многоквартирного	2.1.1

<p>многоквартирная жилая застройка</p>	<p>жилого дома, (дом, пригодный для постоянного проживания, высотой до 4 этажей, включая мансардный); разведение декоративных и плодовых деревьев, овощных и ягодных культур; размещение индивидуальных гаражей и иных вспомогательных сооружений; обустройство спортивных и детских площадок, площадок отдыха; размещение объектов обслуживания жилой застройки во встроенных, пристроенных и встроенно-пристроенных помещениях малоэтажного многоквартирного дома, если общая площадь таких помещений в малоэтажном многоквартирном доме не составляет более 15% общей площади помещений дома</p>	
<p>Для ведения личного подсобного хозяйства</p>	<p>Размещение жилого дома, не предназначенного для раздела на квартиры (дома, пригодные для постоянного проживания и высотой не выше трех надземных этажей); производство сельскохозяйственной продукции; размещение гаража и иных вспомогательных сооружений; содержание сельскохозяйственных животных</p>	<p>2.2</p>
<p>Блокированная жилая застройка</p>	<p>Размещение жилого дома, не предназначенного для раздела на квартиры, имеющего одну или несколько общих стен с соседними жилыми домами (количеством этажей не более чем три, при общем количестве совмещенных домов не более десяти и каждый из которых предназначен для проживания одной семьи, имеет общую стену (общие стены) без проемов с соседним блоком или соседними блоками, расположен на отдельном земельном участке и имеет выход на территорию общего пользования (жилые дома блокированной застройки); разведение декоративных и плодовых деревьев, овощных и ягодных культур; размещение индивидуальных гаражей и иных вспомогательных сооружений; обустройство спортивных и детских площадок, площадок отдыха</p>	<p>2.3</p>
<p>Передвижное жилье</p>	<p>Размещение сооружений, пригодных к использованию в качестве жилья (палаточные городки, кемпинги, жилые вагончики, жилые прицепы) с возможностью подключения названных сооружений к инженерным сетям, находящимся на земельном участке или на земельных участках, имеющих инженерные сооружения, предназначенных для общего пользования</p>	<p>2.4</p>

Среднеэтажная жилая застройка	Размещение жилых домов, предназначенных для разделения на квартиры, каждая из которых пригодна для постоянного проживания (жилые дома, высотой не выше восьми надземных этажей, разделенных на две и более квартиры); благоустройство и озеленение; размещение подземных гаражей и автостоянок; обустройство спортивных и детских площадок, площадок отдыха; размещение объектов обслуживания жилой	2.5
-------------------------------	---	-----

	<p>застройки во встроенных, пристроенных и встроенно-пристроенных помещениях многоквартирного дома, если общая площадь таких помещений в многоквартирном доме не составляет более 20% общей площади помещений дома</p>	
<p>Многоэтажная жилая застройка (высотная застройка)</p>	<p>Размещение жилых домов, предназначенных для разделения на квартиры, каждая из которых пригодна для постоянного проживания (жилые дома высотой девять и выше этажей, включая подземные, разделенных на двадцать и более квартир); благоустройство и озеленение придомовых территорий; обустройство спортивных и детских площадок, хозяйственных площадок; размещение подземных гаражей и наземных автостоянок, размещение объектов обслуживания жилой застройки во встроенных, пристроенных и встроенно-пристроенных помещениях многоквартирного дома в отдельных помещениях дома, если площадь таких помещений в многоквартирном доме не составляет более 15% от общей площади дома</p>	2.6
<p>Обслуживание жилой застройки</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, размещение которых предусмотрено видами разрешенного использования с кодами 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.7, 3.10.1, 4.1, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 4.9, если их размещение связано с удовлетворением повседневных потребностей жителей, не причиняет вреда окружающей среде и санитарному благополучию, не причиняет существенного неудобства жителям, не требует установления санитарной зоны</p>	2.7
<p>Объекты гаражного назначения</p>	<p>Размещение отдельно стоящих и пристроенных гаражей, в том числе подземных, предназначенных для хранения личного автотранспорта граждан, с возможностью размещения автомобильных моек</p>	2.7.1
<p>Общественное использование объектов капитального строительства</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства в целях обеспечения удовлетворения бытовых, социальных и духовных потребностей человека. Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 3.1-3.10.2</p>	3.0

<p>Коммунально е обслуживани е</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства в целях обеспечения физических и юридических лиц коммунальными услугами, в частности: поставки воды, тепла, электричества, газа, предоставления услуг связи, отвода канализационных стоков, очистки и уборки объектов недвижимости (котельных, водозаборов, очистных сооружений, насосных станций, водопроводов, линий электропередач, трансформаторных подстанций, газопроводов, линий связи, телефонных станций, канализаций, стоянок, гаражей и мастерских для обслуживания уборочной и аварийной техники, а также зданий или помещений, предназначенных для приема</p>	<p>3.1</p>
--	--	------------

	физических и юридических лиц в связи с предоставлением им коммунальных услуг)	
Социальное обслуживание	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания гражданам социальной помощи (службы занятости населения, дома престарелых, дома ребенка, детские дома, пункты питания малоимущих граждан, пункты ночлега для бездомных граждан, службы психологической и бесплатной юридической помощи, социальные, пенсионные и иные службы, в которых осуществляется прием граждан по вопросам оказания социальной помощи и назначения социальных или пенсионных выплат); размещение объектов капитального строительства для размещения отделений почты и телеграфа; размещение объектов капитального строительства для размещения общественных некоммерческих организаций: благотворительных организаций, клубов по интересам	3.2
Бытовое обслуживание	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания населению или организациям бытовых услуг (мастерские мелкого ремонта, ателье, бани, парикмахерские, прачечные, химчистки, похоронные бюро)	3.3
Здравоохранение	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания гражданам медицинской помощи. Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 3.4.1 - 3.4.2	3.4
Амбулаторно-поликлиническое обслуживание	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания гражданам амбулаторно-поликлинической медицинской помощи (поликлиники, фельдшерские пункты, пункты здравоохранения, центры матери и ребенка, диагностические центры, молочные кухни, станции донорства крови, клинические лаборатории)	3.4.1
Стационарное медицинское обслуживание	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания гражданам медицинской помощи в стационарах (больницы, родильные дома, научно-медицинские учреждения и прочие объекты, обеспечивающие оказание услуги по лечению в стационаре); размещение станций скорой помощи	3.4.2

<p>Образование и просвещение</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для воспитания, образования и просвещения (детские ясли, детские сады, школы, лицеи, гимназии, профессиональные технические училища, колледжи, художественные, музыкальные школы и училища, образовательные кружки, общества знаний, институты, университеты, организации по переподготовке и повышению квалификации специалистов и иные организации, осуществляющие деятельность по воспитанию, образованию и просвещению). Содержание данного вида разрешенного</p>	<p>3.5</p>
----------------------------------	--	------------

	использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 3.5.1 - 3.5.2	
Дошкольное, начальное и среднее образование	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для просвещения, дошкольного, начального и среднего общего образования (детские ясли, детские сады, школы, лицеи, гимназии, художественные, музыкальные школы, образовательные кружки и иные организации, осуществляющие деятельность по воспитанию, образованию и просвещению)	3.5.1
Среднее и высшее профессиональное образование	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для профессионального образования и просвещения (профессиональные технические училища, колледжи, художественные, музыкальные училища, общества знаний, институты, университеты, организации по переподготовке и повышению квалификации специалистов и иные организации, осуществляющие деятельность по образованию и просвещению)	3.5.2
Культурное развитие	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для размещения в них музеев, выставочных залов, художественных галерей, домов культуры, библиотек, кинотеатров и кинозалов, театров, филармоний, планетариев; устройство площадок для празднеств и гуляний; размещение зданий и сооружений для размещения цирков, зверинцев, зоопарков, океанариумов	3.6
Религиозное использование	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для отправления религиозных обрядов (церкви, соборы, храмы, часовни, монастыри, мечети, молельные дома); размещение объектов капитального строительства, предназначенных для постоянного местонахождения духовных лиц, паломников и послушников в связи с осуществлением ими религиозной службы, а также для осуществления благотворительной и религиозной образовательной деятельности (монастыри, скиты, воскресные школы, семинарии, духовные училища)	3.7

Общественное управление	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для размещения органов государственной власти, органов местного самоуправления, судов, а также организаций, непосредственно обеспечивающих их деятельность; размещение объектов капитального строительства, предназначенных для размещения органов управления политических партий, профессиональных и отраслевых союзов, творческих союзов и иных общественных объединений граждан по отраслевому или политическому признаку, размещение объектов капитального строительства для дипломатических представительства иностранных государств и консульских учреждений в Российской Федерации	3.8
Обеспечение научной деятельности	Размещение объектов капитального строительства для проведения научных исследований и	3.9

	<p>изысканий, испытаний опытных промышленных образцов, для размещения организаций, осуществляющих научные изыскания, исследования и разработки (научно-исследовательские институты, проектные институты, научные центры, опытно-конструкторские центры, государственные академии наук, в том числе отраслевые), проведения научной и селекционной работы, ведения сельского и лесного хозяйства для получения ценных с научной точки зрения образцов растительного и животного мира</p>	
<p>Обеспечение деятельности в области гидрометеорологии и смежных с ней областях</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для наблюдений за физическими и химическими процессами, происходящими в окружающей среде, определения ее гидрометеорологических, агрометеорологических и гелиогеофизических характеристик, уровня загрязнения атмосферного воздуха, почв, водных объектов, в том числе по гидробиологическим показателям, и околоземного - космического пространства, зданий и сооружений, используемых в области гидрометеорологии и смежных с ней областях (доплеровские метеорологические радиолокаторы, гидрологические посты и другие)</p>	3.9.1
<p>Ветеринарное обслуживание</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания ветеринарных услуг, содержания или разведения животных, не являющихся сельскохозяйственными, под надзором человека. Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 3.10.1 - 3.10.2</p>	3.10
<p>Амбулаторное ветеринарное обслуживание</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания ветеринарных услуг без содержания животных</p>	3.10.1
<p>Приюты для животных</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для оказания ветеринарных услуг в стационаре; размещение объектов капитального строительства, предназначенных для содержания, разведения животных, не являющихся сельскохозяйственными, под надзором человека, оказания услуг по содержанию и лечению бездомных животных; размещение объектов капитального строительства, предназначенных для организации гостиниц для животных</p>	3.10.2

Предпринимательство	Размещение объектов капитального строительства в целях извлечения прибыли на основании торговой, банковской и иной предпринимательской деятельности. Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования, предусмотренных кодами 4.1-4.10	4.0
Деловое управление	Размещение объектов капитального строительства с целью: размещения объектов управленческой	4.1

	деятельности, не связанной с государственным или муниципальным управлением и оказанием услуг, а также с целью обеспечения совершения сделок, не требующих передачи товара в момент их совершения между организациями, в том числе биржевая деятельность (за исключением банковской и страховой деятельности)	
Объекты торговли (торговые центры, торгово-развлекательные центры (комплексы))	Размещение объектов капитального строительства, общей площадью свыше 5000 кв. м с целью размещения одной или нескольких организаций, осуществляющих продажу товаров, и (или) оказание услуг в соответствии с содержанием видов разрешенного использования с кодами 4.5-4.9; размещение гаражей и (или) стоянок для автомобилей сотрудников и посетителей торгового центра	4.2
Рынки	Размещение объектов капитального строительства, сооружений, предназначенных для организации постоянной или временной торговли (ярмарка, рынок, базар), с учетом того, что каждое из торговых мест не располагает торговой площадью более 200 кв. м; размещение гаражей и (или) стоянок для автомобилей сотрудников и посетителей рынка	4.3
Магазины	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для продажи товаров, торговая площадь которых составляет до 5000 кв. м	4.4
Банковская и страховая деятельность	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для размещения организаций, оказывающих банковские и страховые	4.5
Общественное питание	Размещение объектов капитального строительства в целях устройства мест общественного питания (рестораны, кафе, столовые, закусочные, бары)	4.6
Гостиничное обслуживание	Размещение гостиниц, а также иных зданий, используемых с целью извлечения предпринимательской выгоды из предоставления жилого помещения для временного проживания в них	4.7

Развлечения	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для размещения: дискотек и танцевальных площадок, ночных клубов, аквапарков, боулинга, аттракционов, ипподромов, игровых автоматов (кроме игрового оборудования, используемого для проведения азартных игр) и игровых площадок; в игорных зонах также допускается размещение игорных заведений, залов игровых автоматов, используемых для проведения азартных игр и игровых столов, а также размещение гостиниц и заведений общественного питания для посетителей игорных зон	4.8
Обслуживание автотранспорта	Размещение постоянных или временных гаражей несколькими стояночными местами, стоянок (парковок), гаражей, в том числе многоярусных, неуказанных в коде 2.7.1	4.9
Объекты придорожного	Размещение автозаправочных станций (бензиновых, газовых); размещение магазинов	4.9.1

сервиса	сопутствующей торговли, зданий для организации общественного питания в качестве объектов придорожного сервиса; предоставление гостиничных услуг в качестве придорожного сервиса; размещение автомобильных моек и прачечных для автомобильных принадлежностей, мастерских, предназначенных для ремонта и обслуживания автомобилей и прочих объектов придорожного сервиса	
Выставочно-ярмарочная деятельность	Размещение объектов капитального строительства, сооружений, предназначенных для осуществления выставочно-ярмарочной и конгрессной деятельности, включая деятельность, необходимую для обслуживания указанных мероприятий (застройка экспозиционной площади, организация питания участников мероприятий)	4.10
Отдых (рекреация)	Обустройство мест для занятия спортом, физической культурой, пешими или верховыми прогулками, отдыха и туризма, наблюдения за природой, пикников, охоты, рыбалки и иной деятельности; создание и уход за парками, городскими лесами, садами и скверами, прудами, озерами, водохранилищами, пляжами, береговыми полосами водных объектов общего пользования, а также обустройство мест отдыха в них. Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 5.1 - 5.5	5.0
Спорт	Размещение объектов капитального строительства в качестве спортивных клубов, спортивных залов, бассейнов, устройство площадок для занятия спортом и физкультурой (беговые дорожки, спортивные сооружения, теннисные корты, поля для спортивной игры, автодромы, мотодромы, трамплины, трассы и спортивные стрельбища), в том числе водным (причалы и сооружения, необходимые для водных видов спорта и хранения соответствующего инвентаря); размещение спортивных баз и лагерей	5.1
Природно-познавательный туризм	Размещение баз и палаточных лагерей для проведения походов и экскурсий по ознакомлению с природой, пеших и конных прогулок, устройство троп и дорожек, размещение щитов с познавательными сведениями об окружающей природной среде; осуществление необходимых природоохранных и	5.2

	природовосстановительных мероприятий	
Туристическое обслуживание	Размещение пансионатов, туристических гостиниц, кемпингов, домов отдыха, не оказывающих услуги по лечению, а также иных зданий, используемых с целью извлечения предпринимательской выгоды из предоставления жилого помещения для временного проживания в них; размещение детских лагерей	5.2.1
Охота и рыбалка	Обустройство мест охоты и рыбалки, в том числе размещение дома охотника или рыболова,	5.3

	сооружений, необходимых для восстановления и поддержания поголовья зверей или количества рыбы	
Причалы для маломерных судов	Размещение сооружений, предназначенных для причаливания, хранения и обслуживания яхт, катеров, лодок и других маломерных судов	5.4
Поля для гольфа или конных прогулок	Обустройство мест для игры в гольф или осуществления конных прогулок, в том числе осуществление необходимых земляных работ и вспомогательных сооружений; размещение конноспортивных манежей, не предусматривающих устройство трибун	5.5
Производственная деятельность	Размещение объектов капитального строительства в целях добычи недр, их переработки, изготовления вещей промышленным способом	6.0
Недропользование	Осуществление геологических изысканий; добыча недр открытым (карьеры, отвалы) и закрытым (шахты, скважины) способами; размещение объектов капитального строительства, в том числе подземных, в целях добычи недр; размещение объектов капитального строительства, необходимых для подготовки сырья к транспортировке и (или) промышленной переработке; размещение объектов капитального строительства, предназначенных для проживания в них сотрудников, осуществляющих обслуживание зданий и сооружений, необходимых для целей недропользования, если добыча недр происходит на межселенной территории	6.1
Тяжелая промышленность	Размещение объектов капитального строительства горно-обогатительной и горно-перерабатывающей, металлургической, машиностроительной промышленности, а также изготовления и ремонта продукции судостроения, авиастроения, вагоностроения, машиностроения, станкостроения, а также другие подобные промышленные предприятия, для эксплуатации которых предусматривается установление охранных или санитарно-защитных зон, за исключением случаев, когда объект промышленности отнесен к иному виду разрешенного использования	6.2

<p>Автомобилестроительная промышленность</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для производства транспортных средств и оборудования, производства автомобилей, производства автомобильных кузовов, производства прицепов, полуприцепов и контейнеров, предназначенных для перевозки одним или несколькими видами транспорта, производства частей и принадлежностей автомобилей и их двигателей</p>	<p>6.2.1</p>
<p>Легкая промышленность</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для текстильной, фарфоро-фаянсовой, электронной промышленности</p>	<p>6.3</p>
<p>Фармацевтическая промышленность</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для фармацевтического производства, в том числе объектов, в отношении</p>	<p>6.3.1</p>

	которых предусматривается установление охранных или санитарно-защитных зон	
Пищевая промышленность	Размещение объектов пищевой промышленности, по переработке сельскохозяйственной продукции способом, приводящим к их переработке в иную продукцию (консервирование, копчение, хлебопечение), в том числе для производства напитков, алкогольных напитков и табачных изделий	6.4
Нефтехимическая промышленность	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для переработки углеводородного сырья, изготовления удобрений, полимеров, химической продукции бытового назначения и подобной продукции, а также другие подобные промышленные предприятия	6.5
Строительная промышленность	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для производства: строительных материалов (кирпичей, пиломатериалов, цемента, крепежных материалов), бытового и строительного газового и сантехнического оборудования, лифтов и подъемников, столярной продукции, сборных домов или их частей и тому подобной продукции	6.6
Энергетика	Размещение объектов гидроэнергетики, тепловых станций и других электростанций, размещение обслуживающих и вспомогательных для электростанций сооружений (золоотвалов, гидротехнических сооружений); размещение объектов электросетевого хозяйства, за исключением объектов энергетики, размещение которых предусмотрено содержанием вида разрешенного использования с кодом 3.1	6.7
Атомная энергетика	Размещение объектов использования атомной энергии, в том числе атомных станций, ядерных установок (за исключением создаваемых в научных целях), пунктов хранения ядерных материалов и радиоактивных веществ размещение обслуживающих и вспомогательных для электростанций сооружений; размещение объектов электросетевого хозяйства, обслуживающих атомные электростанции	6.7.1

Связь	Размещение объектов связи, радиовещания, телевидения, включая воздушные радиорелейные, надземные и подземные кабельные линии связи, линии радиофикации, антенные поля, усилительные пункты на кабельных линиях связи, инфраструктуру спутниковой связи и телерадиовещания, за исключением объектов связи, размещение которых предусмотрено содержанием вида разрешенного использования с кодом 3.1	6.8
Склады	Размещение сооружений, имеющих назначение по временному хранению, распределению и перевалке грузов (за исключением хранения стратегических запасов), не являющихся частями производственных комплексов, на которых был создан груз: промышленные базы, склады, погрузочные терминалы и доки, нефтехранилища и	6.9

	нефтеналивные станции, газовые хранилища и обслуживающие их газоконденсатные и газоперекачивающие станции, элеваторы и продовольственные склады, за исключением железнодорожных перевалочных складов	
Обеспечение космической деятельности	Размещение космодромов, стартовых комплексов и пусковых установок, командно-измерительных комплексов, центров и пунктов управления полетами космических объектов, пунктов приема, хранения и переработки информации, баз хранения космической техники, полигонов приземления космических объектов, объектов экспериментальной базы для отработки космической техники, центров и оборудования для подготовки космонавтов, других сооружений, используемых при осуществлении космической деятельности	6.10
Целлюлозно-бумажная промышленность	Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для целлюлозно-бумажного производства, производства целлюлозы, древесной массы, бумаги, картона и изделий из них, издательской и полиграфической деятельности, тиражирования записанных носителей информации	6.11
Транспорт	Размещение различного рода путей сообщения и сооружений, используемых для перевозки людей или грузов, либо передачи веществ. Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 7.1 -7.5	7.0

<p>Железнодорожный транспорт</p>	<p>Размещение железнодорожных путей; размещение, зданий и сооружений, в том числе железнодорожных вокзалов и станций, а также устройств и объектов, необходимых для эксплуатации, содержания, строительства, реконструкции, ремонта наземных и подземных зданий, сооружений, устройств и других объектов железнодорожного транспорта; размещение погрузочно-разгрузочных площадок, прирельсовых складов (за исключением складов горюче-смазочных материалов и автозаправочных станций любых типов, а также складов, предназначенных для хранения опасных веществ и материалов, не предназначенных непосредственно для обеспечения железнодорожных перевозок) и иных объектов при условии соблюдения требований безопасности движения, установленных федеральными законами; размещение наземных сооружений метрополитена, в том числе посадочных станций, вентиляционных шахт; размещение наземных сооружений для трамвайного сообщения и иных специальных дорог (канатных, монорельсовых, фуникулеров)</p>	<p>7.1</p>
<p>Автомобильный транспорт</p>	<p>Размещение автомобильных дорог и технически связанных с ними сооружений; размещение зданий и сооружений, предназначенных для обслуживания пассажиров, а также обеспечивающие работу</p>	<p>7.2</p>

	<p>транспортных средств, размещение объектов, предназначенных для размещения постов органов внутренних дел, ответственных за безопасность дорожного движения;</p> <p>оборудование земельных участков для стоянок автомобильного транспорта, а также для размещения депо (устройства мест стоянок) автомобильного транспорта, осуществляющего перевозки людей по установленному маршруту</p>	
Водный транспорт	<p>Размещение искусственно созданных для судоходства внутренних водных путей, размещение объектов капитального строительства внутренних водных путей, размещение объектов капитального строительства морских портов, размещение объектов капитального строительства, в том числе морских и речных портов, причалов, пристаней, гидротехнических сооружений, навигационного оборудования и других объектов, необходимых для обеспечения судоходства и водных перевозок</p>	7.3
Воздушный транспорт	<p>Размещение аэродромов, вертолетных площадок (вертодромов), обустройство мест для приводнения и причаливания гидросамолетов, размещение радиотехнического обеспечения полетов и прочих объектов, необходимых для взлета и приземления (приводнения) воздушных судов, размещение аэропортов (аэровокзалов) и иных объектов, необходимых для посадки и высадки пассажиров и их сопровождающего обслуживания и обеспечения их безопасности, а также размещение объектов, необходимых для погрузки, разгрузки и хранения грузов, перемещаемых воздушным путем; размещение объектов, предназначенных для технического обслуживания и ремонта воздушных Судов</p>	7.4
Трубопроводный транспорт	<p>Размещение нефтепроводов, водопроводов, газопроводов и иных трубопроводов, а также иных зданий и сооружений, необходимых для эксплуатации названных трубопроводов</p>	7.5

<p>Обеспечение обороны и безопасности</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, необходимых для подготовки и поддержания в боевой готовности Вооруженных Сил Российской Федерации, других войск, воинских формирований и органов управлений ими (размещение военных организаций, внутренних войск, учреждений и других объектов, дислокация войск и сил флота), проведение воинских учений и других мероприятий, направленных на обеспечение боевой готовности воинских частей; размещение зданий военных училищ, военных институтов, военных университетов, военных академий; размещение объектов, обеспечивающих осуществление таможенной деятельности</p>	<p>8.0</p>
<p>Обеспечение вооруженных сил</p>	<p>Размещение объектов капитального строительства, предназначенных для разработки, испытания, производства ремонта или уничтожения вооружения, техники военного назначения и</p>	<p>8.1</p>

	<p>боеприпасов; обустройство земельных участков в качестве испытательных полигонов, мест уничтожения вооружения и захоронения отходов, возникающих в связи с использованием, производством, ремонтом или уничтожением вооружений или боеприпасов; размещение объектов капитального строительства, необходимых для создания и хранения запасов материальных ценностей в государственном и мобилизационном резервах (хранилища, склады и другие объекты); размещение объектов, для обеспечения безопасности которых были созданы закрытые административно-территориальные образования</p>	
Охрана Государственной границы Российской Федерации	<p>Размещение инженерных сооружений и заграждений, пограничных знаков, коммуникаций и других объектов, необходимых для обеспечения защиты и охраны Государственной границы Российской Федерации, устройство пограничных просек и контрольных полос, размещение зданий для размещения пограничных воинских частей и органов управления ими, а также для размещения пунктов пропуска через Государственную границу Российской Федерации</p>	8.2
Обеспечение внутреннего правопорядка	<p>Размещение объектов капитального строительства, необходимых для подготовки и поддержания в готовности органов внутренних дел и спасательных служб, в которых существует военизированная служба; размещение объектов гражданской обороны, за исключением объектов гражданской обороны, являющихся частями производственных зданий</p>	8.3
Обеспечение деятельности по исполнению наказаний	<p>Размещение объектов капитального строительства для создания мест лишения свободы (следственные изоляторы, тюрьмы, поселения)</p>	8.4
Деятельность по особой охране и изучению природы	<p>Сохранение и изучение растительного и животного мира путем создания особо охраняемых природных территорий, в границах которых хозяйственная деятельность, кроме деятельности, связанной с охраной и изучением природы, не допускается (государственные природные заповедники, национальные и природные парки, памятники природы, дендрологические парки, ботанические сады)</p>	9.0

Охрана природных территорий	Сохранение отдельных естественных качеств окружающей природной среды путем ограничения хозяйственной деятельности в данной зоне, в частности: создание и уход за запретными полосами, создание и уход за защитными лесами, в том числе городскими лесами, лесами в лесопарках, и иная хозяйственная деятельность, разрешенная в защитных лесах, соблюдение режима использования природных ресурсов в заказниках, сохранение свойств земель, являющихся особо ценными	9.1
-----------------------------	--	-----

Курортная деятельность	Использование, в том числе с их извлечением, для лечения и оздоровления человека природных лечебных ресурсов (месторождения минеральных вод, лечебные грязи, рапой лиманов и озер, особый климат и иные природные факторы и условия, которые используются или могут использоваться для профилактики и лечения заболеваний человека), а также охрана лечебных ресурсов от истощения и уничтожения в границах первой зоны округа горно-санитарной или санитарной охраны лечебно-оздоровительных местностей и курорта	9.2
Санаторная деятельность	Размещение санаториев и профилакториев, обеспечивающих оказание услуги по лечению и оздоровлению населения; обустройство лечебно-оздоровительных местностей (пляжи, бюветы, места добычи целебной грязи); размещение лечебно-оздоровительных лагерей	9.2.1
Историко-культурная деятельность	Сохранение и изучение объектов культурного наследия народов Российской Федерации (памятников истории и культуры), в том числе: объектов археологического наследия, достопримечательных мест, мест бытования исторических промыслов, производств и ремесел, недействующих военных и гражданских захоронений, объектов культурного наследия, хозяйственная деятельность, являющаяся историческим промыслом или ремеслом, а также хозяйственная деятельность, обеспечивающая познавательный туризм	9.3
Использование лесов	Деятельность по заготовке, первичной обработке и вывозу древесины и недревесных лесных ресурсов, охрана и восстановление лесов и иные цели. Содержание данного вида разрешенного использования включает в себя содержание видов разрешенного использования с кодами 10.1-10.5	10.0
Заготовка древесины	Рубка лесных насаждений, выросших в природных условиях, в том числе гражданами для собственных нужд, частичная переработка, хранение и вывоз древесины, создание лесных дорог, размещение сооружений, необходимых для обработки и хранения древесины (лесных складов, лесопилен), охрана и восстановление лесов	10.1
Лесные плантации	Выращивание и рубка лесных насаждений, выращенных трудом человека, частичная переработка, хранение и вывоз древесины, создание дорог, размещение сооружений, необходимых для обработки и хранения древесины	10.2

	(лесных складов, лесопилен), охрана лесов	
Заготовка лесных ресурсов	Заготовка живицы, сбор недревесных лесных ресурсов, в том числе гражданами для собственных нужд, заготовка пищевых лесных ресурсов и дикорастущих растений, хранение, неглубокая переработка и вывоз добытых лесных ресурсов, размещение временных сооружений, необходимых для хранения и неглубокой переработки лесных ресурсов (сушилки, грибоварни, склады), охрана	10.3

	Лесов	
Резервные леса	Деятельность, связанная с охраной лесов	10.4
Водные объекты	Ледники, снежники, ручьи, реки, озера, болота, территориальные моря и другие поверхностные водные объекты	11.0
Общее пользование водными объектами	Использование земельных участков, примыкающих к водным объектам способами, необходимыми для осуществления общего водопользования (водопользования, осуществляемого гражданами для личных нужд, а также забор (изъятие) водных ресурсов для целей питьевого и хозяйственно-бытового водоснабжения, купание, использование маломерных судов, водных мотоциклов и других технических средств, предназначенных для отдыха на водных объектах, водопой, если соответствующие запреты не установлены законодательством)	11.1
Специальное пользование водными объектами	Использование земельных участков, примыкающих к водным объектам способами, необходимыми для специального водопользования (забор водных ресурсов из поверхностных водных объектов, сброс сточных вод и (или) дренажных вод, проведение дноуглубительных, взрывных, буровых и других работ, связанных с изменением дна и берегов водных объектов)	11.2
Гидротехнические сооружения	Размещение гидротехнических сооружений, необходимых для эксплуатации водохранилищ (плотин, водосбросов, водозаборных, водовыпускных и других гидротехнических сооружений, судопропускных сооружений, рыбозащитных и рыбопропускных сооружений, берегозащитных сооружений)	11.3
Земельные участки (территории) общего пользования	Размещение объектов улично-дорожной сети, автомобильных дорог и пешеходных тротуаров в границах населенных пунктов, пешеходных переходов, набережных, береговых полос водных объектов общего пользования, скверов, бульваров, площадей, проездов, малых архитектурных форм благоустройства	12.0
Ритуальная деятельность	Размещение кладбищ, крематориев и мест захоронения; размещение соответствующих культовых сооружений	12.1

Специальная деятельность	Размещение, хранение, захоронение, утилизация, накопление, обработка, обезвреживание отходов производства и потребления, медицинских отходов, биологических отходов, радиоактивных отходов, веществ, разрушающих озоновый слой, а также размещение объектов размещения отходов, захоронения, хранения, обезвреживания таких отходов (скотомогильников, мусоросжигательных и мусороперерабатывающих заводов, полигонов по захоронению и сортировке бытового мусора и отходов, мест сбора вещей для их вторичной переработки	12.2
Запас	Отсутствие хозяйственной деятельности	12.3
Ведение	Осуществление деятельности, связанной с	13.1

огородничества	выращиванием ягодных, овощных, бахчевых или иных сельскохозяйственных культур и картофеля; размещение некапитального жилого строения и хозяйственных строений и сооружений, предназначенных для хранения сельскохозяйственных орудий труда и выращенной сельскохозяйственной продукции	
Ведение садоводства	Осуществление деятельности, связанной с выращиванием плодовых, ягодных, овощных, бахчевых или иных сельскохозяйственных культуры картофеля; размещение садового дома, предназначенного для отдыха и не подлежащего разделу на квартиры; размещение хозяйственных строений и сооружений	13.2
Ведение дачног охозяйства	Размещение жилого дачного дома (не предназначенного для раздела на квартиры, пригодного для отдыха и проживания, высотой не выше трех надземных этажей); осуществление деятельности, связанной с выращиванием плодовых, ягодных, овощных, бахчевых или иных сельскохозяйственных культуры картофеля; размещение хозяйственных строений и сооружений	13.3

* Кашыктарда башка тигез исемнэр күрсәтелгән.

** Әлеге классификаторда санап үтелгән рәхсәт ителгән төрләрнең эчтәлеге классификаторда аерым күрсәтмәсез сызыклы объектны (федераль һәм региональ әһәмияттәге гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә, саклагыч корылмаларны (утыртуларны), мелиорация объектларын, антенна-мачт корылмаларын, мәгълүмат һәм Геодезия билгеләрен урнаштыруга рәхсәт итә закон белән башкача билгеләнмәгән.

*** Рәхсәт ителгән жир кишәрлеген куллануның текст исеме һәм аның коды (сан билгесе) тигез

КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ М 1:10000

РЕСПУБЛИКА МАРИ ЭЛ

ВЫСОКОГОРСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН

КОЗЬМЕНКОСКОЕ
СЕЛСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ

СВЕДЕНИЯ ОБ УЧАСТКЕ

Адрес: Республика Марий Эл, Высокогорский муниципальный район, Козьменкоское сельское поселение, *Адрес*

Историческое наименование участка: *Адрес*

Коды объектов: *Адрес*

Историческое наименование участка: *Адрес*

Коды объектов: *Адрес*

Историческое наименование участка: *Адрес*

Коды объектов: *Адрес*

Историческое наименование участка: *Адрес*

Коды объектов: *Адрес*

